

ROČNÍK XII • ČÍSLO 2
22. BŘEZNA 2018

TĚŠÍNSKÉ

INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

LISTY

Počátky automobilismu

První taxíky jezdily ve Svibici

STRANY 14 a 15

Rozhovor s trenérem

Karel Kula je ve vedení FAČR

STRANA 31

Radostné Velikonoce

Vážení spoluobčané,
přejeme vám radostné velikonoční svátky strávené
v kruhu rodiny a přátel, mnoho vitálních sil i osobní
pohody. Ať jsou pro vás letošní svátky jara plné barev
a radosti!

Vít Slováček, starosta

Gabriela Hřebačková a Stanislav Folwarczny, místostarostové

POHLEDNICE POCHÁZÍ ZE SOUKROMÉ SBÍRKY

Co se děje a bude dít naproti polské škole?

Ptáme se se Daniela Waclawka,
zástupce investora projektu
Retail Park v Havlíčkově ulici

Jak vypadá situace v prostoru ulic Střelníční, Havlíčkova a Bezručova, kde se již měsíc bourá?

V této chvíli plánujeme dokončit demoliční práce nejpozději k 31. 3. 2018. Odstraňujeme výrobní haly a drobné objekty, které byly přistavěny k původnímu objektu tiskárny z konce 19. století. Zůstaly dvě nejstarší, historicky cenné budovy uvnitř areálu a podél ulice Střelníční.

Co zde bude?

V budově na Střelníční ulici vzniknou komerční prostory určené k pronájmu, v prvním patře pak kanceláře, ordinace lékařů a prostory pro služby občanům. Na Bezručově ulici bude znovu vystavěn původní přízemní objekt, kde plánujeme zřízení rehabilitačního centra. Původně jsme doufali, že se nám podaří zachránit alespoň nosnou stěnu od Bezručovy ulice, ale na základě posouzení statikem jsme ji museli odstranit.

To však není vše.

Dvě nejstarší budovy areálu se promění v přízemí na komerční prostory a v prvním patře pak na prostory se službami hair & beauty, kancelářemi a ordinacemi lékařů. Půjde o vkusnou adaptaci původní budovy. Proto také během demolice investujeme navíc čas a peníze, abychom zachovali původní cihly z těšínské cihelny, které použijeme při rekonstrukci budov, jež byly v minulosti necitelně unifikovány a pokryty šedým břizolitem.

pokračování na straně 2

VIZUALIZACE | ARCHITEKTONICKÝ ATELIER HTK

Co se děje a bude dít naproti polské škole?

pokračování ze strany 1

Rodiče žáků sousední školy se obávají zvýšení intenzity dopravy.

Naopak věříme, že zde dojde k výraznému zklidnění. Rušíme vjezd pro nákladní automobily z Havlíčkovy ulice. Vjezd pro zásobování bude od ulice Střelniční, kde jsme zbourali skladovací halu. Vjezd z Bezručovy ulice zrušíme úplně. Díky tomu v obou ulicích přibudou parkovací místa.

Vy zřejmě také pro klienty vybudujete v areálu parkoviště.

Samozřejmě zde vzniknou parkovací místa pro návštěvníky areálu. Během dne zde bude parkování zdarma na půldruhou hodinu. V nočních hodinách chceme tento areál nabídnout občanům k parkování za symbolický po-

platek. Obyvatelé centra to jistě uvítají.

Lidé mají ze změn obavy.

Jsem přesvědčen, že Český Těšín investici takového druhu v centru města potřebuje jako sůl. Šlo o nijak architektonicky cenné, šedé výrobní haly, které nebyly udržovány a byly na hranici životnosti. Kdo zná naše revitalizační projekty ze středu města – ať už poslední rekonstrukci dvojdomu na rohu ulic Odboje a Hlavní s knihupectvím dole, nárožního domu na ulici Odboje (T-Mobile), nebo domu, kde je Domino Sport, ví, že naši firemní i osobní politikou jsou citlivé a vkusné projekty, které respektují daný objekt i místo.

Kdy bude projekt dokončen?

V průběhu roku 2019.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

VIZUALIZACE | ARCHITEKTONICKÝ ATELIÉR H1K

Předmětným halovým objektům, které v minulosti razantně utrpěly různými úpravami a přestavbami, se tato studie snaží vrátit jejich zašlou slávu, byť s pozměněnou funkcí. Výsledkem je území zcela vyčištěné od těchto staveb, dávající vyniknout dominantám původních hal.

Výsledkem budou stavby ne vzdáleně podobné těm z dobových fotografií z období krátce po jejich vzniku. Budou obnoveny rizality a lizény skryté pod břizolitem, stejně jako okna s klenutým nadpražím. Fasáda bude provedena bez kontaktního zateplení, vápenocementovou omítkou, v kombinaci s částečným cihelným obkladem, odkazujícím na okolní zástavbu a industriální stopu. Hlavní vstup do objektu ze Střelniční ulice je orientován ve stejném místě jako v původní historické dokumentaci. Přestože forma objektů bude historizující, jejich obsah a technická řešení vycházejí ze současných potřeb a trendů. Ústředním jednotícím prvkem dvou objektů bude prosklená galerie, vpouštějící světlo do středu dispozice a nabízející návštěvníkům komfortní kryté prostředí.

AUTOŘI ARCHITEKTONICKÉ STUDIE, ARCHITEKTONICKÝ ATELIÉR H1K

Bude se uklízet město

Na celém území ČR proběhne v dubnu rozsáhlá úklidová akce. Na mnoha místech se v naší republice stovky dobrovolníků vydají uklízet nepořádek ve svém okolí. Město Český Těšín se rozhodlo do této akce zapojit už počtvrté. Na území Českého Těšína akce proběhne v sobotu dne 14. 4. mezi 9.-12. hodinou.

Bude se uklízet v okolí školy až po ulici Cihelní. Firma FCC Česká republika, s.r.o. zajistí odvoz a odstranění odpadu.

Sraz bude v 9 hodin na parkovišti vedle základní školy u Slovenské ulice, tj. zde: 49.7357625N, 18.6141325E. Podrobnosti k akci budou zveřejněny na stránkách města Český Těšín www.tesin.cz a na Facebooku města.

DANIEL KRĚNEK

Rektorem se stal českotěšínský matematik

Desátým rektorem Technické univerzity v Liberci se stal českotěšínský rodák, docent RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.

Šestapadesátiletý absolvent Gymnázia Mikuláše Koperníka v Bílovci, na které nastoupil po základní školní docházce v Českém Těšíně, se do našeho města stále rád vrací i za svou maminkou a další rodinou. Vystudoval obor matematická analýza na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy. Na univerzitě v Liberci působí od roku 1993 a v letech 2008 až 2015 byl děkanem Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické.

Profesně se zabývá teorií potenciálů a poslední roky se věnuje posílení výuky přírodovědných a technických předmětů na všech stupních škol, má bohaté zkušenosti ze zahraničí, hlavně z německojazyčných zemí, kde požíval za podpory Daimler-Benzovy nadace.

Protože prezident Miloš Zeman na poslední chvíli zrušil tradiční ceremoniál předávání jmenovacích dekretů, dvanáct rektorů a rektorek převzalo akt z rukou ministra školství v demisi Roberta Plagy. V minulosti se slavnostní akt konal na Pražském hradě, tentokrát proběhl v Karolinu, kde se sešli nastupující a končící rektori společně se zástupci akademického senátu.

(DH)

FOTO | ARCHIV

Podomní prodejci se nevzdávají, ale lidé se umí bránit

Přestože na území města Český Těšín platí od ledna 2013 zákaz podomního prodeje zakotvený v obecně závazné vyhlášce, stále jej porušují prodejci energií. Ti cílí především na seniory.

Pozitivní zprávou je, že lidé mají stále větší povědomí o svých právech a mnohem častěji kontaktují strážníky, policisty nebo úředníky ještě dříve, než se k něčemu upíší.

„Poslední případ je ze dne 21. 2. 2018, kdy dvě osoby kontaktovaly 83letou ženu s tím, že si musí změnit dodavatele energie, a chtěly vidět poslední vyúčtování. Žena v dobré víře doklady ukázala, ale také zavolala synovi, který zalarmoval nás. Zá-

ležitost jsme již předali k přestupkovému řízení,“ popisuje českotěšínský strážník preventista Petr Glaic. Podle zákona o odpovědnosti za přestupky může být právnická i fyzická osoba potrestána pokutou do maximální výše sta tisíc korun.

Tento případ měl šťastný konec, ale vždy to tak nekončí. Podomním prodejcům jde jen o jedno: aby zákazník podepsal novou smlouvu, za kterou následně dostanou provizi. „V mnoha případech si podomní prodejci vyžádají vyúčtování a ihned začnou opisovat údaje, které jsou nutné do smlouvy s novým dodavatelem. Setká-li se občan s takovým nebo podobným případem, nejlépe když vyzve tyto osoby, aby odešly. Pokud tak odmítají uči-

nit, může volat linku 156 (městská policie). V případech, kdy má pochybnosti, např. při odečtech, má právo si vyžádat identifikační kartu a následně si totožnost pracovníka ověřit na zákaznické lince daného dodavatele,“ doporučuje Glaic.

Městský úřad Český Těšín řeší od roku 2013 každoročně několik případů podomního prodeje, jsou to vždy prodejci energií, které se dostanou až k přestupkovému řízení.

„Doporučuji lidem podomní prodejce k sobě domů nezvat, nepředávat jim žádné dokumenty. Ze své praxe mohu říci, že roste právní povědomí lidí a Tito se již nebojí aktivně bránit. Oproti minulým létům, kdy jsme častěji řešili případy a stížnosti až po podepsání smluv, kdy si obča-

né uvědomili svou chybu, nyní volají na policii nebo na úřad pro radu nebo pro posláni strážníka dříve, než něco podepíšu,“ říká vedoucí právního oddělení Městského úřadu Český Těšín Alexandra Gajdzicová.

Právníci úřadu dodávají, že většinu nových prodejců odradí první přestupkové řízení a vyměřená pokuta. Jsou však mezi nimi i rekordmani, kteří už byli řešeni vícekrát. I to by mělo být pro občany varováním, že provize anebo zisky společností za každého „polapeného ptáčka“ jsou natolik rentabilní, že se hříšníků oplatí zaplatit pokutu.

Statistika: Loni bylo úřadu oznámeno 22 přestupků proti OZV o zákazu podomního prodeje, letos k dnešnímu dni již 4. (DH)

Letošní českotěšínské „Ámosové“ převzali ocenění

Jedenáct pedagogických osobností si letos převzalo ocenění z rukou vedení města k nadcházejícímu Dni učitelů.

Jak uvedla ředitelka Základní školy Pod Zvonek Renáta Čalová Wapieniková, která slavnost tradičně uvádí, jsou to skuteční učitelé, a ne jen vystudovaní odborníci.

Starosta Českého Těšína zdůraznil důležitost pro vývoj dítěte roli pedagoga na všech stupních vzdělávání, hovořil o osobnostech, které otevírají mladému člověku dveře k lepšímu a kvalitnějšímu životu.

„Sám jsem vzešel z několika generací kantorů a mám k tomuto povolání, protože se nedá hovořit o zaměstnání, veliký respekt a úctu. Osobně mne těší, že jsou českotěšínské školy vyhledávány i žáky z okolí a stále se daří držet pochvalný dovětek k názvu města – Český Těšín – město škol,“ řekl starosta Vít Slovák.

Mezi oceněnými byli letos učitelé matematiky, cizích jazyků, ale i vychovatelka, která se dětem věnuje i ve svém volném čase, nebo učitelky mateřinky či sportovní trenér.

V Českém Těšíně se společenské setkání s nejlepšími kantory koná každoročně. Město pro ně připravuje také kulturní program. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Kategorie – Výrazná pedagogická osobnost roku

Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego: Regina Tietzová
Gymnázium Josefa Božka: Andrea Šteflová

Kategorie – Ocenění za dlouhodobou tvůrčí pedagogickou činnost

Masarykova ZŠ a MŠ: Anna Ščerbová
ZŠ a MŠ Hrabina: Karel Pastrňák
ZŠ a MŠ Kontešinec: Zuzana Kršňáková
ZŠ a MŠ s polským jaz. vyuč.: Halina Gaurová
Dům dětí a mládeže: Bohumil Sonnevend
ZUŠ Pavla Kalety: Jana Weberová
Albrechtova střední škola: Helena Šikulincová
ZŠ Pod Zvonek: Jana Jurčagová
Obchodní akademie: Ivana Heczková

Proběhlo první letošní vítání nových občánků

Českotěšínské zastupitelé dali zelenou rozvoji průmyslové zóny. Kdo sem přijde?

Na své únorové schůzi zvedli ruku všichni přítomní zastupitelé pro prodej pozemků.

Dříve vedení města plochu mezi Lípovou a Sokolovskou ulicí rozdělilo na menší pozemky, aby zde zajistilo variabilitu a jistotu výroby. Kdyby samospráva pole neprodala sama, musela by ho v březnu vrátit státu. Díky tomu se rozšíří průmyslová zóna.

„Předmětné území bylo od počátku, tj. od roku 1993, kdy byl vydán původní Územní plán sídelního útvaru Český Těšín, vymezeno jako území urbanizované – zóna bydlení bez rozlišení druhu, tedy jako místo vytípané pro další rozvoj města. Původně zde měly stát bytové domy, ovšem žádný investor vzhledem k situaci na trhu nemovitostí neměl zájem. Mezi tím přestaly být dostačující výrobní kapacity pro podniky, které patří k největším zaměstnavatelům na území města,“ popisoval vedoucí odboru územního rozvoje Radim Siuda historický vývoj této lokality. Dodal, že pokud by město s pozemky nenaložilo samo, muselo by je vrátit státu. Ten by je mohl použít jako náhrady v restitucích nebo prodat komukoliv. Město by tak nad vývojem lokality ztratilo vliv.

Nejlepší průmyslová zóna roku

Na úřad se obracely i další firmy, místní i přespolní, které chtěly využít dobrou lokalitu s napojením na obchvat a mezinárodní komunikační síť a s nedalekým nákladním nádražím. Kvalitu dobře připravených ploch pro rozvoj již v roce 2009 státní agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest ohodnotila cenou Nejlepší průmyslová zóna roku. Tehdy starosta Vít Slovák

potvrdil, že vedení města chce další rozvoj lokality v tomto směru.

„Důležitou rolí samosprávy je rozvojová vize a zajištění práce pro lidi v místě bydliště pro další léta či desetiletí. Prvního rozšíření zóny jsme dosáhli již v roce 2014, kdy pět hektarů získala Kovona a Donghee. Bylo to v době, kdy se zavíraly okolní doly a Vítkovice Steel oznámily ukončení výroby,“ zdůraznil starosta s tím, že při poslední krizi to byly právě tyto podniky, které situaci na trhu zachraňovaly.

Petice proti zóně

Hlasování se zúčastnili i autoři petice s názvem Ne další průmyslové zóně v Českém Těšíně. Předseda petičního výboru Boris Šlapota vyjádřil na plénu jménem 150 občanů podepsaných pod dokumentem jejich nesouhlas. Petičníkům vadí, že majitelé domů podél Sokolovské ulice se nyní budou dívat místo na pole na výrobní haly. Podle nich není třeba zónu rozšiřovat, protože je nyní ve městě nízká nezaměstnanost na úrovni 5,8 procenta a ve zdejších podnicích pracují často přespolní občané.

„Nelze argumentovat tím, že zde pracují lidé z okolních měst. Podle této logiky by naši občané nemohli být zaměstnáni v Třineckých železárnách nebo v okolních dolech. Před výstavbou zóny zde byl bez práce každý pátý. Aktuální nízká nezaměstnanost může být ještě nižší, musíme dohánět celostátní průměr, ale i okolní města. Tímto rozhodnutím vytváříme pracovní místa do budoucna, pro mladou generaci,“ oponoval radní Rostislav Zabystřan, který je současně předsedou oblastní hospodářské komory.

Také místostarosta Stanislav Folwarczny zdůrazňuje, že prosperita

nikdy není věčná. „Krise se často střídá s obdobím pro ekonomiku dobrých let. Když je v době prosperity větší poptávka po pracovnících, nutí to zaměstnavatele zvedat mzdy. Takže na tom mohou „vydělat“ i pracovníci v jiných sektorech,“ doplnil Folwarczny.

Kdo zde bude vyrábět

Město plochu rozdělilo na pět menších částí, aby do zóny přitáhlo více subjektů a dosáhlo tak větší variability a jistoty výroby.

O pozemky se přihlásilo více zájemců, kteří nabídli částku od 411 do 910 korun za m² plus 21 procent DPH. Dle přijatých zásad byla jediným kritériem nejvyšší cena. Do zóny by tak měl poprvé vstoupit Kern, který již v Třinci na Balinách vyrábí drátěné komponenty pro přední výrobce pneumatik, jako je Pirelli, Goodyear a další. Pražský dodavatel lyžařského vybavení Sgalitzer, který zde chce zřídit skladové centrum, nabízí pracovní místa mimo oblast výroby a slibuje podporu městských sportovních akcí. Naopak Těšínský pivovar chce do města přestěhovat výrobu piva. Ze stávajících je to tiskárna Finidr a MFL Group.

„Vnímám to jako pozitivní, že zde vstupují nové subjekty, které zde nepůsobily. Diverzifikace je lepší, než kdyby zde působil jeden nebo dva dominantní zaměstnavatelé,“ uvedl zastupitel Tomasz Pustówka.

Zelené námitky

Město již dříve avizovalo, že v případě rozšíření zóny použije utržené peníze mimo jiné na výsadbu zelené stěny a výstavbu cyklostezky podél Sokolovské ulice, dále rozšíří Lípovou ulici. Úzká alej je v situaci, kdy zde jezdí autobusová linka a v areá-

lu VOP mají svou základnu a plnicí stanoviště autobusy ČSAD Haviřov, již pro dopravu nebezpečná a musela by se řešit, i kdyby se zóna nerozrůstala. Také by si lidé, kteří zde pracují, zasloužili konečně chodník. Část stromů chce město zachránit, část nahradit novými. Tyto zásahy do zeleně se však autorům petice také nelíbí.

„Pozemky, na kterých nové průmyslové haly vyrostou, leží navíc v blízkosti rekreační zóny kolem vodní nádrže Hrabina a také nedaleko domova pro seniory, kterým se tak v budoucnu nabídne nelichotivý pohled do šedých zdí průmyslových hal,“ vznesl další argumenty Boris Šlapota. Podle starosty zůstává pozemek za domem důchodců směrem k přehradě nedotčen a město na něm plánuje výstavbu komunitních bytů pro seniory.

„Jsme si vědomi toho, že každá změna přináší pozitivní i negativní stránky věci. Nové firmy přinesou do našeho města další pracovní nabídky a peníze získané z prodeje pozemků budeme moci využít k dalšímu zvelebení zdejší obytné lokality. Moderní tisk knih a další výroba plánovaná pro tuto lokalitu nebudou rušit klid seniorů ani lidí z okolí. Při výstavbě budou muset investoři mimo jiné dodržet tvrdé podmínky SEA o posuzování vlivů na životní prostředí, jako je např. vyhodnocení dosahu hlukové zátěže, řešení čištění odpadních vod, emisí atd.,“ vysvětlila místostarostka města Gabriela Hřebacková.

Investory čeká nyní vyřizování četných povolení a mohli by začít stavět nejdříve příští rok. Nová pracovní místa, například Kern deklaruje přijetí 45 pracovníků, by zde mohla vzniknout zhruba za dva roky. (DH)

Město letos čekají velká dopravní omezení

V letošním roce budou realizovány plánované investiční akce Moravskoslezského kraje, vlastníka některých významných komunikací na území našeho města. K němu se přidali se svými rekonstrukcemi rovněž vlastníci sítí, zejména vodovodů a kanalizací.

Občané města tak již od poloviny února zaznamenali na Jablunkovské ulici čilý ruch těžké pracovní techniky v souvislosti s rekonstrukcí kanalizace. Práce se budou postupně posouvat až na úroveň vlakového nádraží. Vzniklou situaci doprovázejí různá dopravní omezení v závislosti na konkrétním úseku a způsobu provedení. Poté, kdy se rekonstrukce kanalizace přesune až k bývalému areálu ČSAD a blízkému Tesco, bude nezbytné dopravní situaci vyřešit pomocí světelného

signalizačního zařízení. Řidiči tak musí počítat se zdržením a tvorbou kolon.

Rekonstrukce dvou mostů

Obdobná, ovšem z hlediska dopadu na provoz mnohem náročnější, situace nastane v měsíci dubnu. Bude zahájena plánovaná rekonstrukce mostů - na Jablunkovské ulici v bezprostřední blízkosti křižovatky s ulicí Pod Zvonek a na Karvinské ulici v blízkosti křižovatky s ulicí Hřbitovní. Na Jablunkovské ulici se předpokládá provoz střídavě v jednom jízdním pruhu za využití světelného signalizačního zařízení. Značně ztížený bude průjezd křižovatkou ulic Jablunkovské a Pod Zvonek. V této souvislosti očekáváme rovněž zpoždění spojení autobusových linek jak příměstských, tak MHD.

Rekonstrukce druhého mostu bude prováděna za úplné uzavír-

ky části ulice Karvinská, přičemž situace bude řešena podobně jako v loňském roce za využití objízdné trasy po ulici Slezská a s přesunutím autobusové zastávky „Na Brandýse“.

V průběhu roku si řidiči rovněž zopakují průjezd autobusovým stanovištěm a řadu dalších dopravních omezení, která zažili v loňském roce. Dojde k opětovnému uzavření velké křižovatky ulic Jablunkovská, Ostravská, Viaduktová a Karvinská. Vyvíjíme maximální úsilí, aby se v tomto případě jednalo o letní prázdninové měsíce. Bohužel nás tentokrát čeká i situace, kdy bude provoz pod mostem na Viaduktové ulici uzavřen v obou směrech. Stejně jako při minulých omezeních bude přechodně zastaven provoz vozidel přes most Družby.

Uzavře se také Nádražní ulice

Pomyslnou třesničkou v negativním smyslu bude uzavření Nádražní

ulice mezi viaduktem a podchodem Demeloch. Opět bude značně omezen provoz linek MHD. Nastane určité období, kdy budou muset být všechny linky ukončeny na autobusovém stanovišti.

Chtěli bychom veřejnost ujistit, že již několik měsíců pracujeme na variantních řešeních jednotlivých dopravních omezení a činíme maximum pro to, aby jejich dopady byly co nejmenší. Věříme, že i díky ohleduplnosti, shovívavosti a respektování jednotlivých omezení ze strany všech účastníků silničního provozu se nám to podaří stejně jako v loňském roce nebo při modernizaci koridoru.

Aktualizované informace včetně grafického znázornění budou postupně uveřejňovány na webových stránkách města a v Těšínských minutách.

TOMÁŠ HLOUŠEK,
VEDOUcí ODDĚLENÍ DOPRAVY

O nejlepší rokokovou vizáž bojuje Aneta Klosková

Do finále soutěže Fotomakeup 2018 na téma rococo v Praze postoupila českotěšínská vizážistka Aneta Klosková. Mladé ženě se v náročném konkurenci podařilo probojovat do posledního kola.

Podle zadaného tématu připravila působivou variaci na velmi výrazné období v módě a líčení, zvané také stylem Ludvíka XV.

„Přípravy na lednové semifinále byly opravdu náročné, kdy se mi asi napopáté podařilo vyrobit papírová paruka, se kterou jsem strávila více než 7 hodin. Výrobu bot jsem si taky

nesmírně užila,“ uvedla Aneta Klosková, která se s dalšími pěti nejlepšími finalisty z celé ČR utká na konci března během veletrhu „krásy“.

Její kolegyně zdůrazňují, že i přes krátkou praxi, rekvalifikační kurz dokončila v roce 2016, má za sebou velké úspěchy a stále se v oboru vzdělává. Na Mezinárodním mistrovství ČR 2017 v líčení, kterého se účastnila teprve po třech měsících od ukončení základního kurzu, se umístila na 9. místě z celkového počtu 48 účastnic. O čtyři měsíce později vyhrála se svým týmem soutěž TOP IMAGE LOOK, kde také získala cenu veřejnosti.

Rokoko se projevilo nejvíce v interiérech a módě. Známou představitelkou stylu byla madame de Pompadour. Základem líčení byl pudr, ideálně bílé barvy. K němu tvořily kontrast tuš na řasy, tužka na obočí a rtěnka, růžové tvářičky. Typické byly i „mušky“ a paruky, které byly často vyšší než polovina těla ženy.

(DH) FOTO | MICHAELA BERNATKOVÁ

Kdy se koná Slezský rynek?

Spolek českých výrobců a zemědělců pořádá za podpory města Český Těšín další ročník prodejní akce českých a regionálních farmářských potravinářských výrobků, produktů, výpěstků a služeb včetně moderního kulturního

programu. Slezský rynek se bude konat na náměstí ČSA vždy v čase od 8 do 16 hodin v těchto termínech: 28. 3., 12. 4., 10. 5., 7. 6., 12. 7., 9. 8., 13. 9., 11. 10., 8. 11. a 2 dny v prosinci, o kterých vás budeme informovat.

(RED)

Dobrovolníci: Na pomoc bližním

Úroveň sociální péče ve společnosti je posuzována mezi jinými, a to oprávněně, také podle toho, jak dovedeme zvládnout problematiku stárnoucí generace a též lidí s nějakým tělesným nebo duševním postižením.

Tímto úkolem se zabývá řada státních, charitativních nebo soukromých zařízení. V naší oblasti mezi jinými působí Senior domy Pohoda.

Účinným pomocníkem lidem v zařízeních sociálních služeb je organizace ADRA, která sdružuje dobrovolníky. Tito lidé bez nároku na finanční odměnu poskytují svůj čas, energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch druhých lidí. Náplní činnosti dobrovolníků je hlavně povídání a naslouchání, hraní společenských her, předčítání knih, společné procházky a jiné.

Bylo by obtížné uvádět jména všech těchto obětavců, proto se omezím jen na jeden příklad, poněkud atypický tím, že dobrovolnice Andrea Nogová se věnuje hned dvě-

ma lidem z těšínské Pohody. Svůj volný čas jim poskytuje o nedělích a o svátcích.

A jak vypadá bilance činnosti dobrovolníků ADRY? Jenom v těšínské Pohodě (což je domov pro seniory a domov se zvláštním režimem pro lidi s různými typy demence) v loňském roce 14 dobrovolníků uskutečnilo 253 návštěv, to obnáší 383 hodin jejich volného času, který věnovali svým „svěřencům“.

Tato chvalyhodná aktivita je velmi vítaná také ze strany sociálních pracovníků obou služeb. Naplňuje se tak cíl důležitý pro obě strany: dbát o důstojnost, respekt, psychickou pohodu, soběstačnost, jednotný přístup ke klientům. Ze strany klientů zařízení je tato služba přijímána s velkou vděčností.

Dobří lidé ještě nevymřeli, chvála jim za to!

UŽIVATEL SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
POHODY V ČESKÉM TĚŠÍNĚ

ILUSTRAČNÍ FOTO | ADRA

ZÁMĚRY RADY MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN NA ROK 2018

Strategie rozvoje města

- Změna č. 5 Územního plánu Český Těšín – schválení pořízení
- Městský program regenerace památkové zóny Český Těšín – administrace příspěvku na projekt MŠ Masarykovy sady – obnova balkónu nad vstupem
- Program města Český Těšín na zachování a obnovu vybraných historických prvků v městské památkové zóně Český Těšín – administrace programu, vyhlášení výzvy na rok 2019
- Prodej pozemků v průmyslové zóně jako podpora rozvoje a stabilizace lokálních zaměstnavatelů

Oblast přípravy na čerpání dotačních prostředků

(podání žádostí o dotaci v rámci různých operačních programů)

Podání PŽ do výzvy Integrovaného regionálního operačního programu – ITI

- Projekt „Centrální dopravní terminál Český Těšín a Parkoviště P+R“

Podání PŽ do výzvy OPŽP

- Projekt „Sanace kontaminace (ekologické zátěže) – Centrální dopravní terminál Český Těšín a Parkoviště P+R“
- Projekt „Nákup nádob na BIO odpad pro město Český Těšín“
- Projekt „Rekonstrukce technologie chlazení na ZS v Českém Těšíně“

Podání PŽ do výzvy Ministerstva vnitra ČR a dalších žádostí o dotaci z rozpočtu MV ČR

- Projekt městské policie „Český Těšín – Senior academy 2018“
- Projekt městské policie „Český Těšín – Zefektivnění městského kamerového dohlížecího systému 2018“

Podání žádosti o dotaci na Moravskoslezský kraj

- Projekt „Český Těšín – Horní Žukov – Dopravní automobil“
- Projekt na zpracování projektové dokumentace „Stavba výtahu - budova Městského úřadu na ulici Pražská“
- Projekt „MŠ Moskevská – výměna oken a částečné zateplení“

Podání žádosti o dotaci v rámci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón Ministerstva kultury ČR

- Projekt „MŠ Masarykovy sady – obnova balkónu nad vstupem“

Podání žádosti o podporu do programu CzechInvestu

- Projekt „Zabezpečení dopravní obslužnosti průmyslové zóny“

Podání žádosti o dotaci do programu „Cyklistické stezky“ – SFDI

- Projekt „Chodník a cyklostezka ul. Lípová a Sokolovská“

Oblast investic a údržby majetku

INVESTIČNÍ AKCE:

- Sportovní hala Svojsíkova – zahájení realizace
- Zateplení a výměna oken MŠ Okružní – dokončení realizace
- Open Air Museum - Zahrada dvou břehů 2016-2018 – realizace
- Příprava území Mezi Lány, Český Těšín – dokončení přípravy k realizaci
- Centrální dopravní terminál a Parkoviště P+R - dokončení přípravy k realizaci
- MŠ Masarykovy sady – obnova balkónu nad vstupem – realizace
- MŠ Moskevská – výměna oken a částečné zateplení – realizace
- Nemocnice Český Těšín - střešní pavilonu A – realizace
- Výměna oken a zateplení MŠ Hornická – realizace

CHODNÍKY:

- Oprava chodníku ul. Frýdecká, od ul. Tyršovy po ul. Studentskou - realizace
- Oprava chodníku ul. Komorní, od ul. Ostravské po ul. Alšovu - pravá strana – realizace
- Bezbariérová úprava přechodu pro chodce ul. Karvinská – realizace
- Přechod pro chodce na ul. Karvinská – Brandýs – realizace
- Chodník podél sil. I/11 ul. Ostravská - Mosty, Mistřovice - realizace

MÍSTNÍ KOMUNIKACE A MOSTY:

- Výměna přístřešků autobusových zastávek – realizace 4 ks
- Oprava dlažby náměstí - pokračování výměny a doplnění poškozené dlažby nám. ČSA
- Oprava mostů, propustků a lávek v Českém Těšíně - opravy zábradlí, obnovy opěr, opravy říms a vozovky mostů, lávek a propustků bez PD
- Odvod srážkových vod z MK Koňakovská – realizace odvodnění části MK

- Odvodnění MK Mistřovická – realizace odvodnění části MK
- Rozšíření chodníku na pozemku 1893/122, k.ú. Český Těšín – realizace zadržení travnaté plochy
- Rozšíření chodníku - ul. Čáslavská - realizace zadržení travnaté plochy
- Oprava chodníků v parku Komenského sady – položení nové dlažby
- Odvodnění MK ul. Husova – realizace odvodnění části MK
- Úprava připojení ul. Hradištská – hasičárna - Mistřovice – realizace připojení sjezdu
- Úprava připojení komunikace s MK Na Sedláky – hasičárna - Stanislavice - realizace připojení sjezdu
- Úpravy připojení komunikace se silnicí ul. Frýdecká – hřbitov – Horní Žukov – realizace připojení sjezdu
- Oprava MK ul. Mládežnická – realizace
- Oprava MK ul. Na Sedláky – realizace
- Oprava MK před poliklinikou – realizace
- Oprava MK ul. Godulská, od ul. Strmé po ul. Úzkou – realizace
- Most ul. Pod Zvonek, ev. č. 9b-M – dokončení přípravy k realizaci
- Oprava MK ul. Rakovec – realizace dílčího úseku
- Opěrná zeď a rekonstrukce MK ul. Rakovec – dokončení realizace
- Most Lipová, osada Antoníček – dokončení realizace
- Zkapacitnění propustku ul. Třinecká – dokončení přípravy k realizaci
- Chodník a cyklostezka ul. Lípová, Sokolovská – zahájení realizace
- Revitalizace ul. Nádražní – dokončení přípravy k realizaci

VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ:

- Modernizace světelného signalizačního zařízení (v rámci obnovy dle uzavřené smlouvy se správcem)
- Výměna svítidel v parku Masarykovy sady - pokračování výměny svítidel
- VO U Mlékárny - propoj na ul. Svojsíkova – příprava k realizaci
- Doplnění svítidel VO ul. Na Sedláky – realizace
- VO ul. Nová - realizace

VODOVODY, KANALIZACE:

- Rekonstrukce ČOV - Horní Žukov ul. Kótovská (u kaple) - projektová příprava rekonstrukce technologie čistírky odpadních vod

- Obnova kanalizační čerpací stanice Český Těšín – park A. Sikory - realizace
- Prodloužení vodovodu ul. Godulská – příprava k realizaci
- Vodovod Stanislavice - Na Podlesí – dokončení přípravy k realizaci
- Rozšíření kanalizačního řádu ul. Lipová - realizace

Oblast dopravy

- Příprava modernizace vozového parku a linek MHD
- Úprava parkování v oblasti ulic Mánesova, Komorní, Nerudova, Brandýská, Alšova, Svojsíkova - zřízení parkovacích míst za účelem zvýšení počtu parkovacích stání
- Obnova vodorovného dopravního značení na parkovištích Hornická 11-13 a Hornická 4
- Rekonstrukce světelné křižovatky – indukční smyčky ulic Karvinská, Viaduktová, Ostravská, Frýdecká, Jablunkovská – realizace
- Rozšíření MK ul. Pod Zvonek - zřízení zastávky a točny autobusů na ul. Pod Zvonek, Horní Žukov – realizace
- Bezbariérová úprava autobusové zastávky – realizace
- Chodník ul. Ostravská - od ul. Albrechtická po autobusovou zastávku – příprava k realizaci
- Cyklotrasa Č. Těšín – Ropice – dokončení realizace
- Zajištění dopravní obslužnosti průmyslové zóny – dokončení přípravy k realizaci

Oblast životního prostředí

- Zlepšení kvality ovzduší – finanční podpora občanů na výměnu starých kotlů na pevná paliva z rozpočtu města v rámci „Kotlíkových dotací“ Moravskoslezského kraje – II. výzva
- Ochrana ovzduší – lokální topeniště – kontroly spalování v lokálních topeništích v průběhu topné sezony a následná řešení zjištěných nedostatků
- Spolupodílení se a koordinace osvětových akcí zaměřených na ekologii – např. Den stromů, výtvarná soutěž v rámci výstavy myslivosti, soutěž ve sběru lesních plodů
- Organizace ekologické akce za účasti občanů „Uklidíme Česko 2018“
- Informační kampaň v oblasti ekologie a vytápění
- Obnova zeleně – obnova stromového patra v parčíku Na Rozvoji
- Nová výsadba alejových stromů – nábreží Míru, sídliště ONV, Svibice, Hrabinská, Ostravská, Divadelní, Komenského sady
- Organizace 4. ročníku mezinárodního řezbářského sympozia - umělecká díla ze dřeva na dané téma (venkovní areál KaSS)
- Doplnění nových herních prvků – parčík Na Rozvoji, park A. Sikory, ulice Kysucká
- Svoz velkoobjemových kontejnerů – na jaře a na podzim
- Úprava stanovišť pro kontejnery – stavební úpravy
- Nákup a instalace laviček – dle aktuálních potřeb

Oblast sociální a zdravotní

- Pořádání ozdravných pobytných pro seniory (Luhačovice)
- Pořádání zahraničních prázdninových pobytných pro děti (Chorvatsko)
- Spolupořádání léčebného pobytu pro děti v dětské ozdravně ve

Zlatých Horách

- Příspěvek na částečnou úhradu obědů pro seniory
- Den sociálních služeb, zdraví a souvisejících aktivit
- Diskusní setkání se seniory města
- Organizace společného víkendu pěstounských rodin
- Rozvoj nabídky sociálních služeb pro handicapované děti
- Realizace zájezdů pro seniory v rámci Klubu seniorů
- Zavedení specializované dopravy pro seniory
- Primární protidrogová prevence Protidrogový vlak
- Poskytnutí dotací v rámci vyhlášeného programu „Podpora sociálních služeb pro rok 2018“ a vyhlášení nového programu pro rok 2019
- Poskytnutí dotace Moravskoslezskému kraji na podporu poskytovatelů sociálních služeb v rámci programu „Podpora služeb sociální prevence 2“
- Dotační podpora organizací působících v sociální oblasti
- Finanční podpora táborových pobytů dětí
- Finanční podpora pořádání výjezdů dětí ZŠ do škol v přírodě

Oblast školství, sportu a kultury

- Ocenění osobností města Český Těšín, nejlepších žáků a pedagogických pracovníků škol a školských zařízení
- Organizace a podpora konání kulturních a jiných aktivit: Svátek tří bratří, Den dětí, Rockování nad Olzou, Den s dechovkou, Benefice pod modrým těšínským nebem, Velikonoční jarmark, Slezský rynek, Cyril a Metoděj, Vánoční jarmark, Šlágrování
- Realizace projektu Český Těšín/Cieszyn INEurope
- Dotace z rozpočtu města do oblasti sportu
- Dotace z rozpočtu města do oblasti kultury a na ostatní účely

Oblast bezpečnostní politiky města

- Kontrola dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení města
- Kontrolní akce odboru místního hospodářství a městské policie zaměřené na černé skládky, autovraký a nepovolená reklamní zařízení
- Preventivně bezpečnostní kontrolní akce sociálního odboru, městské policie a Policie ČR zaměřené na ochranu dětí a mládeže před:
 - škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
 - záškoláctvím
- Preventivně bezpečnostní kontrolní akce sociálního odboru, městské policie a Policie ČR zaměřené na kontrolu zletilých:
 - monitoring osob bez přístřeší
- Podpora aktivit v rámci Městského programu prevence kriminality (MPPK):
 - dotační podpora organizací působících v oblasti MPPK
- Akce „Na vlastní kůži“ – každoroční realizace pro žáky 8. a 9. tříd a studenty víceletého gymnázia v oblasti dopravní výchovy
- Organizace akcí v rámci prevence kriminality:
 - Na kole jen s přílbou – každoroční realizace pro širokou veřejnost zaměřená na cyklisty
 - Za šera/Buď vidět – každoroční realizace pro širokou veřejnost zaměřená na nošení reflex. prvků
 - Senior academy – vzdělávací výukové semináře pro seniory
- Realizace česko-polského projektu v rámci prevence kriminality „Bezpečné kolo“
- Poskytnutí investiční dotace Moravskoslezskému kraji na realizaci projektu „Integrované výjezdové centrum v Českém Těšíně“
- Rozšíření kamerového systému v domě Kysucká 1821/8 a Kysucká 1822/10 – instalace kamery u vstupu domu

Oblast kontaktu s občany a informování občanů

- Pravidelná informovanost občanů prostřednictvím Těšínských listů, městského informačního kanálu, Těšínských minut a Facebooku města
- Pravidelná aktualizace internetových stránek včetně odpovědí na dotazy občanů
- Zavedení klientského vyvolávacího systému v agendách: občanské průkazy, cestovní doklady, evidence obyvatel a matrika

Nemocnice získala nové přístroje

Dvěma novými přístroji – koloskopem a gastroskopem – se může pochlubit gastroenterologická ambulance Nemocnice Český Těšín.

Díky novým přístrojům, které slouží k vyšetření tlustého střeva a žaludku, se pacientům dostane rychlejšího, ale zároveň i kvalitnějšího vyšetření trávicího traktu. Investice do moderních přístrojů přišla na více než 1 milion korun.

„Nový koloskop i gastroskop patří mezi moderní současné endoskopické technologie. Jsou vybaveny celou řadou moderních funkcí, které umožňují lepší diagnostiku a léčbu v horní a dolní části trávicí trubice. Jejich konstrukce navíc umožňuje snadnější zavedení přístroje, a tím i větší komfort pro pacienta,“ říká lékař českotěšínské gastroenterologické ambulance Ladislav Langner.

Vyšetření novými přístroji jsou pro pacienta mnohem šetrnější než u starších typů. Jak gastroskop (přístroj sloužící k vyšetřování jícnu, žaludku a dvanácterníku), tak koloskop (přístroj k vyšetřování konečnicku a tlustého střeva) mají menší průměr, jsou z materiálu, který je mnohem lépe pacientem tolerován. Také mají vysoce kvalitní moderní optiku, která dovoluje lékařům důsledně a velmi podrobně prohlédnout sliznice těchto orgánů. „Měsíčně s koloskopem a gastroskopem vyšetříme zhruba čtyřicet pacientů,“ doplnil lékař.

Gastroenterologická ambulance českotěšínské nemocnice je pacientům k dispozici v pondělí a středu od 6.30 do 12.30 hodin. Zájemci o vyšetření se mohou objednávat na telefonním čísle 736 270 471. (RED)

Gastroenterolog Ladislav Langner během vyšetření pacienta.

FOTO | ARCHIV

Muzejní přednášky v Avionu: perličky z historie, vlastivědy i kultury Těšínského Slezska

Dvakrát měsíčně mohou milovníci historie zavítat do Čítárny a kavárny Avion na podvečerní čtvrtletní přednášky, které tu nejen pro členy svého klubu pořádá Muzeum Těšínska. Vstup na ně je volný, nabídka témat pestrá a prostředí příjemné.

Už 22. března promluví historička Muzea Těšínska Lenka Nováková o ohlasech na reformy císařovny Marie Terezie v městském prostředí. Konzervátorka textilních sbírek Muzea Těšínska Ludmila Březinová 12. dubna představí revoluční změny zejména v dámské módě, které do šatníků našich babiček a prababiček přinesla 20. a 30. léta minulého století.

KLUB MUZEA TĚŠÍNSKA

Klub Muzea Těšínska (KMT) vznikl v roce 2010 jako reakce na živý zájem o cyklus pravidelných přednášek a tematické procházky, které Muzeum Těšínska pořádalo v letech 2008 a 2009. V současnosti sdružuje více než 70 aktivních členů. Těmto zájemcům o historii regionu otevírá možnost nejen čerpat z práce muzea jako instituce, erudice jeho odborných pracovníků, ale také pro ně pořádá pravidelné přednášky z oblasti historie, vlastivědy, přírodovědy a zeměpisu Těšínského Slezska. Ty se od loňského roku díky laskavému svolení a spolupráci Městské knihovny Český

Těšín konají dvakrát měsíčně v její pobočce, v Čítárně Avion na Hlavní ulici v Českém Těšíně. Přednášky pořádáme dvakrát měsíčně (čtvrtek, 17.00). Vstup na ně je bezplatný.

ODBOBNÉ ČINNOSTI A VÝSTAVY

Výsledkem činnosti odborných pracovníků Muzea Těšínska, které se řadí k předním kulturním institucím nejen na území Českého Těšína, ale celého našeho regionu, jsou také další výstupy. Muzeum Těšínska je zveřejňuje nejen v odborných článcích a publikacích. Své poznatky ve-

řejnosti předává také na zmíněných přednáškách, prezentacích či konferencích nebo v tisku. A v neposlední řadě je přenáší také do podoby výstav a stálých expozic ve svých devíti pobočkách po celém regionu Těšínska. Členové KMT mají na vstupné na výstavy pořádané Muzeem Těšínska ve všech jeho pobočkách snížené, poloviční vstupné.

VÝHODY ČLENSTVÍ

Členy KMT klubové výhody opravňují k nákupu odborných publikací vydaných Muzeem Těšínska za polovinu běžné prodejní ceny. Rovněž

jim pravidelně zasíláme informační přehled nejbližších akcí na všech našich pobočkách nebo pozvání na mimořádné události, kterými bývají odborné konference, prezentace nových publikací, pietní či výroční události a podobně.

Muzeum Těšínska kromě knih a publikací vydává vlastivědný časopis Těšínsko. Ten má dlouholetou tradici, loňský ročník byl už šedesátý. Těšínsko vychází dvakrát ročně, barevně a na křídovém papíře. V rozsahu více než sta stran přináší zajímavosti z historie a přírodovědy regionu. Členům klubu jej zasíláme zdarma v rámci ročního členského poplatku. Ostatní zájemci si časopis mohou koupit za 100 korun ve všech našich pobočkách nebo si jeho zaslání objednat písemně.

JAK ZÍSKAT ČLENSTVÍ

Pro získání členství v KMT je třeba se zaregistrovat. Stačí vyplnit přihlášku (k dispozici v pobočkách Muzea Těšínska nebo ke stažení na webových stránkách www.muzeumct.cz), odevzdat ji či odeslat poštou a uhradit roční členský příspěvek ve výši 250 korun. Poplatek lze uhradit hotově na pobočce nebo přímo ve správním sídle Muzea Těšínska v Masarykových sadech v Českém Těšíně (budova vedle Základní školy Masarykovy sady), možný je také bankovní převod nebo platba složenkou. IVA LUPKOVÁ

S přednáškou o revolučních změnách zejména v dámské módě, které do šatníků našich babiček a prababiček přinesla 20. a 30. léta minulého století, vystoupí Ludmila Březinová.

SCAN | MUZEUM TĚŠÍNSKA

Pochování basy umlčí zábavu až do Velikonoc

Pochování basy je součástí masopustních zábav, konkrétně tří dnů před Popeleční středou, kterým se na Těšínsku říká „ostatky“.

Pochování basy se koná v poslední den masopustní veselosti, tedy v úterý k půlnoci a je symbolem přechodu ke 40dennímu půstu. Muziky přestávají hrát a jelikož jejich nejviditelnějším nástrojem je basa, která tvrdí muziku, musí právě ona zamlknout, čili zemřít. Probudí se až na Velikonoční pondělí.

Pochování basy má všechny znaky pohřebního obřadu, tedy kněze, promluvy vyzvedávající zásluhy pohřbívaného, žalozpěvy, pláč atd.

Na Těšínsku tento zvyk není ani častý, nemá zde ani dlouhou tradici. Je spíše sporadický. Nejspíš je to import z Moravy a Horního Slezska, který zakotvil kolem Karviné (např. v Ráji, Darkově) v 70. letech minulého století. Jeho vřelým propagátorem byl i nedávno zemřelý Kazimierz Urbaś z Cieszyna, jehož památce letošní pochování basy na Střelnici bylo věnováno.

DANIEL KADŁUBIEC

FOTO | MAREK DŽUPIN

Pejskaři pozor! Chystá se očkování proti vzteklině

Městský úřad Český Těšín, oddělení životního prostředí, upozorňuje je všechny majitele psů na povinné očkování psů proti vzteklině.

Podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, bude v zájmu ochrany území ČR provedeno očkování psů proti vzteklině. Chovatel je dle § 4 odst. 1 písm. f) veterinárního zákona povinen zajistit, aby byli psi, jakož i lišky a jezevci drženi v zajetí, ve stáří od 3 do 6 měsíců platně očkovaní proti vzteklině a poté během doby účinnosti předchozí použité očkovací látky přeočkovaní, uchovávat doklad o očkování po dobu platnosti očkování a na požádání jej předložit úřednímu veterinárnímu lékaři.

Mimo očkování psů proti vzteklině bude umožněno chovatelům koček si nechat naočkovat i kočky.

Majitelé psů a koček mohou svá zvířata přivést k očkování na následující svodná místa:

V ÚTERÝ 15. 5. 2018

8.00 - 9.00 hod. – nádvoří hasičské zbrojnice v Českém Těšíně
10.00 - 11.00 hod. – u restaurace Dělo (bývalý Dělnický dům)

11.30 - 11.50 hod. – u RD čp. 85 - Dolní Žukov
12.00 - 12.20 hod. – u kulturního domu U Zvonku - Dolní Žukov
12.30 - 13.30 hod. – nádvoří hasičské zbrojnice v Českém Těšíně

VE ČTVRTEK 17. 5. 2018

8.15 - 8.30 hod. – u RD čp. 69 - Horní Žukov
8.35 - 9.00 hod. – hřiště u bývalého obchodu, Horní Žukov - ul. Vělopolská
9.05 - 9.20 hod. – u RD čp. 98 - Horní Žukov - ul. K Hájence
9.25 - 9.40 hod. – Mosty, Antoniček - točna autobusů
9.55 - 10.15 hod. – Koňákov - ul. Hradištská (u bývalého obchodu)
10.20 - 10.40 hod. – u bývalého NV v Mostech - ul. Ostravská (pošta)
10.50 - 11.00 hod. – Myslivna - Vyrubaná
11.05 - 11.25 hod. – u bývalého kulturního domu ve Stanislavicích

Upozorňujeme chovatele, že očkování proti vzteklině je povinné ze zákona! Chovatelé jsou povinni předložit u psů očkovací průkaz a zajistit dospělou osobu k patřičné fixaci zvířete s použitím náhubku.

Za očkování bude vybírán poplatek ve výši 150 Kč.

JAN PETRUŠEK, REFERENT ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Společnost i jazyk se rychle mění. Dónga nebo skoli už slyšíte málokdy

Lingvista a folklorista profesor Daniel Kadłubiec má doma deset tlustých sešitů. Každý z nich obsahuje asi tisíc slov nebo frazeologických spojení z těšínského nářečí, která již vyšla z užitku nebo se užívají jen omezeně.

Kdy jste je začal sbírat?

Asi před čtyřiceti lety, když jsem během své badatelské práce procházel osady a vesnice na Těšínsku, hovořil se starými lidmi, zapisoval jejich vzpomínky, ústně předávané povídky, nebo nahrával staré písně. Byly to skutečně perly, které byly

dokladem bohatství našeho nářečí. Tato slova byla skutečná, zasazená do jazykového vývoje dané oblasti.

Byla nebo jsou některá slova a rčení jiná pro některá města či vesnice nebo části našeho regionu?

Těšínsko je rozmanité a tedy i bohaté, i pokud jde o jazyk. Goralské (jihotěšínské) nářečí končí v Hrádku, od Bystřice po Louky je nářečí středotěšínské a od Louk na sever se hovoří nářečím severotěšínským čili „dolaňským“. Všechna tři se liší pod mnoha vzhledy, tedy výslovností (fonetikou), skloňováním (deklinací), skladbou, slovní zásobou apod.

Proč z našeho jazyka některá slova mizí?

Společnost se rychle a stále rychleji mění. Kvůli civilizačním změnám vycházejí některé předměty z užitku už během jediné generace. Proto se ztrácejí jejich názvy. Dále některá slova, která používaly generace, nahrazují výpůjčky z jiných jazyků, např. místo archaického slova dónga slyšíme tyncza (tynča, duha); místo skoli máme kamynie; místo muskle máme svały; místo czernidło je atramynt (inkoust) atd.

Která slova z těchto archaických vám nejvíce přirostla k srdci?

Jsou jich stovky. Každé je vzácné, unikátní, každé je příznačné, jedinečné pro náš region. Několik příkladů: drzynždzeć (dřynždžeć) – mluvit stále, dokola, neartikulovalaně; skolynczeć (skolynčeć) – ztuhnout, příklad: Ale mi nogi skolynczały; dozygować – doskakovat, otravovat, dopalovat, příklad: Nie dozyguj, bo dostaniesz po papuli; chechłać – krájet tupým nožem, řezat tupou pilou, příklad: Takim nożym nic nie uchechlesz. Příkladů jsou stovky, tisíce. Řekněte mi, kde to ještě uslyšíte? Nikde, jen a jen u nás.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Slova z těšínského nářečí vycházející z užitku

bałucha, drzistok	kecal
bawidła	hračky
blajsztyft	tužka
blamborzić	míchat alkohol, tekutiny
bóncka	herda do zad
bónckać sie	otálet, jít pomalu
brnieć	vychtívat, žadonit
bulaty	nešikovný
chabanina	nepřilíš dobré jídlo
chlipać	srkat
cwanckać se	loudat se
czernidło	inkoust
čkać	hltat
dita, ditka	pytlík
dojarzić	zpackat
dożyrać	otravovat
fidermón, pajtasz	vtipálek
filfedra	inkoustové pero
frónknyć	uhodit, hodit
frygać	s chutí pojídat
fulać	kecat
fyrkać	lítat
giszeć	lít (děšt)
gizd	malý kluk
grać na plichte	hrát remízu
gruch	nevychovaný člověk
gryncbuła	osoba, které se nedaří
gurgłować	vyplachovat (ústa, krk)
guwert	obálka
halastra	trhan
handerlok	člověk oblečený v hadrech
hobo	harampádí
hrómszczok	nadávka, nebo naopak vyjádření údivu
hynaj	tam
jargać sie, zbywać sie	hádat se
kinol	nos
kóndowita	protekce
kramarzić z kimsi	mít s někým intimní vztah
kramować	dělat nepořádek
lóntras, ancyjasz	darebák
lutryja	loterie
mankulija	smutek
maszynki (na Goralii kotki)	zápalky
mnożyć pole	obdělávat pole
murga, mamrok, mruk, bónk	nemluva
muskle	svaly
niegodzony	k ničemu
okminić, ocyganić	obelhat
okocóniać se	otálet, dělat něco pomalu
pomietło	běhna
pram	přesně
pulyr, ochlasta	ožrala
pyczyniec	velmi drobná věc
pydźgać	nimrat se v jídle
pynol	malé dítě
pynolek	štamprlička

pytłować	hýbat s něčím
repecić	žvanit
robić coś na pastblind	dělat něco bezmyšlenkovitě, povrchně
rogulka, fyrlok, fyrloczka	kvedlačka
rwot	výbušný člověk, rváč
scyplok	neduživý
skobarszczóny	zvrásněný
smróngać (do chałupy)	mazat domů
spitrasić	pokazit
stateczny	pořádný, pravý, na své místě
szczekarnia, pyskocz	nevymáchaná huba
szczybrać	trhat, ožďibovat
szkryfać	psát nevhledně
szkryczek	nepřilíš urostlý, skrček
szłopiec	past na krysy
szmatlać sie	šourat
szpiterlaczyć, wybagować se,	vybírat si v jídle
maszkiercić	
sztos	úder
szybować czymśi	něco posunovat, stěhovat věci
szyplacz, rekesz	holota
szyplaczka	drobná nimravá práce
troki	dlabané necky na spaření prasete
tyrknóć, piznóć do głowy	přijít na mysl, dotknout se
utyłany	umazaný
użyrać sie	trápit se s něčím
warnuszka	mentálně omezený
wichlyrz	podvodník
winterok	zimní plášť
wlepić	řici napřímo bez servítků
wychachać sie	dostat se z nemoci nebo dluhů
wycieczka	radovánky
wyjapany	nedobře oblečený
wyparantować	vyhodit, vyprovodit z domu
wypiryżono	nevhodně oblečená k dané příležitosti
wyszklić	oklamat
wyzyzować	tajně sledovat
zahruzić sie	být překvapený
zapatnościć	někam založit
zaszkrzany	zahnisaný
zderzić (z chałupy, z wojny)	utéci
zdybać, dorwać kogosi	někoho chytit
zymftula	hoříččná sklenice

Příklady použití - tučně uvedené termíny ze slovníku

Mój starzik aji potek mieli kóndowita u masorza, tóż tam kupowali jelita a prezwórzt.

Był to stateczny gospodarz.

Nie pytłuj tym dzieckym, bo ci wypadnie z kolybki.

Pizło mu to hned do głowy.

Nawarziła mu dzisio chabaniny, nie dało sie to jeść.

Blajsztyft trzeba zastrugać, coby lepi pisol.

Nie ckej tak, bo cie łobszczekajóm!

(DH)

Opowiadania Anna Chybidziurowa

Na sklonku roku vyšla na knižním trhu dlouho očekávaná rozsáhlá publikace nazvaná Opowiadania Anna Chybidziurowa.

Po sbírce ze 70. let minulého století Gawędziarz cieszyński Józef Jeżowicz (Těšínský vyprávěč Józef Jeżowicz) je to po dlouhé době další unikátní soubor lidových povídek v nářečí, tentokrát ukazující svět očima ženy.

Autorem obou je českotěšínský občan, profesor lingvistiky a folkloristiky Daniel Kadłubiec, který před více než půl stoletím zaznamenával na svém magnetofonu staré lidové vyprávěče a uchoval tak originální těšínské nářečí v jeho čisté podobě i rychle mizějící svět. S Annou Chybidziurou z Bukovce se setkal více než čtyřicetkrát.

Publikace zahrnuje 349 delších i krátkých povídek různých žánrů, tedy pohádek, pověstí, legend, humorek i vyprávění ze života, nabízí také zvukový nosič s nahrávkami lidové vyprávěčky, která se narodila v horské obci v roce 1898 a zemřela ve věku 82 let. Kniha je doplněna o rozsáhlý úvod rovněž v českém jazyce, dále o 60 černobílých fotografií vyprávěčky z Bukovce.

Vydání knihy podpořil Moravskoslezský kraj, Státní fond kultury ČR a Úřad vlády ČR.

Vydalo sdružení Ducatus Teschensis, str. 544. K dostání mimo jiné v knihkupectví v Čapkově ulici. Přetiskujeme dvě povídky, které vybral autor. (RED)

Szkoda Boga

Jedyn chłop miał babym a żili szpatnie. Łuna sie rozni mogła i łumrzyła. Był pogrzyb a łun jyny płakoł: „Szkoda Boga, szkoda Boga”. Pytali sie go: „Tóż ty za babóm nie

KRESBA | ANNA CHODUROVÁ, 13 LET

Ženy v těšínském kroji namalovaly studentky z výtvarného kroužku v ZUŠ Pavla Kalety pod vedením Pavly Richterové a Renaty Humlové.

KRESBA | ALICJA SUCHANEK, 14 LET

placzesz, jyny za Bogym?” – „Szkoda Boga, szkoda Boga”. Tak až prziszli na kierchów. Ksióndz był na kierchowie a łun przzi tym grobie płacze: „Szkoda Boga, szkoda Boga”. I ksiyndzowi to na nerwy szło, pado: „Co jynczisz, że szkoda Boga, dyc przeca baby szkoda”. – „Ja, jo sie z tóm bestyjóm sztyrcet roków tropił, a Pón Bóg musi na wieki”.

Jako Maciej, Grzegorz a Matka Bosko chladali wiosny

Nejpiyrwi Świynty Maciej, apostoł, szeł chladać wiosny, ciepla. Że przeca fórt nie beje morz. I szeł.

Tam w jednej karczynie spiywali, pili, dziwili. Łun tam włóz. No chned mu dali półkym i wypil, i zagrzol sie. – „O kruca, to tu dobre, bo tu už kapke wiosna przebluskuje”.

Ale tu sie ni móg Grzegorz doczkać. – „Co tam robi, tyn Maciej? Trzeja przeca ciepla chladać”. Szeł zaś i przidzie ku tej samej karczynie. – „Nó stawim sie tam, co tam robióm”. Za Grzegorza jidzie śniyg do morza. Tak włóz. Nó i tu zaś mu dali półkym, chned i drugóm. I už mu zaś cieplo było, zostol.

Teraz szła Matka Bosko. – „To už nie jidzie wydrzeć przeca. Už musim jić. Kaž by byli, kaž by zostali!” Jidzie zaś tam a tam taki dziwy sie robióm, spiywajóm, tancujóm. Wlázla tam. I zaś z winym ku ni, dowajóm ji. I teź wypila cosi, ale jich už wyprała z tej karczmy. Jidzie a żaby łuz przed nióm łuciekajóm, łuz wyszły. Tak teraz už beje wiosna.

Bo łuz po Matce Boží jak żaby wyndóm, tak łuz dobre, jyny jak przed Matkóm Bożóm wyndóm, tak eszcze zły czas.

ANKETA

Užíváte nářečí? Rozumíte mu?

Milan Pecka, zastupitel a emeritní ředitel školy

V roce 1972 jsem se oženil a přistěhoval se na Slezsko. Všichni se snažili mluvit česky, protože věděli, že jsem Slovák.

Bylo tu ale i – po naszymu... Manželka Jiřina mi překládala to, čemu jsem nerozuměl, a tak jsem byl pomalu zasvěcován do tajů krás těšínského nářečí neboli, odborně řečeno, nářečí česko-polského smíšeného pruhu.

Pochopil jsem, že není vtip, když někdo řekl: „Urodził zech se w Rzyce a miyszkoł na Sosnie,” zjišťoval jsem, co jsou stryky, pieczki, patelnia... A časem mi už bylo jasné, že když sousedka manželce zavolala: „Jak przidym na kawę, tak se pomówimy,” že se nebudou pomlouvat.

„Cudowne” jsou i aforismy, např. „Je to cnota nad cnotami, dzierzeć jynzyk za zymbami.” Nebo „Co mosz zrobic jutro, to zrob dzisio, a co mosz zjesć dzisio, to niechej na jutro.”

Vendula Foldyna Holendová, redaktorka Těšínských minut

Když jsem v roce 2014 poprvé přišla do třinecké redakce regionální televize, měla jsem z místního nářečí mírné obavy. Téměř nikdy jsem se s ním nesetkala tváří v tvář. Ve chvíli, kdy se mezi sebou kolegové začali bavit „po naszymu”, byla jsem v úzkých. Postupem času jsem však přišla na to, že mnoho slov, která používaly mé babičky, pocházejí právě ze slezského dialektu. Jakmile jsem zaslechla pojmy jako cukle, śnuptychel, brutfaña nebo třeba četyna, byla jsem doma. Nyní po několika letech jsem si už zvykla, že je Těšínské Slezsko velmi svébytným koutem naší země a místní obyvatelé si do dnešní doby zachovali nejen specifický jazyk, ale také zvyky či tradice, a velmi si toho cením.

Iva Lupková, kronikářka města a mluvčí Muzea Těšínska

Několik let jsem pracovala jako redaktorka v třineckém Hutníku, jehož symboly a pevnými pilíři jsou dvě pracovnice sekretariátu redakce, paní Halinky. Obě nádherně mluví po naszymu a mně jako místní nedělá problém rozumět polštině i zdejšímu nářečí. Tedy většinou.

A tak mě překvapilo, když jsem jednou v první, ale ani ve druhé vteřině nerozuměla části našeho rozhovoru a musela jsem si to několikrát zopakovat, než jsem pochopila. Tehdy jsem nesla něco těžkého nebo velkého a ve dveřích redakce jsem se našich Halinek ptala, kam to můžu položit. A odpovědi mi bylo vychrlené: Chyň to byle kaj. V tu chvíli mi to přišlo jako islandské zařikadlo nebo název rumunského jídla, prostě totálně nesrozumitelná formulka. Od té doby už jsme nikdy neříkali dej to kamkoli, ale přesně a jen toto. Dodnes se tomu smějeme, i když se setkáme po letech.

NAPSALI JSTE NÁM

Važme si ho, i když ho neovládáme

Já sám, ač rodilý Karviňák, jsem část svého života prožil v Podkonoší. Když mne osud opět zaval zpět, z našeho nářečí jsem rozuměl tak akorát častou nadávkou mého otce: Pierun jeden! Mnoho let jsem toto nářečí mylně pokládal za nějakou pokřivenou polštinu.

Pak jsem zažil v samotném Polsku příhodu ze „sklepa”, kde paní prodávčka prosila našince, ať raději na ní mluví česky, že tak rozumí víc. Což mne velice překvapilo a trochu jsem se začal zajímat, jak to vlastně tedy je. A skutečně, polština, ač podobná, je mnohdy někde úplně jinde. Zde je pár příkladů z nářečí: filfedra – plnící pero, felingerung – světlo s mřížkou, kovjor – rybník, fortuch – zástěra, duršlok – cedník, šlafrok – župan, ašenbecher – popelník, vargi – rty, scyzoryk – kapesní no-

žík, bauagan – nepořádek, kreplik – koblih, firanga – záclona, galandra – zábradlí atd. atd. Takový zbug by se zde také asi nepřeložil jako zbojník, ale spíše vzpurný, nedobrý člověk. Po česky snad buran. Nevím, ale snad mám recht.

Má kolegyně si v práci občas pobroukává větu: Letěla jaskulka i pizla do supu. „Abo” ráda používá roztomilé rčení: Mo dupke, jak by paterek rence složil. No není to krásné? Když se nedávno v televizní diskusi zeptali naši přední odborníci na jazyk český Markéty Pravdové na to, které nářečí je u nás nejzvláštnější, bez váhání odpověděla: nářečí těšínské.

Važme si ho, uchovejme si ho, a to i přesto, že ho mnozí z nás neovládáme. Jako například já sám. A to opravdu něfulam! PETR VOKŮRKA

V čem bydlíme: typizované domy řady T – sorela (8. část)

V dnešním díle se podíváme na úplný základ typizované (hromadné) bytové výstavby v Českém Těšíně, nepřímé předchůdce panelových domů, a to objekty konstrukční soustavy řady T.

Po druhé světové válce bylo potřeba obnovit válkou značně poškozený bytový fond, kdy bylo mnoho nemovitostí v našich městech zcela zničeno. V druhé polovině čtyřicátých let se proto začalo pracovat na typizaci bytových staveb – domy napříč Československem měly být stavěny podle stejných plánů, ze stejných vzájemně zaměnitelných prvků (například nadokenní překlady měly stejné rozměry v Praze i v Českém Těšíně, stejně tak i okna, dveře atd.), čímž se tyto prvky začaly logicky vyrábět sériově, což snížilo jejich cenu, potažmo se staly dostupnějšími.

Počátky prefabrikace

Typizováno bylo ale mnohem více – schodišťová ramena, nosníky a zejména železobetonové stropní hrany – předchůdce stropních panelů v pozdějších panelácích. Tyto prvky vyráběné mimo stavbu se na staveniště pouze dovezly a osadily na svá místa jeřáby. Probíhal také postupný vývoj prefabrikace – hlavním stavebním materiálem byly stále cihly, ovšem ty se později začaly předem sestavovat do větších kvádrů, které následně na místo osadil jeřábík. Jak se nosnost

jeřábů zvyšovala, zvětšovala se i velikost, potažmo váha dílců a urychloval čas výstavby.

Prefabrikovaná zdobnost

Hromadná výstavba typizovaných domů řady T probíhala zejména ve dvouletém hospodářském plánu (1947-8) a následující celá padesátá léta zahrnující dvě pětiletky. Architektonické ztvárnění je tak ovlivněno tehdy politicky prosazovaným slohem zvaným socialistický realismus, který ovlivňoval mimo architektury i urbanismus nově budovaných staveb. Socialistický realismus se vracel zpět k historickým architektonickým slohům a propůjčoval si z nich nejrůznější prvky, jako sgrafita, korunní římsy, balustrády, či zdobené konzoly pod balkóny a arkýři. Domy tak působily mnohem starším dojmem, než ve skutečnosti byly. Úsměvný je fakt, že většina z ozdob se vyráběla hromadně v továrnách.

Ačkoliv tomu historizující exteriér nenaznačuje, uvnitř se jednalo o moderní stavby – byty nabízely dosud nevidané standardy (plyn, teplá voda, záchod a koupelna v každém bytě) anebo dispozicemi svých bytů, které odrážely nové trendy ve společnosti. Například kuchyně se již nepoužívaly jako obytné místnosti, ale vyložené pro vaření, proto se také oproti původní zástavbě zmenšila jejich velikost. Také urbanismus socialistického realismu si vybíral z historie – domy se stavěly do blokové struktury, tedy tak,

Blok domů řady T v Dvořákově ulici.

FOTO | AUTOR

Poválečná výstavba v Československu byla v mnoha městech značně ovlivněna nově přichozími trendy ze Sovětského svazu. Předválečný funkcionalismus byl označen za styl buržoazní a prohnitý a socialistický realismus se začal prosazovat i ve znárodněném stavitelství.

Sorela je architektonický styl, který klade důraz zejména na symetrii a dekorativnost.

Tato architektura je zdobena sgrafitovou a sochařskou výzdobou i doplňkovými prvky, jako jsou mříže a zábradlí balkonů. Pojem sorela vznikl původně jako ironická zkratka složením počátečních slabik slov socialistický realismus a první slabiky příjmení architekta Zdeňka Lakomého.

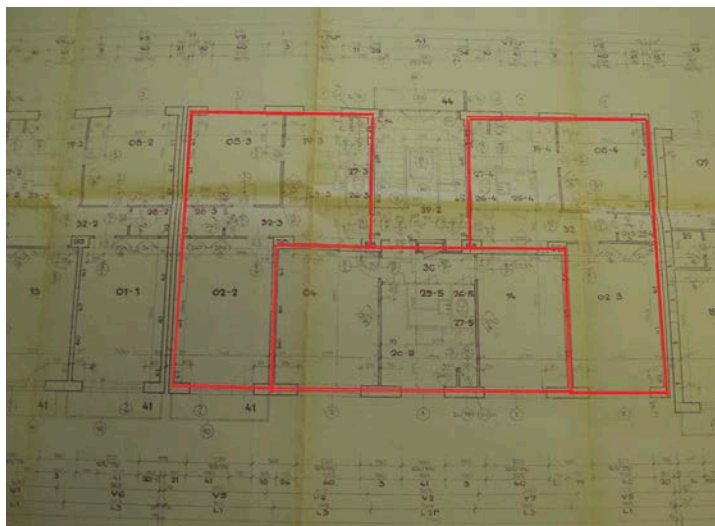
Architekt Zdeněk Lakomý se narodil v nedalekém Místku, ve 30. letech vystudoval Vysokou školu architektury a pozemního stavitelství na ČVUT v Praze. Od druhé poloviny 40. let pracoval na kinofikaci měst a prováděl typizaci společenských zařízení, kulturních domů, divadel apod. Období sorely nemělo v architektuře dlouhého trvání. (RED)

jak to známe z center měst (ulice, náměstí, vnitrobloky). V tomto stylu a s užitím „T“ domů vznikala velká sídliště jako například ostravská Poruba, nebo dokonce celá města – Havířov.

Právě v historickém středu Českého Těšína najdeme velkou koncentraci bytových domů řady T, které zde zcelily mnoho proluk. Díky svému historickému vzhledu skvěle zapadají do okolní zástavby

a možná čtenářům ani nedochází, jak mladé ve skutečnosti mnohé domy v centru města jsou. Na mnoha místech byly typové projekty značně upraveny pro potřeby (rozměry) konkrétní proluky. Přehled typizovaných domů řady T v centru Českého Těšína najdete v následujícím čísle, kde se budeme detailně věnovat jejich architektuře a dispozicím.

MARIAN LIPTÁK

Dobrý den,
dovoluji si reagovat na článek v Těšínských listech č. 1 ze strany 9 „V čem bydlíme: nárožní dům Havlíčkova x Bezručova“.

V článku p. Liptáka je uvedena mylná informace, která se vyskytuje v textu s mezititulkem „Neobvyklé byty“. Není pravda, že tzv. prostřední sekce (byty vchodu Havlíčkova 1645/9) obsahuje pouze byty o velikosti 2+1 v různých dispozicích. Prostřední sekce obsahuje byty o velikosti 1+1, 2+1 a 3+1. Uspořádání těchto bytů je zrcadlově obrácené k tzv. krajní sekci, kromě bytů v přízemí.

S POZDRAVEM LENKA CZYŽOVÁ

Dobrý den,
vzhledem k atypičnosti domu vycházím z dokumentace získané ze stavebního archivu. Ověřil jsem si to a v dokumentaci jsou skutečně zakresleny tři byty 2+1. Muselo tedy dojít ke změně projektu na poslední chvíli a do dokumentace nebyla tato změna zanesena. Příklad výřez z dokumentace na prostřední sekci se zvýrazněnými okraji bytů pro lepší orientaci.

MARIÁN LIPTÁK

Modernizace vodárenské infrastruktury v roce 2018

Řadu stavebních akcí, jejichž cílem je modernizace vodohospodářské infrastruktury, mají pro letošní stavební sezonu v Českém Těšíně v plánu Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava. Týká se to jak dodávek pitné vody, tak odvádění a čištění vody odpadní.

Vodovody budou rekonstruovány například v ulicích Pod Zvonek a Nádražní. Obě stavby dohromady přijdou na více než 2 miliony korun. Modernizace vodovodního řádu za více než 4,5 milionu korun bude zahájena také v Ropické ulici v Dolním Žukově.

V ulici Pod Zvonek projde modernizací 185 metrů vodovodního řádu z počátku šedesátých let, který vykazuje zvýšenou četnost poruch. Celá stavba bude provedena bezvýkopovou technologií. Ta je výhodná nižšími náklady v porovnání s výkopovými metodami, rychlostí provedení, ale také tím, že méně omezuje komfort lidí v daném místě. Do povrchu je při tomto způsobu výstavby nutné zasahovat u startovací a cílové jámy, jejichž účelem je mimo jiné manipulace s vrtnými technologiemi. V Nádražní ulici bude vyměněno 130 metrů ocelového potrubí z třicátých let minulého století, které je výrazně zkorodováno. Nové

potrubí bude z polyetyleny. Stavbu je nutné koordinovat s rekonstrukcí silnice II/468, na níž budou použity dotační prostředky.

V koordinaci s modernizací vodovodního řádu bude rekonstruována v Nádražní ulici za téměř dva miliony kanalizační stoka a související infrastruktura, která je v nevyhovujícím technickém stavu.

Nedbalost výstavby v minulosti

„V Dolním Žukově budeme rekonstruovat 600 metrů polyetylenového potrubí z poloviny sedmdesátých let. Příčinou zvýšené poruchovosti v lokalitě je nedbalost a nedodržování správného technologického postupu těch, kteří ho v místě v minulosti budovali. Potrubí bylo ukládáno bez pískového obsypu. Rekonstrukci provedeme bezvýkopovou technologií řízeného horizontálního vrtání, která je šetrnější k okolí,“ vysvětluje historické souvislosti technický ředitel SmVaK Ostrava Martin Veselý.

Nová kanalizace pro Jablunkovskou

„Naši nejvýznamnější stavbou roku bude v Českém Těšíně bezpochyby rekonstrukce a oprava kanalizace v Jablunkovské ulici. Stávající

kanalizační stoka pochází z poloviny padesátých let minulého století. Tomu odpovídá špatný technický stav potrubí a související infrastruktury. Stavbu je nutné koordinovat a realizovat v předstihu s rekonstrukcí silnice II/468, na níž jsou čerpány silniční dotace,“ říká Veselý.

Půjde o rekonstrukci 1250 metrů kanalizace, z níž 419 metrů proběhne otevřeným výkopem a 843 metrů bezvýkopovou technologií, a související infrastruktury (například 24 revizních šachet). Vodaři

také přepojí téměř 130 kanalizačních přípojek a uličních vpustí. Náklady na celou stavbu přesáhnou 22 milionů korun.

Významná investice do kanalizační sítě je připravena také v ulici Na Olšinách, kde je infrastruktura z počátku sedmdesátých let minulého století v nevyhovujícím stavu a je nutné ji rekonstruovat. Stavba začne v roce 2018 a bude pokračovat v roce následujícím. Celkové náklady dosáhnou téměř 13 milionů korun. (MS) FOTO | ARCHIV

Prvňáčci, hurá do knihovny!

Únor patřil v Městské knihovně Český Těšín prvňáčkům. Malí čtenáři se svou třídou poprvé navštívili knihovnu, seznámili se s jejím prostředím, prohlédli si nové knihy.

Hlavním cílem celé této akce, která letos v knihovně proběhla již po šestnácté, bylo, aby si děti našly cestu ke čtení, dobrý vztah ke knížkám. Právě teď je ta nejvhodnější doba, když již zvládají přečíst první slova, první věty.

Vyvrchlením této únorové aktivity bylo pasování prvňáčků na Rytíře knihy a čtenáře knihovny. Dětská oddělení českořešinské městské knihovny se proměnila ve

sněhové království nebo děti podnikly hvězdnou výpravu či se setkaly s Královnou knih.

Pro mnohé prvňáčky to byl nezapomenutelný zážitek. Po slavnostním pasování čekaly na děti ještě různé hry, hádanky a kvízy a krásné knihy, které si noví malí čtenáři mohli se svou první průkazkou odnést domů.

Novinkou se letos stalo slavnostní pasování celých tříd v doprovodu rodičů, kteří přišli své děti podpořit. Celkem všechna dětská oddělení českořešinské knihovny získala více než stovku malých čtenářů.

RENÁTA NEVELŮŠOVÁ

MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

FOTO | ARCHIV KNIHOVNY

První společný maškarní ples

Klienti pečovatelské služby Bílá podkova v Českém Těšíně si 16. února uspořádali První společný maškarní ples, který probíhal ve společných prostorách pečovatelské služby. Plesu se zúčastnila jeptiška, včelař, Červená karkulka, klaun, anděl, princezna, hokejista... V této pestré společnosti se plesalo,

veselilo a povídalo do brzkých večerních hodin. Společným hlasováním byly vybrány nejnapadnější masky, jež byly oceněny nejen vřelým potleskem. Klienti pečovatelské služby Bílá podkova se shodli na pokračování netradičního plesu v maskách i v příštím roce.

LUCIE HODEROVÁ

Veletrh představil fiktivní firmy

Obchodní akademie v Českém Těšíně se stala 27. února organizátorem již tradiční akce pro žáky českořešinských středních a základních škol, včetně široké veřejnosti. Třidvacetý ročník Veletrhu fiktivních firem s mezinárodní účastí proběhl na Střelnici za podpory města Český Těšín.

Budoucí mladí ekonomové úspěšně prezentovali na veřejnosti své podnikatelské záměry. Atmosféra byla opravdu veletržní, konkurence veliká. Fiktivní firmy z Polska, Slovenska a České republiky nabízely široký sortiment předmětů podnikání. Návštěvníci si mohli fiktivně zakoupit u prodejních stánků

kosmetické zboží, bonbony, pizzy, dámské oděvy, plyšové hračky, nechat si opravit hodinky, objednat si cateringové služby, nechat si navrhnout design svých bytů aj.

Porota z řad zástupců reálných firem a institucí měla nelehkou úlohu, aby vybrala tři nejlepší fiktivní firmy a nejlepšího reprezentanta. Také návštěvníci si zvolili v anketě svého vítěze. Firmy byly oceněny dárky a pamětními listy.

Veletrh se stal společným místem vzájemné mezinárodní integrace, jehož společným jmenovatelem je propojení získaných dovedností a vědomostí do praxe.

IVANA NOVÁKOVÁ

Před sto lety vznikla ve městě první taxislužba, sídlo měla ve Svibici

Když koncem 19. století spatřily světlo světa první motorové automobily, začaly postupně nahrazovat bryčky, povozy či vozy. Bylo jen otázkou času, kdy se tento převratný vynález objeví i na Těšínsku.

Před sto deseti lety dorazil do Těšína po testovací jízdě z Vídně první Mercedes pro Báňskou a hutní společnost, kolem roku 1918 vznikla nad Olzou první taxislužba. První sídlo měla firma ve Svibici.

Přínosné i pro armádní účely

Automobily brzy našly uplatnění i v armádě. Jako první je začala pro vojenské účely využívat Velká Británie, pak se přidalo Německo a jako třetí Rakousko-Uhersko.

A tak, když na přelomu srpna a září 1906 se na Těšínsku konaly vo-

jenské manévry za účasti samotného císaře Františka Josefa I., poprvé se během nich testoval přínos sedesáti automobilů, které dobrovolně poskytli movitější šlechtici.

Jeden z nich byl opancéřovaný a vybaven kulometem, sloužil tedy jako jakýsi prototyp tanku. Skutečné tanky se, jak známo, objevily teprve v roce 1916 během jedné z nejkrvavějších vojenských operací první světové války – bitvy na Sommě ve Francii. Během těšínských manévru auta usnadňovala spojení mezi jednotlivými skupinami vojsk a jejich řidiči byli posíláni na různá místa s rozkazy, vzkazy či zprávami.

Prvního září těšínský kníže, arcivévoda Bedřich, osobně otestoval jeden z vozů a podařilo se mu zdolat vzdálenost z Horních Tošonovic do Jablunkova (cca 26 kilometrů) už za

Tramvaj a automobil na hlavním náměstí v Těšíně na pohlednici z let 1911 až 1918.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

25 minut. I z tohoto důvodu koně pod kapotou byly shledány přínosnými pro vojenské účely.

Ředitelství Těšínské komory si už v listopadu 1906 zapůjčilo od armády dva nákladní automobily, aby je mohlo vyzkoušet ve svých podnicích a statcích. I v tomto případě motorová vozidla splnila očekávání.

Zalíbení v motorových vozech brzy našel i Bedřichův mladší bratr, arcivévoda Karel Štěpán, jinak majitel žywieckého panství - stal se jejich nadšeným sběratelem. S automobily pak podnikal zkušební jízdy po celé Evropě. V roce 1910 zorganizoval ve svém sídle Automobilový sraz. Tehdy do Žywce dorazili četní rakousko-uherské šlechtici i se svými motorovými vozy.

V srpnu 1914 c. k. armáda vlastnila tisíc nákladních automobilů. Kromě toho z důvodu vypuknutí války zabavila pro vojenské účely další dva tisíce pět set soukromých vozidel.

Když 3. prosince 1916 přijel do Těšína poslední rakouský císař a uherský král Karel I., cestu z nádraží na těšínský zámek arcivévody Bedřicha absolvoval v zastřešeném automobilu. Auto využíval také během celého pobytu na Těšínsku. To jeho předchůdce František Josef I., který do města zavítal na přelomu srpna a září 1906, jezdil ještě kočárem taženým koňmi.

Mercedes koupili až ve Vídni

Když 1. ledna 1906 vznikla z průmyslových podniků a dolů těšínského knížete Bedřicha Báňská a hutní společnost (BaHS), v rámci snah o modernizaci řízení průmyslové výroby padlo také rozhodnutí o zakoupení automobilu, který by

umožňoval rychlejší a pružnější spojení mezi sídlem BaHS v Těšíně a doly na Karvinsku či hutními závody v Třinci, Ustroni, Węgierské Górci, Lískovci (nyní součást Frýdku-Místku) a dalšími místy.

Jak je možno se dočíst v publikaci Jiřího Nováka Český Těšín ve staré fotografii, pořízení vozu si vzalo na starost samotné generální ředitelství BaHS ve Vídni. V hlavním městě monarchie se také obrátilo na profesora Goebela z Vídeňské university s prosbou, aby jim doporučil nejvhodnější vůz a poradil při koupi. První nabídku poskytla v květnu 1906 firma Österreichische Benz-Motoren Gesellschaft. Cena nabízeného vozu činila 28 tisíc korun, kterou ale Goebel považoval za příliš vysokou.

Pro změnu vídeňská firma Auto-Halphen nabízela dva automobily značky Mercedes. Prvním byl model 1907 za 22 tisíc korun, druhým model 1908 za 29 tisíc korun. Profesor označil druhý typ za příliš drahý a doporučil koupit první z uvedených vozů.

O velikonoční neděli 1908 profesor Goebel absolvoval nejdřív se všemi třemi vozy zkušební jízdu na trase Vídeň – horský Semmering. Poté opět doporučil ke koupi Mercedes 1907. Kompletně vybavený vůz měl čtyřválcový motor, karoserii typu landaulet a základní montážní nářadí. Obě strany se nakonec dohodly na ceně 20 500 korun. Vozidlo mělo být převzato až po absolvování trasy z Vídně do Těšína po vlastní ose, aby se ukázalo, jak je spolehlivé. Zmíněný automobil dorazil do města 18. května 1908. Vezmeme-li v úvahu tehdejší

Pohlednice zhotovena kolem roku 1918 zachycuje automobil na dnešní Sienkiewiczově ulici (tehdy Vilová).

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

Několik důstojníků s vojenským automobilem v září 1914 na hlavním náměstí v Těšíně.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

stav silnic, tento výkon se dá považovat za obdivuhodný. Auto i jeho dva řidiči se ocitli v centru pozornosti nejen v Těšíně, ale i v Trinci, Karvině a okolí. Další vůz objednala BaHS v roce 1911. Tentokrát se rozhodla pro Fiat Limousine, který si pak získal tak velkou oblibu, že další vozidla společnost nakupovala už pouze u této firmy.

První mrtví a vážně zranění

První dopravní nehody s oběťmi na lidských životech a vážnými zraněními, jak na straně chodců, tak i řidičů, si brzy vyžádaly vydání vyhlášek. Například v září 1908 přišlo Okresní hejtmanství těšínské s dokumentem adresovaným zejména obyvatelstvu vesnic a řidičům. Vesničany nabádal, aby se k novému dopravnímu prostředku chovali nepředsedatě a na automobilisty neházeli kameny, hole a jiné předměty. Hejtmanství ale zároveň vyzývalo řidiče, aby bezohlednou jízdu neohrožovali chodce a jejich majetek, zejména domácí zvířectvo, drůbež a psy.

Mezi nejčastější příčiny dopravních nehod totiž už tehdy patřily nepřiměřená rychlost, nedostateč-

ná pozornost při řízení či bezohlednost. Například v neděli 6. července 1913 skončil v příkopě automobil, který jel příliš rychle z Těšína do Stanislavic. Řidič utrpěl zlomeninu ruky, zatímco tři jeho spolujezdců byli zraněni lehce.

Také v období první světové války, kdy v Těšíně sídlil víc jak dva roky generální štáb rakousko-uherské armády, docházelo k nehodám. Štábní důstojníci tehdy bydleli v hotelu U hnědého jelena, zatímco před honosnou budovou parkovaly jejich služební automobily. V březnu 1915 se srazil vůz těšínské záchranné služby s vojenským autem. I v tomto případě obě vozidla jela moc rychle. Kolize se naštěstí obešla bez zranění osob, avšak oba vozy byly na odpis.

Dne 10. června 1915 kolem 16. hodiny dcera kočího Vanka ze Saské Kupy přecházela vozovku, když ji srazilo projíždějící auto. Teprve sedmiletá dívka skončila s těžkým zraněním v těšínské nemocnici církevního konventu alžbětinek. Druhou říjnovou neděli roku 1915 kolem osmé hodiny večer na Zámecké ulici automobil vrazil do vozu taženého dvěma koňmi. Kočí po nárazu skon-

Vize budoucnosti na pohlednici z roku 1904. Na koláži na pozadí těšínské radnice nechybí jeden z tehdejších automobilů.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

čil na dlažbě a utrpěl vážná zranění, poškozen byl také jeho vůz.

Obzvláště tragická nehoda se udála v červnu 1919 v Boguszowicích (dnes část Těšína). Tehdy do osobního automobilu, který vjel na neoznačený železniční přejezd, narazil přijíždějící vlak. Následky byly děsivé. Vlaková souprava rozlomila auto na dvě části a jednu z nich tlačila před sebou sto padesát metrů. Vzápětí explodovala nádrž s benzinem. Všichni čtyři muži ve voze na místě zahynuli a na jejich roztrhaná a ohořelá těla byl nepěkný pohled. Ostatky byly ještě ten den převezeny na hřbitov ve Fryštátě (dnes součást Karvině).

Počátky taxislužby nad Olzou

Rozvoj automobilismu s sebou přinesl také první taxíky. Prvním provozovatelem taxislužby ve městě byl Jan Wałga, který jako pětadvacetiletý absolvoval v roce 1910 odborný kurz automobilisty a stáž ve firmě Sevig ve Vídni. Svou firmu založil nejprve v tehdy samostatné Svibici. Od května 1918 pak přesídlil na náměstí Stary Targ

v Těšíně do domu s č. p. 2, kde bydlel i s rodinou.

Ve dvacátých letech vozový park tvořilo sedm automobilů značek Ford a Fiat. Později se ještě rozrostl o několik dodávek určených k převozu zboží či stěhování. Garáže pro vozidla se nacházely mezi nynějšími ulicemi Przykopa a Aleja Jana Łyska.

Jan Wałga zaměstnával několik řidičů, zatímco část aut pronajímal. O jeho služby byl velký zájem. Někteří místní se dokonce nechávali vozit taxikem až do Tater a dalších letovisek. Jan Wałga zemřel v roce 1958 a je pohřben na evangelickém hřbitově v Těšíně.

Za zmínku stojí, že v přízemí Wałgova domu má nyní dílnu jeho vnuk, Jerzy Wałga, známý puškař vyrábějící repliky historických pušek těšínské. Poprvé je uviděl jako dítě ve vyhlášeném železářství Bruna Konczakowského, jenž byl zároveň významným sběratelem starožitností a v domě měl i malé soukromé muzeum. Pro změnu dědeček Jerzeho Wałgy často vozil v meziválečném období Konczakowského do Vídně.

ČESLAV GAMROT

Ornitologové se chystají na Vítání ptačího zpěvu

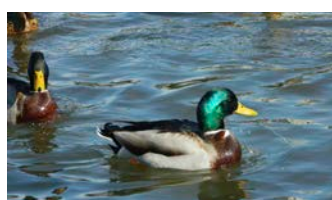
Další ročník Vítání ptačího zpěvu připravují pro širokou veřejnost ornitologové v Českém Těšíně a v Jablunkově.

Vítání ptačího zpěvu organizuje Česká společnost ornitologická a jeho cílem je představit lidem ptačí druhy žijící v našem okolí, seznámit je s významem ptáků v přírodě a s problematikou jejich ochrany. Tato akce probíhá každoročně na desítkách míst v České republice a účastní se jí stovky zájemců z řad široké veřejnosti.

První vycházka se bude konat v neděli 29. 4. v Českém Těšíně. Sraz účastníků bude v 8 hodin na konci ulice Nová Tovární u mostu přes

Ropičanku. Při procházce lužním lesem okolo rybníků a po březích Olzy a Ropičanky uvidíme a uslyšíme lesní druhy ptáků a ptáky vázané na vodu, např. vzácné morčáky velké a s trochou štěstí i klenot naší přírody – ledňáčka říční. Za příznivého počasí proběhne i ukázka odchytu a kroužkování ptáků. Délka trasy je cca 1 km, předpokládané ukončení je kolem 12 hodin.

Druhá vycházka se bude konat v úterý 1. 5. v Jablunkově. Sraz účastníků bude v 8 hodin na vrátnici v jablunkovském sanatoriu. V parku sanatoria se seznámíme s ptáky lesů a zahrad včetně dvou nejmenších druhů našich ptáků – králíčka obec-

ného a ohnivého, ale také s ptačími obyvateli vodních toků. Za příznivého počasí proběhne i ukázka odchytu a kroužkování ptáků. Délka trasy je cca 1 km, předpokládané ukončení je kolem 12 hodin.

Co vzít s sebou? Vhodný je dalekohled, obuv a oděv do terénu, doporučujeme i nějakou svačinu a především dobrou náladu. Hodí se také atlas ptáků nebo určovací příručka.

Trasy vycházek nejsou dlouhé ani nevedou náročným terénem a jsou proto vhodné i pro rodiny s dětmi. Během vycházky je možné kdykoliv odejít.

Po skončení každé vycházky si účastníci mohou kromě zážitků z pozorování ptáků odnést i propagační materiály týkající se výzkumu a ochrany ptačích druhů včetně letošního ptáka roku sýčka obecného.

Na hojnou účast se těší organizátoři Daniel Křenek (tel. 776 322 719) a Milan Bronclík (tel. 608 438 872).

Další akce pořádané Českou společností ornitologickou jsou pravidelně zveřejňovány na www.birdlife.cz.

(DK) ILLUSTRACNÍ FOTO | JIVO HAVLÍK

Harmonogram rozmístění kontejnerů na OBJEMNÝ ODPAD

Od dubna se budou opět přistavovat velkoobjemové kontejnery. Do těchto kontejnerů je možno odkládat POUZE OBJEMNÝ ODPAD (např. vyřazený nábytek, poškozené a vyřazené spotřební zboží - lyže, jízdní kola, umyvadla, toalety, koberce, linolea, kočárky). Do objemného odpadu nepatří: směsný komunální odpad, nebezpečné složky komunálního odpadu, elektrozařízení, pneumatiky, kompostovatelný odpad, využitelné složky odpadů určené k separaci, zemina a stavební odpady. Upozorňujeme, že objemný odpad může do velkoobjemového kontejneru uložit pouze fyzická osoba.

9. 4. – 15. 4. 2018:

- Svibice**
- ul. Okružní – před obchodem
 - ul. Polní – parkoviště pod ul. Slovenskou
 - ul. Kysucká x ul. Polní
 - ul. Moskevská x nábřeží Míru
 - Hrabinská - ul. Úvoz (před bowlingem)
 - Lidická

16. 4. – 22. 4. 2018:

- ul. Protifašistických bojovníků x ul. nábřeží Svobody
- ul. Žukovská x ul. Polní
- ul. Potoční – hlavní vchod do parku A. Sikory
- ul. Komorní x Nerudova
- ul. Horní x Pod Zvonek
- ul. Dlouhá x Jaselská

23. 4. – 29. 4. 2018:

- ul. náb. Míru - Lancerova kolonie
- ul. Dukelská x Na Nivách
- ul. Smetanova - parkoviště
- ul. Gymnazijská x Akátová
- Místřovice: ul. Ostravská x Na Dolinách
- Ostravská - vnitroblok Tyršova - Ostravská

30. 4. – 6. 5. 2018:

- ul. Třanovského x Nová
- ul. Na Lučinách x Pionýrů
- ul. Nádražní - vedle Traťové distance – vjezd do dvora
- Mosty: ul. Rybářská x Lipová
- Mosty: ul. Ostravská – u obchodu
- ul. Divadelní - parkoviště

7. 5. – 13. 5. 2018:

- Místřovice: ul. Místřovická – u bývalé MŠ
- D. Žukov: ul. Frýdecká – zastávka Blahut
- D. Žukov: ul. Pod Zvonek x Olšová x K Vodojemu
- D. Žukov: ul. Ropická – u nádob na separovaný odpad
- H. Žukov: ul. Vělopolská – u č. 167
- Mosty: ul. Formanská – u hasičské zbrojnice

14. 5. – 20. 5. 2018:

- ul. Horní mezi domy č. 21 a 23
- Mosty: ul. Formanská x Strojnická
- Mosty: ul. Školní – u školy
- Mosty: ul. Lipová – točna autobusů
- Místřovice: ul. Hradištská x Selská – u zastávky
- Místřovice: ul. Místřovická x K Hájence

21. 5. – 27. 5. 2018:

- Stanislavice: ul. Dvorská – u hasičské zbrojnice
- Koňákov: ul. Hradištská – u obchodu
- D. Žukov: ul. Žukovská – u hřbitova
- H. Žukov: ul. Na Běrně – u Adámka
- H. Žukov: ul. Vělopolská – zastávka Na Kopci
- Hrabinská - mezi domy 23A a 25A

28. 5. – 3. 6. 2018:

- Ostravská**
- parkoviště: Ostravská 50-64
 - parkoviště: Koperníkova 1-13
- Mojská**
- ul. Hornická (naproti domu 15-17)
 - ul. Slezská – nad restaurací Havana
 - ul. Nová Tovární – u rodinného domu č. 75

4. 6. – 10. 6. 2018:

- Svibice**
- ul. Okružní – před MŠ
 - Svibická – před domy 2-6
 - ul. Kysucká – parkoviště
 - ul. Čáslavská x ul. Polní
- Ostravská**
- parkoviště: Ostravská 46-48
- Mojská**
- ul. Ostravská 70

11. 6. – 17. 6. 2018:

- Stanislavice: ul. Ostravská – u bytového domu
- Stanislavice: ul. Na Podlesí – pod zastávkou
- H. Žukov: ul. Koňákovská – u evangelického kostela
- H. Žukov: ul. Frýdecká u domu č. 36
- Mosty: ul. Ostravská – u bytového domu naproti ul. Jasná
- U Mlékárny - vedle prodejny Autodíly

LENKA KROČKOVÁ, REFERENT ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Vítání občánků

Město Český Těšín nabízí možnost slavnostního uvítání Vašeho dítěte v obřadní síni Městského úřadu Český Těšín.

Nejbližší termíny (sobota):

24. 3., 28. 4.

Srdečně Vás tímto zveme na slavnostní obřad.

Přihlášky prosím zašlete nebo osobně odevzdejte na odboru školství a kultury Městského úřadu Český Těšín, detašované pracoviště Štefánikova 18/25, přízemí, kancelář č. 104. Uzávěrka přihlášek je 7 dnů před konáním obřadu! Podmínkou pro přihlášení je trvalý pobyt dítěte na území města Český Těšín a věk dítěte do 1 roku. Bližší informace Vám budou poskytnuty na MěÚ Český Těšín, detašované pracoviště Štefánikova 18/25, 737 01 Český Těšín, odbor školství a kultury.

Kontaktní osoba: Alice Loseová
referent kultury a místních poplatků
tel.: 553 035 302, e-mail: loseova@tesin.cz

Přihláška

Jméno a příjmení dítěte:Datum narození:

Jméno a příjmení zákonného zástupce:

Bydliště:Telefon:

SOUHLASÍM, aby údaje o mé osobě a dítěti byly zpracovány odborem školství a kultury v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, pro účely slavnostního obřadu „Vítání občánků“.

V Českém Těšíně dne: Podpis:

Lidová píseň zazněla na Střelnici

V KaSS „Střelnice“ proběhlo 28. února dopoledne plně lidového umění. Pracovníci DDM připravili Den folkloru, který přiblíží náš region dětem a všem návštěvníkům formou lidové kultury.

Do programu jsme zařadili především přehlídku lidových písní Těšínského Slezska pro žáky základních škol. V Českém Těšíně zájem o lidovou píseň je tradicí, již několik let se stále drží v oblíbenosti. Každoročně se setkávají žáci v soutěžní přehlídce, ze které porota vybere ty nejlepší zpěvačky z každé kategorie do regionální přehlídky Zpěváček ze Slezska. Letos budou Český Těšín 4. dubna v Karviné reprezentovat tyto žáci: Karolína Burdová (ZŠ Kontešinec) – I. kat., Krystian Stonawski (PZŠ Havlíčkova) – II. kat., Jan Stopa (PZŠ Havlíčkova) a Karolína Popková (Masarykova ZŠ) – III. kat., Magdalena Wierzgoń (PZŠ Havlíčkova) – IV. kat. a Jan Stopa - Tomasz Grycz (PZŠ Havlíčkova) – VI. kat. (dua, tria).

Ke zpestření celé akce organizátoři přizvali ke spolupráci cimbálovou muziku Slezanek pod vedením primáše Martina Sikory, která soutěžící doprovázela. Jako host vystoupil dětský folklorní soubor Rozmarýnek z Jablunkova a domácí soubor Slezanek.

Den folkloru navštívili rovněž žáci česko-těšínských škol, kteří přišli podpořit své spolužáky a mohli si prohlédnout i řemeslné stánky a zakoupit si pěkné suvenýry. Akci doprovázely různé workshopy.

Den folkloru je součástí evropského projektu „Kaj indži inači – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska“ a je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika - Polsko 2014-2020.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ, DDM ČESKÝ TĚŠÍN

FOTO | MARTIN PODŽORNÝ

Smog trápil náš region. Bude to někdy lepší?

Moravskoslezský kraj, ale i další oblasti republiky, v únoru a březnu trápila smogová situace. Dá se v dalších letech očekávat zlepšení?

Odpovídá referentka ochrany ovzduší Irena Kostelencová.

Stav ovzduší je v našem městě a kraji dlouhodobě opravdu velký problém. V Moravskoslezském kraji jsou kumulovány velké průmyslové závody a energetické zdroje, které sice zajišťují mnoho pracovních míst, ale také emitují spoustu škodlivin do ovzduší. Kromě toho je zde poměrně velká hustota osídlení se spoustou lokálních topenišť a také hustá dopravní síť. Každý z těchto zmíněných původců je významným emitentem škodlivých látek, které proměnlivě (podle momentálních

rozptylových podmínek) ovlivňují kvalitu ovzduší v kraji i v Českém Těšíně.

A aby toho nebylo málo, není tajemstvím, že ovzduší je vydatně ovlivňováno také spalovacími i průmyslovými zdroji v Polsku, a to zejména v příhraničních oblastech. Nicméně, zlepšením kvality zdejšího ovzduší se zabývá stát, kraj, město i Evropská unie, každý po své linii. Možná vám připadá všechno zdoluhavé a nevidíte žádnou změnu k lepšímu.

Je však víc než jasné, že razantní obrát k lepšímu nelze očekávat – totiž: stávající stacionární zdroje nelze vyměnit ze dne na den, totéž platí pro automobily. Legislativně jsou stanoveny emisní limity pro různá spalovací nebo technologická zařízení, také pro mobilní zdroje – au-

tomobily. Určitě vám neušlo, že tyto limity jsou díky technickému vývoji postupně zpřísněny – dotýkají se svým způsobem každého z nás.

Mezistátní jednání s Polskem na úrovni vlád a ministerstev životního prostředí již probíhá řadu let, proběhly a nadále probíhají společné projekty na analýzu stavu. V současné době probíhá schvalovací proces nového zákona na ochranu ovzduší v Polsku, jeho účinnost se předpokládá od roku 2018. V České republice jsou velké hutní, průmyslové a energetické provozy přísně sledovány a podporovány jejich investice do odprašení (filtrace). Kromě toho je v současné době celorepublikově v procesu výměna nevyhovujících kotlů na pevná paliva v rodinných domech – termín na dokončení této výměny je sta-

noven na srpen 2022. Pak už budou moci být v provozu pouze kotle na pevná paliva splňující minimálně 3. emisní třídu. Jelikož výměna kotle je nákladná záležitost, stát s přispěním Evropské unie toto poměrně štedře dotuje, k těmto dotacím přispívá kraj i město.

Město Český Těšín dále organizuje a finančně podporuje ozdravné pobyty dětí a seniorů, prosazuje k životnímu prostředí šetrné investice, snaží se o rozšiřování ploch se zelení, ošetřuje vzrostlé stromy, aby byla prodloužena jejich životnost atd. Je však třeba také zdůraznit, že toto vše není levná záležitost, finanční limity rozpočtu města neumožní vyhovět všem požadavkům a návrhům, neboť každý jednotlivec může prosazovat jiné priority. (RED)

Čtvrt století působení Charity Český Těšín

Charita Český Těšín již působí v oblasti Těšínska 25 let. Charita byla v našem městě zřízena 21. 3. 1993 olomouckým arcibiskupem Mons. Janem Graubnerem. Tehdy se přesně jednalo o farní Charitu Český Těšín, která se později v roce 1996 přejmenovala na Charita Český Těšín.

Posláním organizace bylo již od začátku pomáhat lidem v hmotné, sociální a duševní tísní, a to zejména prostřednictvím realizace sociálních a sociálně-zdravotních služeb.

Začátky

Jednou z prvních poskytovaných služeb byl **azylový dům pro matky v tísní** na Třanovské ulici, který byl svým zaměřením ojedinělý v celém regionu. Mezi prvními poskytovanými službami Těšínské Charity patří také pečovatelská služba, která je určena osobám v nepříznivé zdravotní a sociální situaci se sníženou soběstačností a je poskytována v místě jejich bydliště, tedy v přirozeném domácím prostředí.

Další službou v počátcích charitní práce byla **Charitní ošetrovatelská služba**, díky které je chronicky nemocným lidem poskytována odborná zdravotní péče v jejich domovech prostřednictvím registro-

Maskot Charity Český Těšín – Michael – vzhledem k oslavám jubilea ve slavnostní podobě. REPRO | TĚŠÍNSKÉ LISTY

vaných zdravotních sester. V roce 1998 byl v Českém Těšíně zřízen **Charitní dům pokojného stáří** na Hrabinské ulici a druhým zařízením tohoto typu je dům pro seniory v Hnojníku z roku 2004. V těchto domovech pro seniory je poskytováno ubytování a kompletní péče.

Od roku 2003 ve městě existuje také **centrum pro seniory ve Svičici** a podobné zařízení bylo později otevřeno i v Havířově. Tato centra slouží k aktivnímu a plnému prožití „podzimu života“ našich občanů díky různým sociálně aktivizačním činnostem se zaměřením na seniory a osoby se zdravotním postižením.

Charita Český Těšín se také zajímala **o děti a mládež**. V roce 1998 bylo v Karvině otevřeno nízkoprahové zařízení „Kometa“. Doplnkovou službou určenou dětem a mlá-

deži jsou tzv. Preventivní programy „Maják“, jejichž smyslem je zajišťovat primární prevenci na základních školách. Během dalších let bylo zřízeno **středisko sociální rehabilitace** jako návazná služba pro azylový dům pro matky v tísní, které mělo za úkol zvyšovat míru samostatnosti a podporovat schopnost začlenit se do běžného života. Později mohli služeb tohoto střediska, včetně tzv. sociálních bytů, začít využívat všichni občané v nepříznivé sociální situaci.

Bazárek i poradna

V následujících letech byla zřízena služba osobní asistence a půjčovna kompenzačních pomůcek. Své služby Charita Český Těšín výrazně rozšířila v roce 2014, kdy byly zahájeny služby pro domácnosti poskytující zejména přepravu seniorů a osob se sníženou soběstačností. V tomto roce byla dále otevřena i občanská poradna pro osoby v nepříznivé sociální situaci a bazárek, ve kterém jsou zpracovávány hmotné dary od veřejnosti a následně jsou znovu distribuovány potřebným lidem.

Devět služeb pro 1500 klientů

Dnes po 25 letech poskytuje Charita Český Těšín celkem 9 registrova-

ných sociálních služeb a také terénní zdravotní péči a doplňkové služby. Během tohoto čtvrtstoletí se podařilo stabilizovat služby a registrovat je podle zákona o sociálních službách.

V současné době pomáhá těšínská Charita přibližně 1500 klientům ročně a tento fakt je povzbuzením a motivací pro všechny zaměstnance Charity, aby v tomto dobročinném díle nadále pokračovali se stejným nasazením. Motto Charity Český Těšín zní: „Spolu to zvládneme.“ Naplnit náročný úkol organizace pomáhající potřebným není snadné a je založen na systematické odborné práci zaměstnanců s vydatným přispěním desítek dobrovolníků, koledníků Tříkrálové sbírky a dalších externích spolupracovníků. To vše by však nestačilo, pokud by v okolí našich služeb nežili další vnímaví a angažovaní lidé, kteří každým rokem přispívají na činnost naší organizace. Díky nim všem si uvědomujeme, že po cestě za svým posláním nekráčíme sami.

Veškerá činnost Charity by nebyla možná bez podpory města Český Těšín a okolních měst a obcí, ani bez pomoci Moravskoslezského kraje. Významnými přispěvateli jsou i firmy, fyzické osoby a také všichni dárce z Tříkrálové sbírky, kterou Charita pořádá.

PETR ŠELONG

Wystawa Przenikanie 2018

W czwartek 22 lutego bieżącego roku w Wielkiej Galerii Teatru Cieszyńskiego już po raz kolejny grupa młodych twórców z Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego zaprezentowała swe plastyczne wizje i pomysły. Tym razem na temat samych siebie, bowiem tytuł 9. Przenikania brzmiał krótko „JA”.

Dwudziestu pięciu gimnazjalistów podjęło wyzwanie i przygotowało własne „wizytówki”. Ten pozornie łatwy temat nie był znow tak prosty

do zrealizowania. Jednak zgromadzone na tej wystawie rysunki, fotografie, obrazy, rzeźby i instalacje udowodniły, że można o sobie powiedzieć wiele w sposób bardzo ciekawy i różnorodny. Większość obecnych na wernisażu gości podkreślała przede wszystkim dwa aspekty – bardzo dobry poziom prac i świeże, nie obarczone stereotypami spojrzenie na własną osobowość. Wystawa była czynna do 4 marca. **MARIA JARNOT**

FOTO | ARCHIWUM GIMNAZJUM

Upozornění pro podnikající právnické a fyzické osoby

Opětovně upozorňujeme právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání, při jejichž činnosti vznikají odpady, že jsou povinny nakládat s odpady v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V případě, že původce odpadů využívá systému zavedeného městem pro nakládání s komunálními odpady bez písemné smlouvy s městem (tj. odkládá vyprodukovaný odpad do kontejnerů nebo odpad odváží do sběrného dvora) nebo nemá za-

jištěno využití nebo odstraňování odpadů v souladu s výše uvedeným zákonem, vystavuje se pokutě až do výše 300 000 korun.

LENKA KROČKOVÁ, REFERENTKA
ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Srdečně zveme na III. MEZINÁRODNÍ TURNAJ V TAROKÁCH

KDY: **sobota 26. května 2018**
KDE: **Kulturní a společenské středisko STŘELNICE, Střelniční ul. 1, Český Těšín**

PREZENCE: **od 9.30**
ZAČÁTEK: **10.00**, předpokládáný konec **17.00** STARTOVNÉ: **220,- Kč**
(zahrnuje občerstvení, oběd a ceny pro účastníky)
BLIŽŠÍ INFORMACE: **www.taroky.cz**

OTÁZKY & ODPOVĚDI

KŘÍŽOVATKA OSTRAVSKÁ - FRÝDECKÁ

? Po přečtení dotazu ohledně této křižovatky mi to nedalo a musím zareagovat. Vy, jako město, tvrdíte, že nešlo dát v levém pruhu ze Svibice na Ostravskou šipku pro odbočení i pro jízdu rovně. Že by auta čekala za vozidlem odbočujícím na Frýdeckou. Pokud mám zelenou od stanoviště směr Ostravská, tak stejně čekám na zelenou na dalším semaforu. Takže váš argument je špatný. Určitě by bylo lepší nechat pro tento pruh i jízdu rovně. Je to jednodušší. Ale proč to dělat jednoduše, když to jde udělat komplikovaně.

ODPOVÍDÁ KARÍNA BENATZKÁ

Naštěstí o tom, co by bylo „určitě lepší“ rozhodují dopravní policie a odborníci. Pro vás zdánlivě jednodušší varianta bude za pár měsíců zcela nemyslitelná, jelikož již dnes existuje dopravním inspektorátem PČR odsouhlasený návrh vodorovného značení této křižovatky, který bude zrealizován až po celkové rekonstrukci křižovatky letos na podzim, kdy místem, kde pruh pro levé odbočení již nepokračuje rovně ve směru na ul. Ostravskou, ale je zde dopravní stín, na který nesmí řidiči vjíždět. Pokud se pak budou řidiči jedoucí na ul. Ostravskou řídit nesprávně do pruhu odbočovacího, budou se muset v místě po odbočce zařadit doprava do pruhu vedlejšího a ohrozí tak řidiče, kteří se zařadili od počátku správně. A to určitě nikdo nechce. Co je ale zvláštní, je doslova přes kopírák stejná situace s pruhu, pokud jedete z ul. Ostravské, kde je pravý pruh pro směr rovně a doprava a střední pruh pro odbočení doleva. Proč z této strany nemají řidiči žádné připomínky a od Jablunkovské ano?

PSÍ EXKREMENTY

? Chci se zeptat, zda by nebylo možno dát ke košům na odpadky sáčky na psí exkrementy, aby to lidi (aspoň doufám) donutilo sbírat po svých miláčcích. Hodně neukázněně jsou děti, ale když vidí u rodičů, že výkal neuklidí, tak se není co divit, když po psech také neuklidí. V současné době se nedá projít parkem, aniž byste nešli plni do nějakého výkalu. Bydlím v Masarykových sadech, tak vím, o čem mluvím a rok od roku je to horší. Přijďte se podívat ráno tak do 7.15 hodin a pak večer a uvidíte, kolik lidí exkrementy sbírá. A ještě se chci zeptat, zda mohou v parku v Masarykových sadech psi volně pobíhat, a když ne, tak zdali byste mohli na to upozornit nějakým viditelným značením.

ODPOVÍDÁ KARÍNA BENATZKÁ

Před pár lety jsme z podnětu občanů pořídili několik odpadkových košů oranžové barvy s logem pejska s úchytem na sáčky na psí exkrementy a nadšeně je uvedli do provozu. Naše nadšení opadlo v momentu, kdy jsme zjistili, že zásobníky na sáčky jsou téměř denně prázdné, a to rozhodně ne proto, že by byly využity na psí exkrementy. Zásoba 20 tisíc kusů sáčků v prvním roce pro doplňování do košů tak zmizela velice rychle a v dalších letech již nebyla obnovována.

Máme za to, že zodpovědný pejskař má vždy u sebe sáček, kterými nás v dostatečné míře zásobují prodejci zboží všeho druhu. Pejskaři z oblasti hromadné bytové zástavby obdrží 1x ročně sáčky na oddělení životního prostředí městského úřadu.

Zde jsme také obdrželi odpověď týkající se volného pohybu psů: „Obecně závaznou vyhláškou č. 5/2016 o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství

a vymezení prostorů pro volné pobíhání psů jsou vymezeny 3 prostory pro volné pobíhání psů – U Cihelen, Nová Tovární, nad přehradou – prostor mezi ulicemi Ostravská po bývalé kasárny na ulici Lípová (odkaz na znění OZV a její přílohy: www.tesin.cz – sekce Občané – Vyhlášky a nařízení – psi zde). Volné pobíhání psů by bylo rovněž možné na místech označených městem Český Těšín tabulkou „Volné pobíhání psů povoleno“, avšak v současnosti žádný takový prostor není vymezen. Na všech ostatních veřejných prostranstvích města Český Těšín je volné pobíhání psů zakázáno, tedy i v Masarykových sadech, a není účelné tato místa označovat. Chovatel nebo držitel je povinen vést psa na vodítku a zabezpečit psa tak, aby na veřejných prostranstvích volně nepobíhal, a ani jinak neohrožoval nebo neobtěžoval občany; náhubek musí mít pes, který má výšku v kohoutku vyšší 40 cm. V případě porušování této vyhlášky lze kdykoli kontaktovat městskou policii na telefonním čísle 553 035 904, tísňová linka 156 (z pevné linky), mobil 602 449 804.

DOPRAVA ZA ŘEKOU – ZMĚNY K LEPŠÍMU

? Dobrý den, na internetu jsem našel, že za vodou se plánuje „dopravní revoluce“ – nevím, jak je to v Těšíně, ale tohle vypadá zajímavě. Plánujete to společně?

ODPOVÍDÁ TOMÁŠ HLOUŠEK

Tento projekt společně neplánujeme. Řada věcí, které jsou v článku popisovány, u nás již fungují. Platba platební kartou je dnes umožněna při cestě jak vlakem, příměstskými autobusy, tak i městskou hromadnou dopravou. Informační tabule na nádražích i v dopravních prostředcích jsou zcela standardní. Elektronické jízdenky jsou součástí služeb pro cestující u nás řadu let. Informační systém o jednotlivých spojích, včetně jejich aktuálních zpoždění apod., se již dlouhodobě používá. Jedná se o celostátní informační systém o jízdních řádech (CIS JŘ), ve kterém jsou uvedeny všechny aktuální jízdní řády všech dopravců. Koncový uživatel jej zná například v podobě portálu IDOS.

SCHODY VE SVIBICI

? Kdy se budou na Svibici opravovat schody, které jsou v dezolátním stavu?

ODPOVÍDÁ ZBIGNIEW RASZKA

Opravu zábradlí vč. nátěru a výpravku schodiště pod střediskem Kysuca zajistí město do 30. 6. 2018.

STŘEPY KOLEM KONTEJNERŮ NA SKLO

? Dobrý den, mám připomínku k odvozu skla z kontejnerů. Při vývozu skla pracovníci neuklízejí střepy, které jim vypadnou z vozidla. Všude na chodníku u těchto kontejnerů při vývozu je hodně střepů. Chodí tam hodně dětí a psů, kteří by se mohli poranit. Není žádným tajemstvím, že kolem všech kontejnerů je hrozný nepořádek a pracovníci svozové firmy jen vyváží odpad, ale úklid kolem nich nezajímá. Děkuji za odpověď.

ODPOVÍDÁ LADA VEČEŘOVÁ

Společnost FCC zajišťující tuto službu byla v této záležitosti písemně upozorněna na úklid u všech stanovišť pro kontejnery. V případě opakované stížnosti bychom byli rádi za upřesnění lokality. Děkuje.

Město rozšířilo plochy, kde se nesmí pít alkohol na veřejnosti

Od března došlo k rozšíření míst se zákazem požívání alkoholických nápojů na veřejném prostranství o prostranství kolem obchodního centra TESCO, včetně části parkoviště a prostranství u garáží, dále v Nádražní ulici od pošty k budově městské policie včetně azylového domu a v celém parku u centrálního

ho hřbitova. Zastupitelé tak rozšířili o tři další místa plochy se zákazem požívání alkoholických nápojů na veřejném prostranství, které byly doposud tyto: centrum města (ohrazené ul. Hlavní třída, Nádražní, Střelníční, nábřeží Míru – vč. těchto ulic), Masarykovy sady vč. parčíku u sauny,

nábřeží Svobody a nábřeží Míru (v úseku od železničního mostu po vstup do parku A. Sikory vč. areálu KaSS), Svibice (dětské hřiště ohrazené ul. Svibická, Mládežnická a Polní vč. těchto ulic), parčík a tržiště na ulici Smetanova, park na rozvoji vč. parku kolem kostela a park u kostela na

ul. Frýdecká, prostranství poblíž budovy ve vlastnictví Apoštolské církve - podél oplocení směrem k ul. Slovenská a podél chodníku směrem k zahrádkám, kolem obchodního centra ohrazeného ul. Koperníkova a Ostravská, prostranství kolem obchodního domu Billa. (DH)

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (32. část)

Stavba č. 64/13

Dům Andrease Miklera

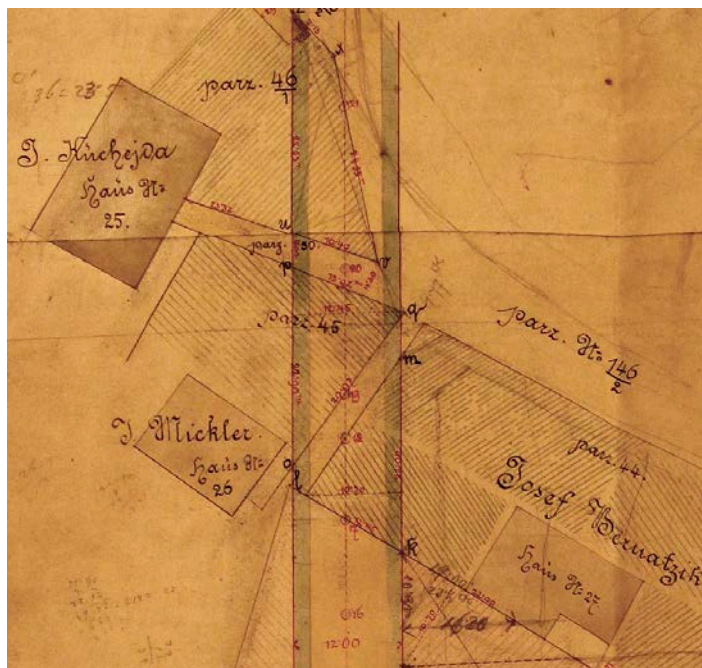
V únoru roku 1891 manželé Andreas a Eva Miklerovi pověřili stavebníka Josefa Motiku přípravou situačního umístění nového domu v místě, kde doposud stál jeho předchůdce z poloviny 18. století. Důvodem, proč se rodina Miklerova rozhodla pro stržení svého dosavadního obydlí, byla jeho šikmá poloha vůči Hasnerově ulici. Je třeba si uvědomit, že tento dům byl postaven v době, kdy ještě neexistovala nynější ulice Sokola-Tůmy. Dalším důvodem byl nevyhovující stav, a hlavně vzhled objektu, jenž se podobal vesnické roubence.

Po schválení stavebním odborem přistoupil stavebník Josef Motika společně s Maxem Wranou k demolici stávající budovy a následně k výstavbě nového dvoupodlažního domu. Nové stavení, které bylo koloďováno v polovině roku 1892, zdědilo po svém předchůdci konskripční číslo 26 a orientační číslo 13. Ve stejném roce byla v nádvoří postavena hospodářská budova, která obdržela vlastní konskripční číslo 205. V tomto dnes již neexistujícím objektu se nacházela soustružna Wilhelma Borsiga, jež se specializovala ve výrobě biliardových koulí ze slonové kosti, kulečnickových tág, nebo dokonce krabiček na cigára.

Koncem roku 1893 se ze sousedního hostince Josefa Kucheidy, který byl rovněž demolován (dnes se na tomto místě nachází tzv. Dělnický

dům – Dom Robotniczy 66/15), přestěhoval azylový dům pod názvem Natural-Verpflegs-Station neboli Stravovací stanice pro tuláky. Jednalo se o sociální službu, kterou schválil a zároveň dotoval Slezský zemský sněm v Opavě. V Těšíně tato služba působila od ledna roku 1893. Cílem stravovací stanice bylo poskytnout levné jídlo – snídaně a večere stály 9 centů, zatímco obědy 18 centů. Kromě toho některé stanice umožňovaly rovněž ubytování. Nicméně této služby mohl tulák využít pouze dvakrát, načež musel opustit město. Byl to způsob, jak vytláčit žebračky, kteří obtěžovali občany a páchali přestupky, z městského prostanství. Vedoucím stanice byl Johann Lischka – městský kancelist (písař) a správcem Franz Kabus – městský strážník. Od 1. října roku 1913 si přízemní prostory pronajal polský spolek Stowarzyszenie Sług Katolickich pod wezwaniem św. Zyty.

V září roku 1917 postihla Miklerovu rodinu smutná událost. Manželka Eva upadla do bezvědomí během nakupování na trhu na tehdejší Feldmarschall Erz. Friedrich Platz (nyní Stary Targ v Těšíně). První na pomoc přiběhl lékař Hermann Strauß, který urychleně přivolal sanitní vůz patřící záchrannému spolku Červený kříž (Freiwillige Rettungsgesellschaft vom Roten Kreuze, takto byl název zapsán v městském adresáři). Po převezení do nemocnice se žena již z bezvědomí neprobudila a v odpoledních hodi-

Situační plán z roku 1881 zobrazuje vytyčení budoucí Hasnerovy ulice (nyní Sokola-Tůmy). V jejím okolí je vidět dnes již neexistující roztroušená zástavba. Zleva: Kucheidův dům č. 25, Miklerův dům č. 26, Bernatzkův dům č. 27.

REPRO | ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

Současný pohled na dům Andrease Miklera.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

Výřez z projektové dokumentace z roku 1892 s návrhem dnes již neexistující hospodářské budovy, ve které se nacházela soustružnická dílna Wilhelma Borsiga.

REPRO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA

nách zemřela. Příčinou smrti 65leté Evy Mikler bylo srdeční selhání. Pohřbena je na těšínském evangelickém hřbitově (nyní ul. Bielska).

Vdovec Andreas pravděpodobně v roce 1920, tedy po rozdělení města mezi dva státy, dům prodal a přestěhoval se k rodině do Těšína. Novým majitelem se stali Leopold Nowak - vrchní správce berního úřadu a jeho manželka Marie. V roce 1929 proběhla generální oprava budovy, kterou provedl Max Wrana. V tomto období si byty pronajímali mezi jinými malíř pokojů Jonann Flaschka nebo krejčová Katarina Wosnitzer a její manžel Anton, který se živil tesařstvím.

Stavba č. 26

Dům Jana Blahuta

Jak už jsem se zmínil, předchůdcem Miklerova domu byla přízemní vesnická roubenka, která dle pozemkové knihy měla být po-

stavena v roce 1760. Uvádí se v ní prodej pozemku Janu Blahutovi, jehož cílem bylo vystavět chalupu s přílehlou zahrádkou. O tři roky později se dovídáme o dokoupení sousedního kusu pozemku patřícímu manželům Dudkovým. V roce 1802 usedlost odkoupil Jan Waleczek, načež o dekádu později byla již ve vlastnictví Adama a Marianny Sikorů. K další vlastnické změně došlo v roce 1829, kdy se novým majitelem stal Philipp Heinrich a po něm v roce 1836 vdova Veronika. Od roku 1841 byl dům se zahradou v držení manželů Georga a Barbary Wojnarových (psaných také Woynar nebo Woinar) a následně Mathiase a Johany Hajkových. Dle katastrální mapy Kamence z roku 1836 víme, že se usedlost s číslem BP (Bau Parzelle – stavební parcela) 29 skládala pouze z jednoho objektu, jenž nesl konskripční číslo 26. Dle Všeobecného adresáře z roku 1874

se předposledním majitelem stala rodina Schreiber a po ní kolem roku 1885 již zmíněná Eva Mikler.

Stavba č. 25

Dům Stanislawa Sedlaczka

V blízkém sousedství Blahutova domu se nacházelo rozsáhlejší stavení, jež se skládalo ze tří dřevěných objektů. Tento stav nám opětovně dokládá katastrální mapa Kamence z roku 1836. Odkdy tento komplex s číslem BP 30 a konskripčním číslem 25 existoval, nelze jednoznačně vyvodit. Nicméně nejstarší záznam v pozemkové knize pochází z roku 1779, kde se zmiňuje prodej zahrady „na Molinkowym“ (snad zeměpisné pojmenování po původním majiteli) se záměrem postavit na něm dům. Ze strany kupujícího to byl Stanislaw Sedlaczek a jeho manželka Maryanna. Ze strany prodávajícího to byl Jirži Osietzky (psaný také Osietzky). Manželka Osietzky, Karolina, byla baronesou a pocházela z rodu Saint Genois.

V roce 1794 proběhla další z mnoha vlastnických změn, kdy se novým majitelem stal Ondřej Barta a po něm od roku 1838 Jirži Przeczek. O deset let později tento majetek odkoupila Mariana Kucheyda. Poslední záznam pochází z roku 1863, kde se jako vlastník zmiňuje Josef Kucheyda. Ten nechal v následujícím roce k hlavní obytné budově přistavět čtyři místnosti. Stavební práce provedl Josef Schweda, jenž patřil k starší generaci těšínských zednických mistrů. Ve službách Těšínské komory působil neuvěřitelných 63 let. Zemřel v roce 1899 ve věku 80

let. Měl manželku Judith a dva syny: Karla – zámečnického mistra, a Maximiliana – architekta ve Vídni, který mimo jiné projektoval katolický kostel v Komorní Lhotce. Zemřel ve věku pouhých 37 let.

Josef Kucheyda zemřel v roce 1905 ve věku 73 let. Živil se jako pánský krejčí, nicméně kromě tohoto řemesla se od 1. května roku 1869 stal rovněž šenkýřem v nově otevřené zahradní restauraci, kterou provozovala manželka Franziska. V pozdějším období se dokonce stal spolumajitelem pohřební služby s názvem Pietät. V roce 1877 je v dobových novinách otisknut inzerát na prodej staré, ale funkční krčmářské ledárny. Snad právě v tomto období byly rozebrány dva hospodářské objekty. V následujícím roce pak proběhly stavební práce pravděpodobně spojené se zázemím restaurace, tehdy vznikly dřevěné altány pro orchestr a pro hosty. Počínaje 8. srpna roku 1885 byla v Kucheydově domě zprovozněna ubytovna pro vandrovní řemeslníky, kteří za svými zákazníky docházeli z jiných měst nebo vesnic. Tuto noclehárnu provozovalo řemeslnické sdružení pod názvem Genossenschafts-Herberge, jehož předsedou byl Johann Brachatschek. Jednalo se o tyto cechy: obuvník, krejčí, kožešník, kloboučník, rukavičkář a výrobce vaty. Kolem roku 1885 se majitelem reality stala manželka Franziska. Ta koncem roku 1893 přepsala již sešlý hostinec synovi Ladislausovi, který se rozhodl dům zbouřit a postavit na stejném místě nový, který stojí dodnes a je znám jako Dělnický dům – Dom Robotniczy.

CZESŁAW KRAINA

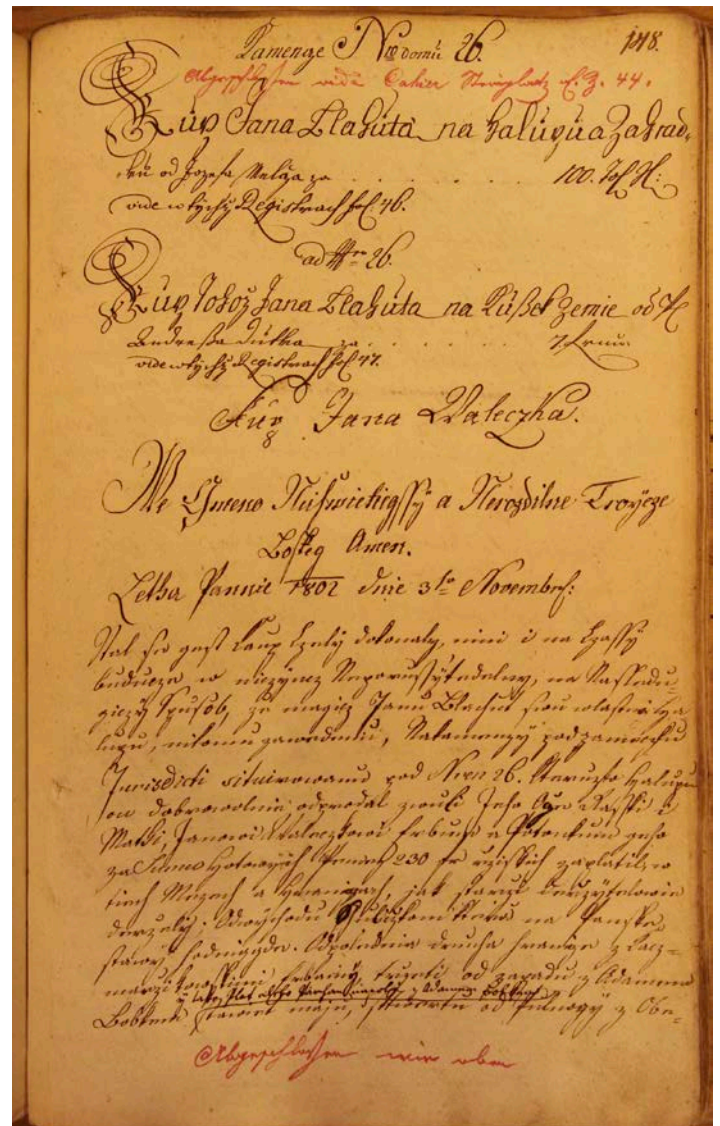
Záhlaví firemního papíru stavebníka Maxe Wrany, jehož podnik sídlil v domě na TheresienstraÙe (nyní Smetanova ulice).

REPRO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA

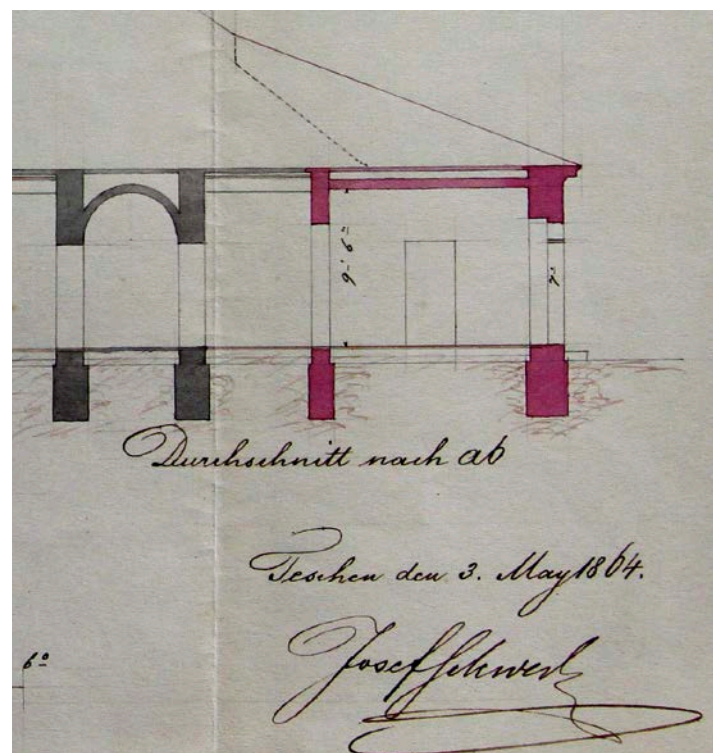
Reklama z roku 1901 s nabídkou soustružnických výrobků Wilhelma Borsiga.

REPRO | ŚLĄSKA BIBLIOTEKA CYFROWA

Titulní strana z pozemkové knihy týkající se prodeje pozemku Janu Blahutovi.

REPRO | ARCHIWUM PAŃSTWOWE W KATOWICACH

Výřez z projektové dokumentace z roku 1864 s podpisem stavebníka Josefa Schwedy, který provedl přístavbu Kucheydova domu.

REPRO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA

Jak dobře znáš svůj kraj – soutěž pro deváťáky

Aula Gymnázia Josefa Božka v Českém Těšíně se ve čtvrtek 15. února dopoledne zaplnila účastníky vlastivědné soutěže s výstižným názvem „Jak dobře znáš svůj kraj“.

S nápadem uspořádat takovou soutěž pro žáky 9. tříd českotěšínských základních škol přišel ředitel gymnázia Tomáš Hudec a jeho realizaci pověřil tým ve složení Alena Hasáková, Jiří Pavelka a Václav Labaj. Patronát nad soutěžním projektem převzal sám českotěšínský starosta Vít Slováček a město Český Těšín přispělo sponzorskými dárky.

K účasti se přihlášily čtyři základní školy, které do soutěžního klání vyslaly celkem osm družstev. Základní škola Pod Zvonem postavila tři družstva, Masarykova základní škola a Základní škola Hrabina po dvou družstvech a Základní škola Kontešinec jedno družstvo. Soutěž byla tříkolová. V prvním, nejnáročnějším kole prokazovali žáci fakto-

grafické znalosti v odpovědích na 30 testových otázek z oblasti historie, zeměpisu a přírodopisu našeho regionu. Druhé kolo bylo poznávací – soutěžící měli určit na 20 postupně promítaných fotografiích zajímavé a jedinečné objekty, které se nacházejí na území Těšínského Slezska. Třetí kolo bylo „třešničkou na dortu“, která potěšila zvláště technicky

nadané žáky – úkolem bylo sestavit z připravených komponentů co nejrychleji jednoduchý elektrický obvod.

Tři vítězná družstva obdržela diplomy, knižní odměny a „flešky“. Souboj o třetí místo mezi dvěma družstvy ze ZŠ Hrabina rozhodl vyšší počet bodů v testu, který odsunul na třetí místo družstvo „Pohodářů“ ve složení Zuzana Krucinová, Voj-

těch Kučera, Pavla Sojková a Ivana Lacková a druhé místo присoudil „Železným kacířům“ zastoupeným Zuzanou Recmanovou, Andreou Macurovou, Lukášem Staříčným a Lucií Siudovou. Vítězům, suverénně nejlepším borcům z týmu „Krtečkova lopatka“ z Masarykovy ZŠ – Patriku Prymulovi, Dominiku Smetanovi, Ondřeji Bojkovi a Adamu Jendrulkovi, předal ředitel gymnázia Tomáš Hudec navíc sošku „chytré sovy“ (z keramické dílny našich výtvarníků). S prázdnou ovšem neodešli ani ostatní soutěžící – všichni si odnesli účastnické listy a drobné upomínkové dárky.

Za podporu při realizaci této akce chceme jménem Gymnázia Josefa Božka poděkovat nejen Městu Český Těšín, ale také Muzeu Těšínska. A již teď se těšíme na příští ročník této soutěže, která se setkala s velmi příznivou odezvou.

ALENA HASÁKOVÁ, VÁCLAV LABAJ

FOTO | JAROSLAV OCHODEK

PROTI DROGOVÝ VLAK

REVOLUTION TRAIN TOUR JARO 2018

NOVÉ ČESKO

ČESKÝ TĚŠÍN | 18. 4. 2018

Vlak bude přistaven v železniční stanici Český Těšín.

Vstup pro veřejnost je **zdarma**,
první prohlídka **15:30**,
poslední prohlídka **18:20**.

CO DĚLÁTE PRO TO, ABY VAŠE DÍTĚ NEBRALO DROGY?

PŘIJĚTE K NÁM. NÁŠ PROTIDROGOVÝ PROGRAM PRO DĚTI I RODIČE MÁ TISÍCE Kladných REFERENCÍ (doporučený minimální věk je 10 let).

WWW.REVOLUTIONTRAIN.CZ

+420 774 724 757

FACEBOOK.COM/REVOLUTIONTRAIN

Generální partner:

Hlavní partneri:

Partneři:

Sčítali se vodní ptáci. Jaké byly výsledky?

O víkendu 13. a 14. ledna proběhlo na řece Olze/OLši mezinárodní sčítání vodních ptáků. Zjištěné počty zimujících jedinců byly nejnižší od roku 2008.

100 států na pěti kontinentech

Sčítání vodních ptáků je mezinárodní program, do něhož je zapojeno přes 100 států na pěti kontinentech. Každoročně se akce účastní kolem 11 000 dobrovolníků, kteří sčítají na 20 000 lokalitách. Počty zjištěných vodních ptáků se pohybují kolem 20 milionů jedinců v až 175 druzích. Na území České republiky probíhá sčítání od roku 1966.

Nesčítají jen ornitologové

Cílem programu je zjištění početnosti a druhového složení u nás zimujících vodních ptáků a také zmapování jejich významných zimovišť. Sčítání probíhá zejména na řekách a všech vodních plochách, pokud možno ve stejnou dobu. Do akce se zapojují nejen ornitologové, ale i strážci přírody, skauti a další zájemci o přírodu, kteří mají zkušenosti s určováním ptáků.

Každý sčítatel si zvolí vybraný úsek a nahlásí se organizátorovi akce nebo se k dané lokalitě přihlásí na internetových stránkách www.water-birdmonitoring.cz.

Kresby ptáků namalovaly žačky z výtvarného kroužku v ZUŠ Pavla Kalety Karolína Fiedorová a Klaudia Bohm.

REPRO | TĚŠÍNSKÉ LISTY

birdmonitoring.cz. Podle stanovené metodiky poté prochází daný úsek a zaznamenává zjištěné druhy ptáků a další charakteristiky příslušné lokality. Získané výsledky jsou pak vkládány do formuláře na výše uvedených stránkách. Koordinátor akce je vyhodnotí a zašle mezinárodnímu koordinátorovi, jímž je organizace Wetlands International. Řeka Olza/Olše patří k pravidelně sledovaným vodním tokům a sčítání zde probíhá od Jablunkova až po soutok s Odrou. U Českého Těšína jsou sčítány 2 úseky – od silničního mostu v Třinci po silniční most v Chotěbuzi a od tohoto mostu po první most v Karvině.

Ačkoliv počet zjištěných ptačích druhů se výrazně nemění a pohybují se v rozptýlení 13–20 druhů, počty zimujících jedinců výrazně kolísají. Zatímco v roce 2017 bylo na úseku

mezi Třincem a Karvinou sečteno 2038 jedinců vodních ptáků 14 různých druhů, v letošním roce to bylo 13 druhů v celkovém počtu pouhých 528 jedinců. Stejně jako každý rok byla nejpočetnější kachna divoká. Příčinou nízkého počtu ptáků byla nadprůměrně teplá zima, během níž vodní plochy nezamrzají a ptáci jsou na nich rozptýleni. V loňském roce byly naopak všechny stojaté vodní plochy zamrzlé a ptákům nezbylo nic jiného, než se stáhnout na tekoucí vody.

Objevily se potápky, vzácná slípka i ledňáček

Ze zajímavějších ptačích druhů letos ornitologové pozorovali 11 jedinců nenápadné potápky malé, jen jednu slípku zelenonohou nebo ledňáčka říčního. Labutě, jež se na řece čas-

to objevují, letos chyběly, zato se ve spodním úseku ukázaly dvě zajímavé volavky bílé. Počty kormoránů velkých a volavek popelavých se v poslední době trvale udržují na nízkých hodnotách. Zatímco ještě před deseti lety se zejména v úseku řeky pod Třineckými železárnami zdržovala až stohlavá hejna kormoránů, v posledních letech se jejich počty pohybují přibližně kolem 10 kusů a letos jich bylo na celém úseku napočítáno 11. Volavek bylo zjištěno jen 12, a to ještě byly některé zastíženy pouze na přeletu. Zaznamenáno bylo také 20 jedinců morčáka velkého – dříve velmi vzácného a plachého ptačího druhu, který se u nás zabydlel a jehož hnízdní areál se pozvolna rozšiřuje.

Bobr i liška

Na dvou místech byly nalezeny stopy a ohryzy už stálého zástupce zdejší říční fauny – bobra evropského. Zajímavé bylo i pozorování lišky proměňující se po protějším břehu; aniž by se jakkoliv o ornitologii zajímala, pokračovala dále svou cestou, až zmizela v houštině. Řeka Olza/Olše je zkrátka zajímavým prostředím, které má milovníkům přírody co nabídnout – stačí se jen pozorně dívat.

DANIEL KŘENEK, MILAN BRONCLÍK

Těšínský jazzmani zahájili sezonu

Pro všechna uskupení hudebníků sekce jazzu začala nová sezona, ve které se představí příznivcům a fanouškům jazzové hudby na řadě vystoupení v našem městě, blízkém okolí a sousedním Polsku.

Už koncem ledna hrál těšínský Silesian Dixie Band s velkým úspěchem na slavnostním setkání představitelů firmy Finidr s partnerskými firmami v Lomné. Tradičně vystoupilo koncem února velice populární Trio Petra Litwory v Čitárně a kavárně Avion.

Před zcela zaplněnou a dlouho dopředu vyprodanou kavárnou Avion vystoupil neméně populární hudebník, trumpetista Milan „Míša“ Michna. Během jeho vystoupení, které bylo věnováno vzpomínce na legendárního trumpetistu Cheta Bakera, byl on a všichni hudebníci odměněni dlouhými ovacemi.

Silesian Dixie Band vystoupí také na dubnovém „Fortuna běhu přátelství“ na Střelnici.

Po tradičním „Jazzovém trojčeni“ koncem května, kde se na pódiu Jazzklubu na Střelnici vystřídají

všechna seskupení těšínských hudebníků a vokalistů, bude Silesian Dixie Band začátkem června hostem na několikadenním zájezdu k polským sousedům ve městě Nowa Sól.

Také v letních prázdninových měsících je program těšínských jazzmanů velice bohatý. Patří k němu už tradiční vystoupení v areálu hotelu Vitality ve Vendryni se zpěvačkou Danielou „Dinou“ Sedláčkovou, také na mezinárodním srazu a přehlídce Oldtimerů ve Frýdlantu nad Ostravicí. Jubilej-

ních pět let koncertování v Čitárně a kavárně Avion završí letošní „Jazz Time“, cyklus tří jazzových koncertů, během kterých Trio Petra Litwory doprovodí své hosty, špičkové hudebníky a sólisty z regionu a z Polska.

Zveme na tyto akce všechny příznivce jazzové hudby. Vaše hojná účast bude tou nejlepší odměnou za dobrou a poctivou práci všech hudebníků těšínské jazzové sekce.

JIŘÍ ŠINDLER

FOTO | ARCHIV JAZZMANŮ

Chemiklání – Chemikiada 2018

Wakacje nie stały na przeszkodzie Grupie Grzegorza Brzeczyszczykiewicza z Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, która w składzie: Maria Konesz, Ema Trávníčková, Daniel Bartulec, Filip Babczynski i Tomasz Suchý wyjechała do Pardubic, aby zmierzyć się z uczniami czeskich i słowackich szkół średnich. Konkurs drużynowy Chemiklání (Chemikiada) to dwugodzinny maraton chemicznych zadań, który nie bierze jeńców.

Trzeba powiedzieć, że drużyna była świetnie wyposażona w materiały dozwolone przez organizatorów konkursu.

Trzecia edycja konkursu była trudniejsza od edycji poprzedniej, dzięki podziałowi na dwie kategorie. Nasza drużyna poprawiła wynik z poprzedniego roku plasując się w połowie tabelki. Wynik ten daje motywację kontynuatorom tradycji drużyny, która jest bardzo rozpoznawalna wśród organizatorów, a co ważniejsze, wśród konkurencji.

TOMASZ SUCHÝ

Z HISTORIE A AKTIVIT SBD TĚŠIŠAN

Nejstarší bytová družstva v kraji vznikla nad Olzou

Abych mohl začít psát článek o vzniku Stavebního bytového družstva Těšínan v Českém Těšíně, je nutno sáhnout hlouběji do historie, vlastně až k počátkům družstevního bydlení v našem městě.

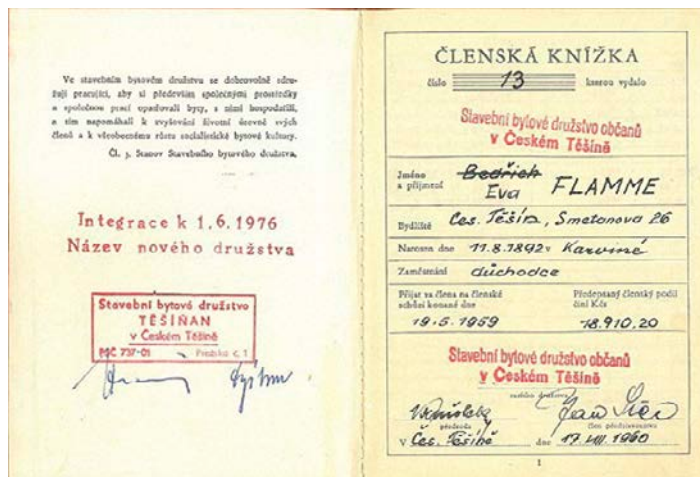
Dá se říci, že první vlašťovkou se v tomto směru stalo Stavební bytové družstvo občanů (SBDO), které vzniklo schválením usnesení ustavující členské schůze dne 19. května 1959. Po udělení souhlasu radou Okresního národního výboru v Českém Těšíně bylo po Jablunkově teprve druhým bytovým družstvem v tehdejším Ostravském kraji.

První byty na Dukelské a Smetanově

Jako první byty předány v roce 1960 do užívání blok B na Dukelské

ulici a blok C na Smetanově ulici s celkem 38 byty. V letech 1962–1963 přibýlo dalších 252 bytových jednotek na ulicích Frýdecká a Pražská a na sídlišti U Mlékárny. V roce 1964 čítalo SBDO již více než 700 členů, z toho bydlících bylo pouze 290. Zbytek stále čekal na přidělení dekretu k bydlení.

Pro velký nárůst nebydlících členů započalo družstvo ve stejném roce další výstavbu, a to na sídlišti Hrabinská. Zde v rozmezí let 1966–1968 vzniklo 342 nových bytů. Další rozrůstání členské základny si ovšem vyžádalo stavební činnost, která pokračovala v roce 1972 realizací domů podél Ostravské ulice a v letech 1974–1975 stavbou bloků v Havlíčkově a Bezručově ulici. V roce 1975 tak SBDO disponovalo, přes přetrvávající velký počet nebydlících členů, už 840 byty.

Členská knížka člena SBD z roku 1976.

FOTO | ARCHIV SBD TĚŠIŠAN

Hornické družstvo dvou dolů

Druhou vlašťovkou, tedy dalším stavebním bytovým družstvem v našem regionu, se stalo Stavební bytové družstvo pracovníků Dolů 9. květen a ČSM (SBDP), jež vzniklo z iniciativy hrstky zakládajících funkcionářů-pracovníků Dolu 9. květen v létě 1963. Svou činnost rozvíjelo SBDP hlavně na území Havířova, ale později také v Karviné a Českém Těšíně, kde se markantní růst družstevního bydlení projevil hlavně v letech 1972–1974 výstavbou sídliště Ostravská. V rámci integrační politiky Českého svazu bytových družstev bylo v roce 1974 rozhodnuto přemístit správu SBDP Dolu 9. květen z Havířova do Českého Těšína a bytový fond rozdělit mezi SBDP Dolu 1. máj – Fučík Havířov, SBDP Drubyt Karviná, SBDP VOKD a SBDP Vratimovských papíren.

Samotnému SBDP 9. květen v Českém Těšíně tak zbylo pouhých 240 bytových jednotek. Od 1. ledna 1975 začalo takto oslabené družstvo vystupovat pod novým názvem SBDP Dolů 9. květen a ČSM s fondem čítajícím 454 jednotek.

Nicméně v průběhu své jednoleté činnosti dosáhlo významných úspěchů – zkonsolidovalo svou práci a vytvořilo základní předpoklady pro údržbu svého fondu.

Spojení dvou organizací

Na základě vzájemné domluvy mezi SBDO a SBDP Dolu 9. květen a ČSM došlo 1. června 1976 k jejich spojení, a tak vzniklo Stavební bytové družstvo Těšínan. Čítalo tehdy celkem 1841 členů a vlastnilo 1294 bytů, 25 garáží, zámečnickou, topenářskou a malířskou dílnu, čtyři kotelny a kanceláře správy družstva na ul. Pražská 1. Ustavující schůze nového družstva proběhla 22. května 1976 a během ní byl pro funkční období 1976–1980 zvolen historicky prvním předsedou SBD Těšínan Evžen Kopl, místopředsedou Karel Niemiec a předsedou kontrolní komise František Pošta.

Nebydlící členové se dočkali svého obydlí začátkem osmdesátých let, kdy Bytostav Ostrava, závod Karviná, dokončil výstavbu panelových domů na nově vzniklém sídlišti Na Mojském a současně byla započata realizace projektu sídliště Svibice.

Přiját ve schůzi představenstva dne 19. 10. 1959 čl. 28. 10. 59

Členské číslo 24

PŘIHLÁŠKA

Prohlašuji tímto, že přistupuji za člena stavebního LIDOVÉHO BYTOVÉHO DRUŽSTVA občanů v Českém Těšíně a upisuji 1 členský(é) podíl(y).

Tímto prohlášením zavazuji se splnit veškeré předpisy stanov, jejichž obsah je mi úplně znám.

*Mám zájem o přidělení bytu v novostavbě a zavazuji se na požádání představenstva LBD složit vklad ve výši 40 % stavebního nákladu bytové jednotky mi přidělené, po odpočtu hodnoty práce eventuálně mnou a mými rodinnými příslušníky při výstavbě obytného domu vykonané.

*Mám zájem o výstavbu rodinného domku ve spolupráci a žádám o zajištění stavebního materiálu za velkonákladní cenu.

*Mám zájem o adaptovaný byt z nebytových prostorů a zavazuji se složit na vyzvání představenstva LBD vklad ve výši 40 % nákladu na adaptaci, po eventuální srážce ekvivalentu práce mnou nebo mými rodinnými příslušníky při adaptaci vykonané.

V Českém Těšíně dne 19. června 1959

Bedřich Evci Jméno a příjmení
Bydliště
Bedřich Evci, Jitka
Zaměstnání
Místo a datum narození
18.9.1903
Vlastnoruční podpis
2 + 1 R/01

9 Tisk 3 58-3124

Příhláška do družstva z roku 1959.

FOTO | ARCHIV SBD TĚŠIŠAN

Sídliště U Mlékárny v době povodně v roce 1972.

FOTO | JOSEF FOLWARCZNY / ZE SBÍRKY AUTORA

Největší poskytovatel bydlení

V současné době družstvo svým členům zabezpečuje provoz bytových a nebytových prostorů, zajišťuje plnění služeb spojených s jejich užíváním, organizuje údržbu, opravy, modernizaci a rekonstrukci bytových domů. K 1. lednu 2018 mělo družstvo ve své správě 3589 bytových jednotek a 51 garáží. Ve svém vlastnictví má 3526 jednotek a 47 garáží, a to včetně 3 bytových jednotek, pro které vykonává správu jiný subjekt.

SBD Těšíňan provozuje kabelovou televizi, kterou digitálně šíří 72 TV programů do všech spravovaných bytů. Tyto služby zajišťuje i pro byty v domech jiných vlastníků.

Do současného vedení Stavebního bytového družstva Těšíňan si jeho delegáti zvolili 24. května 2016 sedmičlenné představenstvo v čele s předsedkyní Romanou Slowikovou a místopředsedou Milanem Čiernym. Předsedkyní kontrolní komise je Jana Kaštylová. Funkční období funkcionářů je pětileté. To už se však píše novodobá historie SBD Těšíňan, kterou vám, milí čtenáři a příznivci družstevního bydlení, představím v příštím příspěvku.

MILAN ČIERNY

Sídlíště Hrabinská - pohled na Slezskou ulici, asi z roku 1968.

FOTO | VILEM ZUK / ZE SBÍRKY AUTORA

Ze života – Velikonoční fárání do vinného sklípku

Vážení čtenáři, mnohdy to při čtení mých povídek může někomu připadat, že se horníci bez alkoholu neobejdou, a vlastně jim tak kazím image. I když hraje v mých příbězích negativní roli, přece dotváří tu úsměvnou pointu, o které se pak v uhlelné tlachá pár týdnů, než vznikne další historka. Proto následující vyprávění nebude o alkoholu, ale o víně.

Vánoce utekly jak voda v Mlýnce ve Svibici. Ze silvestra jsme vystřízlivěli a už se hlásily svátky jara – Velikonoce.

Sedíme tak na felu (dřevěná deska, skrojek metrového polena) ve svázném jámě (na bremzie) a navzájem si porovnáváme svačiny, které nám naše robki zabalily do roboty. „Je vědecky dokazane,“ pravil Antek, který otevřel hubu jen, když si potřeboval založit na slivku, „že podle svačiny poznáte, jak jste doma v posteli výkonný.“ Všichni jsme se otočili na Jožina, protože ten měl každý den chleba ze „szmolcym“ a cibulí. Aby od sebe odvrátil pozornost a zabránil kolegům rýpat se v jeho intimním životě, pravil: „Tož, chlapé, jest-

li chcete udělat vašim děvčicám radost na Velikonoce, můžete jim dovést výborného vína od nás z Mistřína.“

Hned jsme měli před očima představu plných demižonů a zajištěn pitný režim na celé velikonoční svátky. A tak ráno na Květnou neděli 15. dubna roku 1979 nás předák Zdenek nabral do své Škody 105 a vyjelo se směr Mistřín. Sedělo nás tam pět s demižony na klíně a zapálenou cigaretou v puse. Někde za Přerovem jsme neunikli bdělému pohledu hlídky Veřejné bezpečnosti, které se zdálo, že hoříme. Jízda by probíhala dál celkem hladce, ale každou chvíli musel Zdenek zastavit u nějaké hospody, protože v jedné se čepovalo Přerovské, v další Ostrožské, Jarošovské... a kluci chtěli všechny ochutnat. Stejně to vždy okomentovali: „Brr, jak mogóm taki srazkol pić. Radegast je Radegast!“

Po šesti hodinách jízdy, která se i v té době dala klidně zmáknout za tři, stojíme před vinným sklípkem Jožinova známého vinaře. Přemek, tak se totiž náš hostitel a majitel sklípku jmenoval, nás zval do jeho útrob. „Tož vstúpte

do mojého království nejlepšího vína široko daleko,“ zval celou naši údernou skupinu, která se až na Zdenka – řidiče jen tak tak držela na nohou. První hlavou do snížené klenby svažitě chodby praštil Antek: „Do cholery jasne! Mieli my zebrać blembaki na palice,“ bolestně syknul. Druhý byl Zdenek. Skoro dvoumetrového Richarda navigoval Tadek tak, že se mu pověsil na krk, aby ho uchránil před nárazem do kamenného stropu. Sto dvacetikilové závaží udělalo své a už se kouleli jak „mój z mojóm“ mezi sudy v nejnižší části sklepa.

„Tož, šohajé, chcu sa len optat jak budete pit, jestli jako zvířata, nebo jako lidé?“ reagoval vinař na nastalou situaci. „Kurňa, jasne, že jako ludzie!“ zaznělo sborově z našich úst. Následně Přemek zvážněl a dodal: „Hergot, vy ty haviře v sobě nezapřete, protože zvířata vždycky ví, kdy mají dost!“

Pak už to probíhalo, jak to na podobné ochutnávce chodí. Posouvali jsme se sud od sudu a z každého jsme, jak se říká na Slovácku, „hlteček okoštovali“. Když jsme došli k poslední, asi v pořadí dvanácté „beczce“, pozvedl Richard pohárek

a zaklepal na ní se slovy: „Chłopie, a co mosz w tym banioku?“ To ovšem neměl dělat. Je to velká urážka cti vinaře, pokud někdo poklepáním na sud naznačuje, že nemá víno. Taký to Přemek vzal osobně. Trestem za vzniklý přestupek je opakování celého degustačního kolečka. Nejdříve se nám to velmi zalíbilo, ale jen po osmý sud. Ke dvanáctému nebyla síla ani vůle dojit. Přemek se přesto zachoval jako charakter. Za pomoci dobrovolných hasičů z Mistřína nás nechal vytáhnout lanem před vinný sklípek, kde jsme se zalomili jako vzduchovky přímo do vinohradu.

Ranní probuzení bylo pro všechny velmi kruté. Ani ten pocit vytřepané cigarety s nakyslou pachutí v ústech nebyl tak nesnesitelný jako to, že bylo Velikonoční pondělí a ta pravá pomlázka nás měla po návratu čekat doma. „Nima sprawiedliwości na tym świcie,“ bědoval filozoficky Antek s hlavou ve starém sudu, ze kterého se linuly zvuky připomínající hukot splavu na Olze. Vysmátý byl jen Jožin, jenž to všechno spískal a v té době byl ještě svobodný. Když se za pár let oženil, přestal raději chodit i na pivo. Zdař Bůh!

MILAN ČIERNY

Střední školy budou sledovat kvalitu ovzduší

Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska spustilo projekt zaměřený na vzdělávání mladé generace v ochraně ovzduší.

Projekt „Ovzduší pro praxi“ je spolufinancován z prostředků Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínského Slezska, programu Interreg V-A Česká republika – Polsko.

Péče o ovzduší je v česko-polském pohraničí prioritou občanů i veřejné správy. Pro ochranu ovzduší potřebujeme kvalifikované absolventy s dostatkem infor-

mací o příčinách znečištění a možnostech ochrany čistoty ovzduší. Výchova mládeže v této oblasti začíná od základních škol. Od roku 2015 systematicky pracují na 5 školách žáci 2. stupně na monitoringu ovzduší (4x v ČR a 1x v Polsku). Studie psychologů prokazují, že systematické vzdělávání od nízkého věku má trvalý účinek. Pokud se má problematika znečišťování na mezinárodní úrovni vyřešit, je nutné do budoucna vytvořit mezinárodní komunikační kanály na

základě znalosti faktů a rizik. Studenti budou zapojeni do praktického monitoringu a reálně si ověří souvislosti znečištěného ovzduší a zdrojů znečišťování.

Zapojené střední školy budou sledovat koncentrace prachových částic v ovzduší. Díky tomu pochopí vývoj koncentrace prachu a souvislost se zdrojem. V rámci praktických cvičení si vyzkouší vliv kouře, lakování atd. na koncentrace prachových částic ve vzduchu a naučí se také porovnat

vnější a vnitřní prostředí. Absolventi v roli ekologů, úředníků státní správy, samosprávy, veřejných institucí, budou moci aplikovat osobně prožité zkušenosti, tj. budou vědět, co hodnotit. Propojení praxe expertů zapojených do projektu s pedagogy na školách je jedinou možností, jak přiblížit žákům a studentům moderní technologie a naučit je o ovzduší „přemýšlet“.

PETRA MITRENGOVÁ, REGIONÁLNÍ SDRUŽENÍ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE TĚŠÍNSKÉHO SLEZSKA

V mateřinkách usnadňují předškolákům přechod do škol

V rámci projektu Blíže všem jsme v lednu začali na našich mateřských školách, odloučených pracovištích Masarykovy základní školy a mateřské školy Český Těšín, pořádat odborně zaměřenou tematickou setkávání s rodiči na témata týkající se usnadnění přechodu dětí do základní školy.

V lednu se uskutečnila beseda s pracovníkem pedagogicko-psychologické poradny na téma Jak efektivně připravit předškoláka a v únoru beseda i s dětmi na téma Předčtenářská gramotnost s pracovníci Městské knihovny Český Těšín.

Na období březen až červen domlouváme besedy na rozvoj jemné motoriky s kreativním tvořením před Velikonocí, setkání s pracov-

níkem logopedické poradny, s hasiči na téma Bezpečná cesta do školy a s fyzioterapeutem na správné držení těla. Témata jsme volili tak, aby byla pro rodiče zajímavá a poučná. Pomohou rodičům při volbě vhodných výchovných metod, v identifikaci možných problémů a případné volbě prostředků nápravy, v rozhodování o odkladu školní docházky.

Tyto besedy se setkaly s velkým zájmem ze strany rodičů. Oceňují také to, že se některých besed mohou zúčastnit se svými dětmi. Setkávání splňují svůj účel, jsou efektivní a rodiče mají možnost aktivně se zapojit do průběhu formou diskuse.

ALENA KAŠÍKOVÁ, VEDOUCÍ ZŠ A MŠ STANISLAVICE

Všem občanům, kteří by chtěli nahlásit poruchu veřejného osvětlení, si dovoluujeme připomenout bezplatnou, nepřetržitou linku správců, firmy Eltodo

800 101 109

Linka funguje 24 hodin denně a 365 dní v roce a není zpoplatněna.

Projektová výuka v ZŠ Pod Zvonek

Projekt žáků 2. stupně Učíme se učit si klade za cíl jednu vyučovací hodinu vstát ze svých lavic a postavit se před tabulí v roli učitelů.

Žáci 9. A se stali odborníky na přírodovědu a zkoumali přezimující zvířata v naší zemi. Připravili si motivující hry, poutavou prezentaci o tom, jak zimu tráví medvědi, jeleni a šneci, a těšili se na žáky 4. B. Děti byly nejprve rozděleny do skupin a jejich úkolem bylo hledat ve třídě roztrhané lístečky s jejich číslem skupiny. Z lístečků pak děti skládaly

obrázky zvířat, a tak se dozvěděly téma hodiny. Pak přišla na řadu prezentace plná zajímavých informací, obrázků a videí o medvědech, brlozích, šnečích dŮlcích a jeleních obůrkách. Děti si do sešitu zapsaly zápis a ověřily si, co se naučily.

Pro devátáky to byla velice cenná zkušenost. Poznali, že není jednoduché si připravit 45 minut aktivní práce s dětmi. Ale podařilo se jim to. Za skvěle odvedenou práci moc děkují.

ADRIANA ŠPIRKOVÁ, ZŠ A MŠ POD ZVONEK

VELIKONOČNÍ ROZPIS BOHOSLUŽEB

Evangelický sbor a.v. ČCE, nám. Dr. Martina Luthera 1

- 29. 3. - Zelený čtvrtek, 17.00 – bohoslužby (Č)
- 30. 3. - Velký pátek, 10.00 a 17.00 – bohoslužby (Č)
- 1. 4. - Hod boží Velikonoční, 7.30 – (PL), 9.00 – (Č)
- 2. 4. - Velikonoční pondělí, 9.00 - (Č)

Křesťanské centrum, Slovenská 3

- 30. 3. – Velký pátek – bohoslužba v 18.00
- 1. 4. – Slavnost vzkříšení – bohoslužba v 9.00

Farní sbor Luterské evangelické církve, Hřbitovní 1151

- 29. 3. – Velký čtvrtek bohoslužba v 17.00 (PL)
- 30. 3. – Velký pátek bohoslužba v 9 hodin polsky, v 17.00 (Č),
- 1. 4. – Velikonoční neděle a pondělí bohoslužba v 9.00 (PL)

Slezská církev evangelická A. V. Na Nivách

- 29. 3. – Velký čtvrtek | Wielki Czwartek
- 17.00 – naboženstwo ze Spowiedzią i Wieczerzą Pańską (PL)
- 30. 3. – Velký pátek | Wielki Piątek
- 9.00 – bohoslužby se zpovědí a večeří Páně (Č)
- 15.00 – ROPICA: naboženstwo ze Spowiedzią i Wieczerzą Pańską (PL)
- 17.00 – naboženstwo ze Spowiedzią i Wieczerzą Pańską (PL)
- 1. 4. – Velikonoční neděle | Niedziela Wielkanocna
- 8.00 – ROPICA: naboženstwo wielkanocne (PL)
- 9.00 – naboženstwo z udziałem dorostu (PL)
- 2. 4. – Velikonoční pondělí | Poniedziałek Wielkanocny
- 9.00 – bohoslužby/naboženstwo (Č/PL)

Římskokatolická farnost

ZELENÝ ČTVRTEK – Památka večere Páně

- Český Těšín: 17.30 (Č-P) mše sv.
- adorace v Getsemanské zahradě
- a příležitost ke sv. smíření 19.00 – 20.00 hod. (P)
- Koňákov: 17.00 mše sv. (Č) a tichá adorace v Getsemanské zahradě

VELKÝ PÁTEK – Velkopáteční obřady

- Český Těšín: 17.30 (P-Č) velkopáteční obřady
- Koňákov: 16.30 křížová cesta (P)
- 17.00 velkopáteční obřady (P) a tichá adorace v Božím hrobě

Bílá sobota

- Český Těšín: posvěcení velikonočních pokrmů 9.00 (P)

Vigilie Zmrtvýchvstání Páně

- Český Těšín: 20.00 (Č-P)
- Koňákov: 19.00 (Č-P)

Neděle velikonoční – Slavnost Zmrtvýchvstání Páně

- Český Těšín: (7.30 Č, 9.00 Č, 10.30 P, 17.30 P)
- Svibice: 7.30 (P) Horní Žukov: 7.30 (Č)
- Mosty: 9.00 (Č) Zpupná Lhota: 9.00 (P)
- Koňákov: 10.30 (Č)

Pondělí v oktávě velikonočním

- Český Těšín: 7.30 (P), 9.00 (Č)

Potřebujete pobytové zařízení sociálních služeb?

Ve snaze ochránit občany před podvodným jednáním v rámci poskytování sociálních služeb vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR desatero pro seniory a pro jejich rodinné příslušníky.

1. Nechoďte do zařízení, které není registrovanou sociální službou. Může to ohrozit kvalitu péče o vás či vašeho blízkého a navíc můžete platit více, než musíte, a ani nebudete vědět za co.
2. Potřebujete-li sociální službu pro sebe nebo svého blízkého, obraťte se na sociální pracovníky obce s rozšířenou působností.
3. Vyhledáte-li si sám sociální službu, ověřte si ve veřejném registru poskytovatelů (elektronickém systému na adrese <http://iregistr.mpsv.cz>) či v systému vašeho kraje, zda jde o registrovaného poskytovatele (má oprávnění takové služby poskytovat), případně se ze žádostí o tuto informaci obraťte opět na sociální pracovníky obce s rozšířenou působností.
4. Zjistěte si, kam jdete nebo kam posíláte svého blízkého. Nejlépe si službu prohlédněte či si zkuste zjistit reference ve svém okolí. Nespoléhejte se pouze na informace na letáčích či webových stránkách. U registrovaného poskytovatele se vždy o klienty musí starat kvalifikovaný personál.

5. U registrovaného poskytovatele vždy dostáváte písemnou smlouvu, kde je vždy minimálně uvedeno, kolik služba stojí, kde je poskytována, včetně možnosti ukončení smlouvy.
6. Smlouvu si řádně prostudujte, případně se poraďte se svými blízkými nebo sociálním pracovníkem na obecních úřadech s rozšířenou působností. U registrovaného poskytovatele pobytové sociální služby můžete platit maximálně částky uvedené v tabulce v tomto článku.
7. Z vašich příjmů nebo příjmů vašeho blízkého, který chce službu využít, je registrovaný poskytovatel povinen vám ponechat 15 procent pro vaše další potřeby, a je tedy povinen úhradu poměrně snížit. Poskytovatel se může s vašimi blízkými dohodnout na spoluúčasti,

ovšem vždy maximálně do výše stanovené v tabulce.

8. Poskytovatel vám může nabídnout další služby navíc nebo tyto služby zprostředkovat (například kadeřníka, pedikéra). Služby můžete nebo nemusíte využít a budou vám vždy zvlášť řádně vyúčtovány.

9. Poskytovatel vás nemůže nutit odevzdat majetek či zpřístupnit bankovní účet váš nebo vašich blízkých k jeho volnému nakládání.

10. U registrovaného poskytovatele máte možnost se vždy obrátit se stížností na kvalitu poskytované služby a touto stížností se musí vždy poskytovatel zabývat a v písemné podobě vás informovat o řešení dané stížnosti. Pokud nejste se službou spokojeni, můžete ji podle smlouvy vypovědět a odejít.

Neváhejte se v případě pochybností obrátit na sociální pracovníky Oddělení sociálních věcí Městského úřadu Český Těšín, Odboru sociálního, Oddělení sociálních věcí, Štefánikova 25, 737 01 Český Těšín v I. a II. poschodí budovy, tel.: 553 035 700, 720.

KLAUDIE DINELLI,

VEDOUcí ODBORU SOCIÁLNÍHO

ILUSTRAČNÍ FOTO | JIVO HAVLÍK

Pobytová zařízení sociálních služeb pro seniory a zdravotně znevýhodněné Český Těšín

Domovy pro seniory:

- Centrum sociálních služeb Český Těšín
- Domov pro seniory Slezské humanity, Příkopa 880/2
- Gerontocentrum ČČK, Střelníční 257/3
- Charitní dům pokojného stáří, Hrabinská 499/17
- Senior domy Pohoda, Svojsíkova 2087

Domovy pro osoby se zdravotním postižením:

- Slezská diakonie – středisko EBEN-EZER, Vělopolská 243

Domovy se zvláštním režimem:

- Senior domy Pohoda, Svojsíkova 2087

Pobytová služba sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče:

- Nemocnice Český Těšín, Ostravská 783

Chráněné bydlení:

- Slezská diakonie – středisko ARCHA, Dukelská 2096/5a
- Domov Jistoty, Komenského 2097/6

Ubytování	Strava	Péče
210 Kč za den	170 Kč za celodenní stravu v rozsahu tří hlavních jídel 75 Kč za oběd	Podle přiznaného stupně příspěvku na péči – tedy: I. 880 Kč II. 4400 Kč III. 8800 Kč IV. 13 200 Kč

Spolek rodičů a přátel školy Hrabina funguje na více než sto procent

Od října 2014, kdy byla podepsána smlouva mezi ředitelem ZŠ a MŠ Český Těšín Hrabina Rudolfem Fiedlerem a předsedkyní SRPŠ Hrabina Miluší Ciomповou, mají děti obou našich škol po celý rok život příjemně obohacený.

Rodiče ve výboru, který v letošním roce čítá dvacet osm členů, pro ně obětavě pracují na úkor svého volného času. Začínají již 1. září, kdy prvňáčkům připraví kornouty pro příjemné uvítání. Do výčtu zábavných akcí je třeba jmenovat každoroční vánoční jarmark, také

karneval pro žáky 1. stupně a mateřské školy.

Pro starší žáky pořádá SRPŠ diskotéku dvakrát ročně a zájem dětí je stále větší. Nemůžeme opomenout Noc s Andersenem na Ostravské a Noční školu na Slezské. Také tyto akce rodiče zaštiťují nejen svou přítomností, rovněž přispívají peněžní částkou na pobyty ve škole v přírodě. Závěrečné Radovánky přináší pak milé rozloučení se školním rokem.

Kromě toho se rodiče postarali v roce 2016 o zbudování tzv. čítárny pro první stupeň a zakoupili do této učebny interaktivní tabuli. Zdařilá byla také Martinovská burza knih,

své místo v políčkách jich pak našla asi šedesátka, na další knihy rodiče finančně přispěli. Zkrátka nepřijdou ani vycházející žáci. Nejen že získávají v sedmém ročníku příspěvek na lyžařský výcvik, v deváté třídě dostávají jako dárek mikiny s názvem

školy. Všem rodičům Spolku patří velké poděkování, bez jejich obětavé práce by děti ZŠ Hrabina neměly v programu příštích týdnů a měsíců tolik užitečné zábavy.

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

20. ročník Kina na hranici má ve znaku hvězdy, ty nejzářivější dorazí osobně

Přelom dubna a května v Českém Těšíně a Cieszyńie tradičně patří filmu a nejinak tomu bude i letos.

Jubilejní dvacátý ročník prestižní mezinárodní filmové přehlídky Kino na hranici letos proběhne od 27. dubna do 3. května a bude ve znamení hvězd. Řada z nich již přislíbila svou osobní účast.

Návštěvníci se mohou těšit na setkání a diskusi mimo jiné s hercem Ivanem Trojanem, režisérem Janem Hřebejkem či Krzysztofem Zanussim, scenáristou Petrem Jarchovským, herečkou Danutou Stenka. Přichystány jsou retrospektivy uvedených umělců. Diváci budou moci obdivovat herectví Ivana Trojana například ve filmech „Ve stínu“ či „Samotáři“ Davida Ondříčka nebo „Karamazovi“ Petra Zelenky. Sám Trojan se již vyjádřil, že se do Těšína velmi těší.

Připomínat, že filmy tandemu Hřebejk a Jarchovský patří k divácky nejoblíbenějším, snad ani není třeba. Promítat se budou nejen ty, které již prověřil čas (Pelíšky, Pupendo, Musíme si pomáhat), ale také například nejnovější trilogie Zahradnictví.

Kromě retrospektiv filmových tvůrců budou v rámci tematických cyklů uvedeny jednak kultovní filmy „Neklidné kino 1968“ a také ty, které navazují na motto narozeninové „Oslavy!“. Trojici cyklů uzavírá blok „Kino/Divadlo“. Na festivalových plátnech diváci uvidí mimo jiné snímky: „Amadeus“ a „Hoří, má panenko“ Miloše Formana, „Šašek a královna“ Věry Chytilové, „Země zaslíbená“ Andrzeje Wajdy či „Hořící keř“ Agnieszky Holland.

Celkem mohou kinomilci zhlédnout více než 100 filmů včetně nové nejzajímavější produkce středoevropského kina. Mezi nimi rozhodně nebude chybět „Po strništi bos“ Jana Svěráka či „Milada“ Davida Mrnky.

Nové české, polské a slovenské filmy letos doplňuje kromě maďarského i ruský akcent.

Výjimečné hosty lze očekávat také během tří debat, které jsou součástí projektu „Kultura zmasakrowana. Polska i Czechosłowacja 1968“. Speciální projekt zapsaného spolku Člověk na hranici a polských partnerů získal finanční podporu International Visegrad Fund. Na knižním trhu se objeví kniha Josefa Škvoreckého „Všichni ti bystří mladí muži a ženy“, kterou přeložil do polštiny Andrzej S. Jagodziński.

Můžeme se těšit na traskavé diskuse na témata související s filmem, literaturou, překlady, mezi hosty

budou například Janusz Zaorski, spisovatel a vrchní zemský rabín Karol Sidon, publicisté Martin Milan Šimečka nebo Andrzej S. Jagodziński. Filmy, které budou prezentovány v rámci cyklu „Neklidné kino 1968“, jsou součástí projektu spolufinancovaného Ministerstvem kultury Polské republiky v rámci programu Institutu Adama Mickiewicze Kulturní platformy/Kulturalne pomosy.

V přestávkách mezi projekcemi a debatami budou mít diváci příležitost zhlédnout tři výstavy. Zhruba 40 obrazů namalovaných speciálně pro potřeby filmu „S láskou Vincent“, expozici fotografií na téma

rok 1968, kterou zapůjčilo České centrum z Warszawy a exteriérovou expozici na náměstí v Českém Těšíně věnovanou uplynulým devatenácti ročníkům Kina na hranici. V Hudebním klubu se představí pět kapel. Mezi nimi například slovenská Bad Karma Boy.

Jubilejní dvacátý ročník Kina na hranici tentokrát potrvá celých sedm dní. Akreditace na celý festival je možné si objednat skrze osobní profil účastníka na webových stránkách www.kinonahranici.cz. Vstupenky na jednotlivé filmy budou ke koupi v místech promítání v době konání přehlídky.

GABRIELA CICHÁ

FOTO | ARCHIV

KINO NA HRANICI V ČÍSLECH (1999-2017)

1448 filmů

346 doprovodných akcí

103 dní

16840 vydaných akreditací

„Společně jsme schopni realizovat výjimečné projekty, jako je Kino na hranici,“

ŘÍKÁ ČESKÁ ŘEDITELKA PŘEHLÍDKY PETRA SLOVÁČEK RYPIENOVÁ

Mezinárodní filmová přehlídka Kino na hranici si za dvacet let své existence vybudovala nepřehlédnutelné místo na kulturní mapě obou Těšinů, kraje i obou států. Dvacet let u toho je i ředitelka české části přehlídky Petra Slováček Rypienová.

Vzpomenete si na první ročník?

První ročník je pro mne spojený s počátečními roky práce v KaSS "Střelnice". Spolu s tehdejší ředitelkou Gertrudou Chowaniokovou a dalšími kolegy jsme se aktivně podíleli na různých kulturně-společenských českých i česko-polských akcích. Byli jsme myslím velmi kreativní a úspěšný tým, ale bez dobrého vedení a nadšení by to nebylo možné. V té době jsem sice rozuměla polsky, ale jen stěží bych si představila, že dnes budu překládat a polština mi nebude dělat žádné problémy. I to je přínosem Kina na hranici pro mě osobně.

Jak zásadně se přehlídka proměnila?

Kino na hranici se z malé komorní akce změnilo během těch dvaceti let na velký filmový festival. I když vlastně bychom se měli držet označení přehlídka, protože se jedná o nekomerční a nesoutěžní event. Každoročně roste počet akreditovaných účastníků, hostů, doprovodných akcí. Není to jednoduché z hlediska financování takto rozsáhlé akce. Každým rokem oba spolky, které přehlídku organizují, EducationTalentCulture a Kultura na Granicy, žádají o dotace a doufají, že se rozpočet podaří sestavit, přehlídku zorganizovat a finančně zajistit. Velké poděkování zde patří oběma městům, protože jak Český Těšín, tak Cieszyń jsou stálými podporovateli festivalu. Vzhledem k tomu, že týdenní akce je opravdu finančně náročná, je

nutné vícezdrojové financování, což v podstatě znamená, že celý rozpočet je složen z dotací z různých zdrojů. Pravidelně přehlídku podporuje také Ministerstvo kultury České republiky, Státní fond kinematografie, Moravskoslezský kraj, Česko-polské fórum. V malé míře také firemní sektor.

V čem tkívá podmanivé kouzlo této akce, že se na ni sjíždějí diváci z široka daleka?

Je to spojení dobré myšlenky, nadšení lidí, kvalitního programu, dobré organizace, vhodného místa a schopnosti získat potřebné finance. A také toho, že dohromady, Češi a Poláci, i když se v mnohém lišíme, jsme schopni realizovat opravdu výjimečné projekty a konkrétním příkladem je právě Kino na hranici.

Nespočet filmových hvězd již dorazilo do Těšinů, aby zde diskutovalo s diváky o svých dílech. Který z hostů vám osobně utkvěl v paměti?

Na prvním místě Vojtěch Jasný, který byl po celou dobu svého pobytu u nás velmi milý. Druhým hostem byl scenárista Vladimír Körner, který k nám přijel s manželkou. Často to v posledních letech srovnávám, jaké byly první ročníky a jaké ty poslední. Kdysi bylo méně hostů a více času, více prostoru. Dnes je to velmi hektické a hostů je mnoho. Kino na hranici se stále mění a rozrůstá a zvyšující se počet hvězd je toho pozitivním důsledkem. Jsme rádi, že k nám každoročně zavítá více osob z branže, ať už je to režisér, scenárista, producent, nebo herec, neboť je to obohacující pro naše diváky.

Každoročně lze v bohatém programu nalézt nějakou inovaci. Na co nového se tedy diváci mohou těšit letos?

Připravujeme publikaci 20. let přeshraniční spolupráce v rámci Kina na hranici. Objeví se v ní vzpomínky organizátorů, hostů, našich přátel, mnoho fotografií a dalších dokumentačních materiálů. Publikace bude zdarma distribuována mezi účastníky, hosty, ale také obyvatele, instituce a organizace Českého Těšína i Cieszyna.

A velmi nás těší, že 20. edice nabídne opět přeshraniční projekce přes řeku Olzu/Olši, které byly velmi úspěšné v letech 2009-2012, kdy jsme je realizovali jako inovace v rámci projektů financovaných z fondu EU.

Tak nezbyvá než popřát vám, aby se dvacátý ročník vydařil a diváci si z něj odnesli spoustu zajímavých kulturních i osobních zážitků. Ať žije film!

GABRIELA CICHÁ

FOTO | ARCHIV

Divadelní festival propukne už v květnu

Dvacátý osmý ročník Mezinárodního divadelního festivalu BEZ HRANIC/BEZ GRANIC proběhne v našem dvojměstí od 23. května do 3. června.

Na programu jsou divadelní představení, plenérová představení, koncerty, výstavy, setkání s hosty, konference a další doprovodné akce a workshopy. Návštěvníci se mohou těšit na divadla z Čech, Polska i Slovenska, a konkrétně z Prahy, Brna, Krakova, Wrocławu či Gdaňska.

Mezinárodní divadelní festival s původním názvem Na hranici je nejstarší divadelní přehlídkou v polistopadové Československé, později České republice. Jeho historie se

začala psát v lednu roku 1990, kdy spontánní iniciativa členů polsko-česko-slovenské Solidarity filosofa Jakuba Mátle a básníka Jerzego Kronholda přivedla na svět počín, který se v následujících letech stal průkopníkem ideje společných setkávání divadelníků a diváků z regionu střední Evropy. Ideje, která byla úspěšně opakována a rozvíjena na dalších českých a slovenských festivalech.

První festival byl monotematický a v době „porevoluční euforie“ logicky vyústil v nesoutěžní přehlídku inscenací her Václava Havla v podání českých, slovenských a polských divadel. Začátek devadesátých let byl dobou převratných změn a do

tohoto období přechodu k svobodné společnosti zapadá i dnes pro nás nepředstavitelná situace, kdy vstupenka na divadelní představení byla zároveň i propustkou k přechodu státní hranice.

Ne náhodou se tak myšlenka „lámání hraničních závor“ stala tou hlavní, která provázela festival celá devadesátá léta. Téma „hranice jako překážky v svobodné komunikaci obyvatel Evropy“ se stalo pro divadelní festival nosnou ideou až do momentu vstupu České, Polské a Slovenské republiky do Evropské unie v květnu roku 2004. Tehdy se festival přejmenoval na Mezinárodní divadelní festival Bez hranic. „Hranice“ však měla své místo

nejen v přímých geopolitických aspektech festivalu, ale nalézala svůj univerzální význam v ucelené umělecké koncepci festivalu. Hranice divadelních žánrů, hranice v komunikaci mezi hercem a divákem, hranice divadelního experimentu – to bylo to, co se dramaturgie festivalu po celá léta snažila prezentovat v různých, mnohdy až kontroverzních divadelních představeních.

Program a bližší informace naleznete na webových stránkách www.borderfestival.eu, na plakátech a v Kultuře do kapsy. Organizátory festivalu jsou spolek Člověk na hranici Český Těšín a Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka Cieszyń. (PR)

Zápisy do 1. tříd povinné školní docházky pro školní rok 2018/2019

Zápisy do 1. tříd povinné školní docházky pro školní rok 2018/2019 se budou konat v období od 4. dubna do 12. dubna 2018, a to podáním žádosti o přijetí dítěte k povinné školní docházce na jednotlivých základních školách zřízených městem Český Těšín. Na základě obecně závazné vyhlášky č. 2/2005, ve znění vyhlášek č. 4/2006, č. 2/2010 a 2/2012, město Český Těšín stanovilo školské obvody základních škol a příslušné spádové školy na území města Český Těšín.

<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2012/10/OZV-2-2012-.pdf>

PŘEHLED TERMÍNŮ ZÁPISŮ DO 1. TŘÍDY ZÁKLADNÍ ŠKOLY VE ŠKOLNÍM ROCE 2018/2019 DLE JEDNOTLIVÝCH ZÁKLADNÍCH ŠKOL				
Příspěvková organizace	Základní škola	Termín zápisu		Místo zápisu
		Datum	Hodina	
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Hrabina	Základní škola Ostravská 1710 Základní škola Slezská 1740	5. 4. 2018	13.00 - 17.00	ZŠ Ostravská 1710
		6. 4. 2018	14.30 - 16.00	
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Kontešinec	Základní škola M. sady 104/21	6. 4. 2018	13.30 - 18.00	ŠD Masarykovy sady 82/12
Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Český Těšín Havlíčkova 13	Základní škola Havlíčkova 13	4. 4. 2018	13.00 - 18.00	ZŠ Havlíčkova 13 pro děti s trvalým bydlištěm ve spádové oblasti Český Těšín
		4. 4. 2018	13.00 - 17.00	ZŠ Polní 10 pro děti s trvalým bydlištěm ve spádové oblasti Český Těšín
		5. 4. 2018	13.00 - 17.00	ZŠ Havlíčkova 13 pro děti mimo trvalé bydliště ve spádové oblasti Český Těšín
Masarykova základní škola a mateřská škola Český Těšín	Základní škola Komenského 607/3	12. 4. 2018	8.00 - 16.00	ZŠ Komenského 607/3
	Základní škola Albrechtická 84			
	Základní škola Slovenská 191/1			
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Pod Zvonek	Základní škola Pod Zvonek 1835/28	4. 4. 2018	8.00 - 11.00 12.00 - 17.00	ZŠ Slovenská 191/1
Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín	Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Třanovského 10	11. 4. 2018	8.00 - 15.00	ZŠ Třanovského 10

Zápisy do předškolního vzdělávání pro školní rok 2018/2019

Zápisy do předškolního vzdělávání pro školní rok 2018/2019 se budou konat ve dnech 2. května a 3. května 2018, a to podáním žádosti o přijetí dítěte do předškolního vzdělávání na jednotlivých pracovištích zřízených městem Český Těšín. Dne 10. května 2018 bude probíhat zápis do Mateřské školy Slezské diakonie na ulici Třanovského 10, Český Těšín. Na základě obecně závazné vyhlášky č. 4/2017 město stanovilo společné školské obvody mateřských škol zřízených městem Český Těšín. <http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/03/2017OZV4.pdf> *Bližší informace jsou zveřejněny na webových stránkách příslušné školy.*

PŘEHLED TERMÍNŮ ZÁPISŮ DO PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2018/2019 DLE JEDNOTLIVÝCH MŠ				
Příspěvková organizace	Mateřská škola	Termín zápisu		Místo zápisu
		Datum	Hodina	
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Hrabina	MŠ Hornická 1119/2, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 16.00	MŠ Hornická 1119/2, Č. Těšín
	MŠ Hrabinská 1016/51, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 16.00	MŠ Hrabinská 1016/51, Č. Těšín
	MŠ Ostravská 1628, Č. Těšín	2. 5. 2018	8.00 - 16.00	MŠ Ostravská 1628, Č. Těšín oddělení pro děti mladší 3 let
	MŠ Ostravská 1628, Č. Těšín	3. 5. 2018	8.00 - 16.00	MŠ Ostravská 1628, Č. Těšín oddělení pro děti starší 3 let
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Kontešinec	MŠ Masarykovy sady 77/16, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Masarykovy sady 77/16, Č. Těšín
	MŠ Smetanova 170/7, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Smetanova 170/7, Č. Těšín
	MŠ Dukelská 328/36, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Dukelská 328/36, Č. Těšín
	MŠ Středová 47, Koňákov	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Středová 47, Koňákov
	MŠ Školní 100, Č. Těšín - Mosty	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Školní 100, Č. Těšín - Mosty
Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Český Těšín Havlíčkova 13	MŠ Moskevská 162/1, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Moskevská 162/1, Č. Těšín
	MŠ Akátová 1361/17, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Akátová 1361/17, Č. Těšín
	MŠ Polní 1832/10, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Polní 1832/10, Č. Těšín
	MŠ Hrabinská 1016/51, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 15.30	MŠ Hrabinská 1016/51, Č. Těšín
Masarykova základní škola a mateřská škola Český Těšín	Firemní MŠ, Komenského 610/7, Č. Těšín	2. 5. 2018	8.00 - 16.30	Masarykova ZŠ, Komenského 607/3, Č. Těšín, sekretariát školy, č. dv. 53
	MŠ Akátová 1361/17, Č. Těšín	2. 5. 2018	8.00 - 16.30	
	MŠ Frýdecká 691/34, Č. Těšín	3. 5. 2018	8.00 - 16.30	
	MŠ Vělopolská 21, Č. T. - Horní Žukov	3. 5. 2018	8.00 - 16.30	
	MŠ Albrechtická 84, Stanislavice	3. 5. 2018	8.00 - 16.30	
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Pod Zvonek	MŠ Čáslavská 1834/8, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 12.00 13.00 - 16.00	ZŠ Pod Zvonek 1835/28, Český Těšín
	MŠ Okružní 1759, Č. Těšín	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 12.00 13.00 - 16.00	
	MŠ Pod Zvonek 91, Č. T. - Dolní Žukov	2. - 3. 5. 2018	8.00 - 12.00 13.00 - 16.00	
Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín	MŠ, Třanovského 10, Český Těšín	10. 5. 2018	8.00 - 13.00	MŠ Třanovského 10, Český Těšín

Karel Kula je v úzkém vedení českého fotbalu

Český fotbal má po několika měsících nové vedení. Novým členem výkonného výboru FAČR se stal i bývalý reprezentant a trenér Karel Kula. Čtyřiapadesátiletý Kula je radním Českého Těšína, předsedou sportovní komise města, ale i předsedou krajského fotbalového svazu.

Jaké úkoly si stanovilo nové vedení fotbalového svazu?

Chceme se zaměřit na celkové zlepšení pohledu veřejnosti na fotbal. Samozřejmě se to nezmění ze dne na den. Je to dlouhodobý proces, který se váže i k výsledkům mládežnických reprezentací, a především národního A mužstva.

Fotbalová asociace podporuje hodně dobrých projektů. Ať už je to členství ve FAČR, které je transparentní. Pro mládež jsou to měsíční náborů pro nové adepty, projekt Můj první gól a v neposlední řadě rozjezd regionálních fotbalových akademií. To znamená, že se asociace snaží rozvíjet mládežnický fotbal a vytvářet co nejlepší podmínky k výchově a růstu mladých sportovců. Měsíční náborů probíhá vždy v květnu a v září, kluby si mohou zažádat o podporu uspořádání této akce ve své lokalitě. Naše asociace podporuje i sociální projekty jako Dětský domov CUP, seniorský nebo veteránský fotbal. A k tomu také patří kvalifikovaní trenéři.

Proto FAČR klade velký důraz na vzdělávání trenérů, pořádá kurzy různých licencí, semináře, konference, zavedli jsme také internetové vzdělávání.

Jak je financován tento sport nyní?

Z největší části je financován ministerstvem školství a sportu v rámci jednotlivých dotačních programů, z rozpočtů krajů a samospráv, financemi z FIFA a UEFA a partnery českého fotbalu.

Jak financuje sport konkrétně českotěšínská samospráva?

Město v rámci svých možností podporuje veškeré sporty, snažíme se vyjít vstříc sportovním organizacím na území města. Jednak finančně, ale také snižováním cen pronájmů za tělocvičny a jiná zařízení pro organizace, které celoročně pracují s dětmi. Zároveň město podporuje různé sportovní události na mezinárodní nebo republikové úrovni, např. mezinárodní Fortuna běh, Memoriál Standy Krause v badmintonu,

Karel Kula se stal oceněnou osobností města v roce 2013. Na snímku se dvěma významnými dámami těšínské kultury: herečkou Halinou Pasekovou a básnířkou a překladatelkou Renatou Putzlacher.

FOTO | AUTORKA

tonu, ale i společné sobotní běhání kolem Olzy - Park run, soutěž ve společenských tancích a další.

Díky Sportovnímu areálu Frýdecká se u nás mohou konat utkání v hasičském sportu vyšších úrovní a nově zde máme i Čokoládovou tretru pro děti. Český Těšín má spoustu talentovaných sportovců a také lidí, kteří svůj volný čas věnují sportovnímu rozvoji našich dětí a mládeže. Ty nejúspěšnější sportovce, trenéry a zasloužilé funkcionáře město každoročně oceňuje při vyhlašování Osobností roku města Český Těšín.

Kdysi váš první trenér, pan Mutina, vzpomínal, jak se na škvárovém hřišti na nábreží rodily budoucí hvězdy kopané. Konkrétně obdivoval vytrvalost obou bratrů Kulových a dalších hráčů, kteří to nevzdávali a se začatými zuby vymývali po každém tréninku v Olze krev a škváru z kolen. Dnes se to zdá až neuvěřitelné.

V posledních letech se podmínky pro fotbal, ale i další sporty, výrazně zlepšily. Vybudovali jsme multifunkční Sportovní areál Frýdecká, který je moderním zázemím pro aktivity sportovních organizací, ale umožňuje i ostatním občanům města a blízkého okolí využívat svůj volný čas ke sportování. Je zde nejen moderní fotbalová plocha, ale i kurty pro míčové sporty, lezecká stěna, skatepark, dvě dráhy pro in-line bruslení a dráha pro biker, stejně jako správná budova se šatnami a toaletami i malé hřiště pro děti.

Myslím, že je to velice dobré, protože plácky, na kterých jsme vyrůstali a hrávali, už vymizely. Původní

hřiště na ulici Frýdecká z roku 1963 bylo přežité a totálně zpustlé. Z ruiny se podařilo díky dotačním financím vytvořit nové a nadčasové multifunkční zařízení, které si sportovci oblíbili.

Jak pokračuje modernizace zimního stadionu?

Zimní stadion je po dostavbě na dobré úrovni. Je třeba ještě dorešit rekonstrukci chlazení, aby se mohlo bruslit i mimo zimní sezonu. Investice umožnily po dlouhých letech návrat hokeje a krasobruslení do města. Chtěli bychom v budoucnu provést opravu Modrého pavilonku, který stával u původní bruslicí plochy pod širým nebem. Nyní je využíván jen z části pro šachisty a pro sportovní schůze, ale po rekonstrukci bychom zde mohli přesunout část administrativního zázemí zimního stadionu a dát sportovcům k dispozici další šatny.

Také pozitivně kvitují postupnou modernizaci koupaliště a rovněž plán renovace sportovních zařízení na území města ze strany Správy účelových zařízení.

Město připravuje výstavbu haly ve Svojsíkově aleji. Myslíte, že potřebujeme další zařízení?

Víceúčelová sportovní hala zde citelně chybí. Všechny týmy kolektivních sportů jezdí na větší turnaje do blízkého i vzdáleného okolí. Na pořádání takových akcí zde nemáme zázemí. Když se podívám po okolí a vidím, že sportovní halu mají ve Stonavě, Smilovicích, Horní Suché a ve větších městech, jako je Třinec, Havířov a Karviná, je to samozřejmost, tak mne mrzí, že něco podobného nemáme zde.

Tělocvičny při základních školách jsou maximálně vytíženy a prostor pro další rozvoj sportovních aktivit hlavně v zimním období je omezen.

Díky dostavbě zimního stadionu začali lidé chodit na hokej a věřit, že když budeme mít sportovní halu, tak se nejen zlepší podmínky pro samotné sportovce, ale oživíme zájem o sport i diváky.

Souhlasil jste s rozhodnutím minulého vedení kraje, které s odůvodněním, že zde máme tělocvičnu a její kapacita byla naplněna, zastavilo projekt na vybudování sportoviště pro Gymnázium Josefa Božka?

Řekl bych, že to nebylo nejšťastnější. Zažil jsem původní tělocvičnu a její kapacita byla naplněna, až přeplněna. Sportovní klub gymnázia dosahoval ve sportovních disciplínách velice dobrých výsledků a studenti měli možnost využívat halu k mimoškolním aktivitám. Proto velmi pozitivně kvituji rozhodnutí vedení kraje vzešlého z posledních voleb – zahájit a financovat zmíněnou stavbu. O tuto i další investice na území města se bezesporu zasadili naši zástupci v radě kraje Vít Slovák a Stanislav Folwarczny.

Sport rozvíjí mladého člověka, učí jej disciplíně, respektu, motivaci, přátelství, fair play, ale i přijímat porážky jako přirozenou součást života, má výchovný smysl a je důležitý pro rozvoj mladého člověka.

Ne všichni aktivně sportují, ale mnohé zajímá spíš relax venku.

Samozřejmě nemůžeme opomenout i městské parky s prolézačkami a herními prvky pro děti, které se podařilo v posledních letech vybudovat. Dětské koutky rozvíjejí obratnost a pohybové vlastnosti od nejútlejšího věku. Na dětech je vidět, jakou z toho mají radost. Pro ty zdatnější a starší občany jsou to cyklostezky a místa pro in-line bruslaře na nábreží nebo již zmiňovaném areálu na Frýdecké ulici. Ten nám také pomohl vyřešit stížnosti občanů dolní Svibice na hluk z původních plechových překážek pro in-line bruslaře a skatery.

Cyklostezky bychom chtěli dále rozvíjet, aktuálně se buduje trasa do Ropice, v plánu je také trasa podél Sokolovské k Lípové. Vnímám, že občané našeho města využívají stále více svého volného času ke sportování a aktivnímu odpočinku, a to mě opravdu těší.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

HALOVÝ TURNAJ ZINA CUP ZNOVU OVLÁDLY FOTBALISTKY HAVÍŘOVA

Trápila nás koncovka, řekla Dordová

Fotbalistky Havířova znovu opanovaly Zina Cup – halový turnaj žen hraný v třinecké hale STaRS. Pořádajícímu Českému Těšínu se turnaj vůbec nepovedl – skončil poslední.

Fotbalistky pořádajícího oddílu FK Český Těšín prohrály v základní skupině s Novými Sady 0:2, remizovaly 1:1 s Nemačkou, podlehly 1:2 Spišské Nové Vsi a 0:4 Popradu, se kterým prohrály 1:2 i v zápase o konečné deváté místo.

„Na turnaji se nám již tradičně nedaří. Nepostoupily jsme, přestože jsme měly slabší skupinu. Herně

Fotbalistky Českého Těšína skončily v Třinci poslední.

FOTO | ROMAN BASELIDES

jsme vyloženě nepropadly, ale doplácely jsme na chabou koncovku. Schází nám štěstí, střílíme, střílíme, a nic. Snad to v příštím roce bude lepší,” řekla kapitánka českotěšínského družstva Kristýna Dordová.

Cenu pro nejlepší brankářku si odnesla Alicja Bzowska (Rybník), nejlepší hráčkou byla Ivana Balažiková (Petržalka), nejlepší střelkyní Sandra Katrine Dahl (Nemačka) z Norska, autorka devíti zásahů.

Pořadí turnaje: 1. Havířov, 2. Rybník, 3. Petržalka, 4. Nové Sady, 5. Brušperk, 6. Spišská Nová Ves, 7. Olomouc, 8. Nemačka, 9. Poprad, 10. Český Těšín. (RED)

Region žil dva dny tancem, bodovali i naši reprezentanti

Třinec před několika dny hostil mistrovství republiky ve standardních tancích. Nejúspěšnějším pářům gratuloval a ceny předával Stanislav Folwarczny – náměstek hejmana Moravskoslezského kraje a první místostarosta Českého Těšína.

O den dříve se v třinecké sportovní hale STaRS konala Taneční liga Moravskoslezské divize. Populární soutěže se účastnily také taneční páry klubu TK Marendi se sídlem

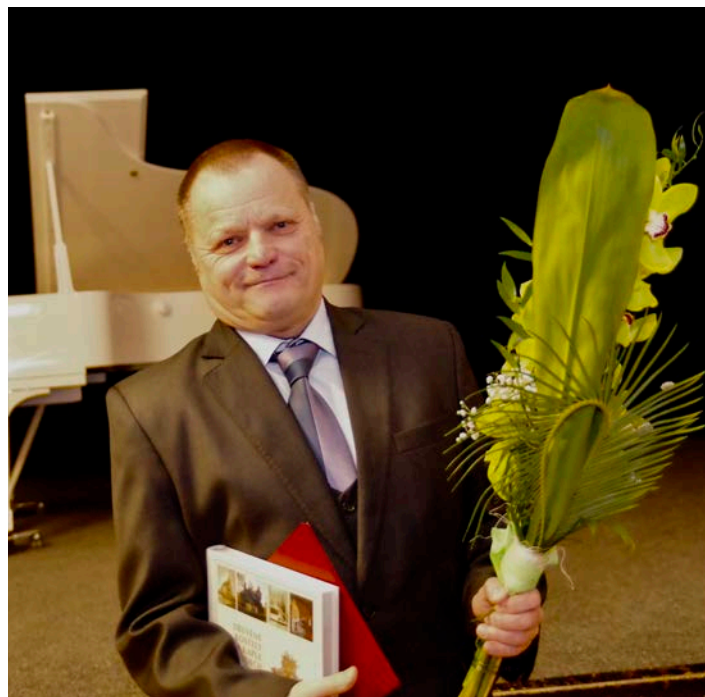
v Českém Těšíně a Ostravě. Výsledky tanečních párů klubu TK Marendi: 3. Neo Klimek – Klára Kutajová (Jun-I-E-LAT), 6.-7. Tobias Ottner – Karolína Jelínková (Jun-I-D-STT), 3. Tobias Ottner – Karolína Jelínková (Děti-II-D-STT), 2. Tobias Ottner – Karolína Jelínková (Jun-I-D-LAT), 1. Tobias Ottner – Karolína Jelínková (Děti-II-D-LAT), 1. Jakub Majtyka – Zuzana Galuszková (Dospělí-B-LAT), 4. Radek Vala – Julia Pietrová (Dospělí-B-LAT), 4. Stanislav Skulina – Klára Kluzová (Jun-II-B-LAT). (RED)

Stanislav Folwarczny předával ceny vítězům.

FOTO | ARCHIV ORGANIZÁTORŮ

Trenér Sonnevend převzal ocenění

Bohumil Sonnevend získal ocenění za dlouhodobou pedagogickou činnost.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Mezi jedenácti oceněnými učiteli byl letos i jeden kantor, který si zaslouží vyzvednout za svou téměř čtyřicetiletou práci, tentokrát na poli sportovním – Bohumil Sonnevend.

Pamětníci si jej pamatují mimo jiné jako tělocvikáře na Střední zemědělské škole, z hornického učiliště nebo později ze Základní školy Slezská či Ostravská.

Bohumil Sonnevend aktuálně působí od roku 2015 v Domu dětí a mládeže jako vedoucí Centra sportu. Věnuje se sportovní přípravě českotěšínských dětí, trénuje basketbal, stolní tenis, vede Florbal

Cup a pomáhá při přípravě a organizaci Poháru starosty města Český Těšín, podporuje talentovanou mládež.

Bohumil Sonnevend byl v minulosti vedoucím I. ligového družstva v ploutvovém plavání a trenérem korfbalu. Pět let působil jako předseda komise rozhodčích ČR v tomto sportu (což je kolektivní míčová hra, známá také jako holandská košíková, kde hrají společně dívky a chlapci). V současnosti je trenérem plavání, instruktorem lyžování a mezinárodním rozhodčím v korfbalu. Pod jeho vedením se družstvo stalo třikrát mistrem ČR. Sport zůstal jeho láskou i nyní. (DH)

HOKEJISTÉ ČESKÉHO TĚŠÍNA VYPADLI VE ČTVRTFINÁLE PLAY-OFF KRAJSKÉ LIGY

Malíř: Věřím, že v příští sezoně uspějeme

Hokejisté Českého Těšína se chtěli porvat o postup do druhé ligy, jenže v play-off vypadli už ve čtvrtfinále. Stejně jako vloni se jejich přemožitelem stala Studénka. Sezonu zhodnotil hrající předseda klubu Petr Malíř.

Jak hodnotíte uplynulou sezonu?

Dívám se na ni ze tří pohledů. Ten první – cítím zklamání, že jsme polevili ve střední části soutěže a přišli o důležité body. Nakonec jsme neporazili v play-off Studénku, na kterou jsme jasně měli a byli jsme lepší. Jen nám chybělo to hokejové štěstíčko. Zároveň jsem nadšený z toho, jak skvělá a soudržná parta se vytvořila v kabině a mezi lidmi, co nám kolem týmu pomáhají. Věřím, že to v týmu všem vydrží do další sezony a bude to základní pilíř naší snahy uspět v příštím ročníku.

A ten třetí pohled, který jste zmínil?

Je to takové nepříjemné zjištění. Někteří „naši fanoušci“ fandí a oslavují individuální hráče soupeřů, ale

co víc, dokonce mají radost z toho, že prohráváme a dostaneme gól. Přitom navenek působí, říkají o sobě a dokonce to i píší na FB, jací jsou vlastenci a fandové Českého Těšína. Je mi z téhle typicky české vlastnosti zle a štvě mne, že se někdo takový najde i v Českém Těšíně. Naštěstí my hokej děláme pro radost a ničím a nikým si ho nenecháme pokazit a brzy ukážeme, jak silní umíme být.

Prozradíte vaše plány pro příští sezonu?

Budou stejné jako letos – budeme chtít vyhrát soutěž, za tím si půjdeme. Chtěl bych přivést do týmu dva tři zkušené obránce a upevnit brankářský tandem. Pracovní povinnosti hráčů nám často znemožňují mít stabilní sestavu a lajny, jenže to je problém všech klubů v naší soutěži.

Už nyní můžu prozradit, že připravujeme redesign našeho loga a v příští sezoně představíme fanouškům nové dresy. Více neprozradím, zbytek se dozvědí na začátku nové sezony. (RED)

Hrající šéf českotěšínských hokejistů Petr Malíř.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Výsledky Českého Těšína

Doma: Horní Benešov 8:1 a 8:2, Studénka 3:6, 0:7 a 6:7, Nový Jičín „B“ 9:1 a 10:1, Frýdek-Místek „B“ 7:2 a 6:4, Rožnov 12:0 a 10:5, Orlová 1:5, Poruba „B“ 4:7, Bohumín 2:9 a 3:4, Krnov 2:3.

Venku: Orlová 5:11 a 2:5, Poruba „B“ 5:4 a 2:11, Bohumín 7:5, Krnov 3:4 a 5:9, Horní Benešov 6:4, Nový Jičín „B“ 8:1, Frýdek-Místek „B“ 5:3, Rožnov 13:5.

Čtvrtfinále play-off: Studénka – Český Těšín 5:3, Český Těšín – Studénka 6:5, Studénka – Český Těšín 6:5.

Pořadí krajské ligy po základní

části: 1. Orlová 65, 2. Bohumín 60, 3. Studénka 58, 4. Poruba „B“ 52, 5. Krnov 45, 6. ČESKÝ TĚŠÍN 42, 7. Frýdek-Místek „B“ 42, 8. Horní Benešov 24, 9. Rožnov pod Radhoštěm 16, 10. Nový Jičín „B“ 1.

Čtvrtfinále: Studénka – Český Těšín 5:3, 5:6 a 6:5. Krnov – Poruba 3:0, 3:5 a 5:3. Bohumín – Frýdek-Místek 6:1 a 5:2. Orlová – Horní Benešov 7:1 a 6:3.

Semifinále: Orlová – Krnov 1:0, 2:3 a 4:3. Studénka – Bohumín 9:3 a 6:4.

Finále: Studénka – Orlová 1:5, 4:1, 6:2 a 12:2.

Fanoušci byli šestým hráčem Českého Těšína.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Doufal jsem, že ve Studénce vyhrajdeme, řekl Smuž

Obránce Wolves Český Těšín Daniela Smuž potěšili příznivci. „Za jejich podporu jim patří veliký dík,“ řekl hokejista.

Ve čtvrtfinále play-off jste opět narazili na Studénku, která vás vloni vyřadila. Věřil jste, že ji letos porazíte?

Favoritem této série jsme nebyli, ale poté, co jsme u nás dokázali Studénku porazit, jsem věřil, že to zvládneme i na jejím ledě.

V rozhodujícím utkání jste bojovali ze všech sil, přesto nakonec postup slavil soupeř.

Ve třetí třetině jsme šli do dvougólového vedení, které jsme ale neudrželi, a asi tam se to celé zlomilo. V oslabení jsme dostali čtyři góly, na dru-

hou stranu jsme měli hodně šancí na to, abychom otočili zápas na svoji stranu. Nájezdy jsou už vabank a bohužel pro nás v nich byla lepší Studénka. Bohužel to nevyšlo a z postupu do semifinále se radovala Studénka.

Do Kopřivnice vás přijelo podpořit hodně fanoušků. Co říkáte na atmosféru během zápasů?

Během celé sezony byla atmosféra daleko lepší než v loňském ročníku. Nečekal jsem, asi jako nikdo z týmu, že za námi dojde tolik fanoušků. Měl jsem husí kůži, když začali fandit a za podporu jim patří velký dík. Fandům děkujeme za přízeň během celé sezony a těšíme se na ně i v příští sezoně, vždyť hokej hrajeme i pro ně. (RED)

Obránce Vlka Daniel Smuž.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Krasobruslařka Kenická se stala mistryní ČR

Orlová byla během prvního březnového víkendu dějištěm mistrovství ČR v krasobruslení. Na místním stadionu dosáhla velkého úspěchu nadaná krasobruslařka z Českého Těšína.

Na šampionátu si znamenitě vedla krasobruslařka Slavoj Český Těšín Karin Kenická. Poté, co v průběhu zdařilé sezony triumfovala v několika pohárových závodech Českého krasobruslařského svazu, zúročila svou skvělou formu také na mistrovství České republiky, i navzdory silné konkurenci se radovala ze zlaté medaile.

Dařilo se také ostatním krasobruslařkám Slavoj Český Těšín – Anna Hrník vybojovala 8. místo, Nella Kopečková skončila na 17. a Julia Kwiek na 18. příčce.

Trenéři krasobruslařského oddílu Lukáš Rakowski a Michal Matloch znovu dokázali, že to s mladými krasobruslaři opravdu umí, vždyť po jejich příchodu do Českého Těšína oddíl získal na republikových mistrovstvích tři zlaté, dvě stříbrné a jednu bronzovou medaili. (RED)

Karin Kenická (uprostřed) je mistryní ČR v krasobruslení.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Judistka Kuricová vyhrává, kde se dá

Mladí českotěšínské judisté pod vedením trenéra Luboše Wiejackého strádají další úspěchy na turnajích u nás i v zahraničí. Nejvíce se dařilo Evě Kuricové, na stupních vítězů se objevila sedmkrát.

Čokoládová cena ve Frýdku-Místku – zlato: Eva Kuricová, Matěj Lederer, Jana Kolondrová, stříbro: Jan Kuric, bronz: Pavel Lomožík.

Judista Jan Kuric (vlevo) si z Třince odvezl bronz. FOTO | ROMAN BASELIDES

Eva Kuricová získala v Třinci stříbrnou medaili. FOTO | ROMAN BASELIDES

Velká cena Žiliny (200 závodníků z ČR a Slovenska) – zlato: Martin Adamiec, bronz: Jan Kuric, Eva Kuricová.

Valentýnský turnaj v Karviné – stříbro: Eva Kuricová.

Mezinárodní turnaj Grand Prix Ostrava 2018 – Český pohár (1472 závodníků ze 167 klubů a 12 zemí – ČR, Polsko, Slovensko, Rakousko, Dánsko, Ukrajina, Maďarsko, Chorvatsko, Anglie, Francie, Rusko, Bělorusko) – bronz: Jan Kuric, 10. místo: Jana Kolondrová, 13. místo: Pavel Lomožík.

Turniej dzieci i młodzików w Sosnowcu (325 závodníků z 25 oddílů z Polska, ČR a Slovenska) – zlato: Christian Frater a Eva Kuricová, stříbro: Jan Kuric, bronz: Sofie Kiszová, Martin Adamiec, Pavel Lomožík.

Slezský pohár v Opavě (250 závodníků z ČR, Polska a Slovenska) – zlato: Eva Kuricová, 5. místo: Jan Kuric.

Mistrovství Euroregionu Beskydy v Rašovicích (bezmála 300 závodníků z 35 oddílů z ČR, Polska, Slovenska a Francie) – stříbro: Eva Kuricová, bronz: Jana Kolondrová, Matěj Lederer.

Malá cena Třince (za účasti závodníků z ČR, Polska a Slovenska) – stříbro: Eva Kuricová, bronz: Jan Kuric, Matěj Lederer.

Grand Prix 2018 v Zorech – zlato: Eva Kuricová, stříbro: Melanie Kiszová, Sofie Kiszová, bronz: Matěj Lederer. (RED)

VÝSLEDKY

BASKETBAL

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – SLAVIA HAVÍŘOV 88:53

Basketbalisté Českého Těšína bez problémů na domácí palubovce porazili celek Slavia Havířov, když o svém vítězství rozhodli už v první polovině zápasu. Během utkání dostali příležitost všichni hráči domácího týmu. Střelecky se nejvíce dařilo Siwému s Holiszem.

Čtvrtiny: 18:13, 42:26, 68:33, 88:53.

SLAVOJ: Siwy 20, Holisz 18, Kazimierczak 13, Domajer 12, Kubień 10, M. Ježek 3, Kuboszek 3, Fukala 2.

ZIMNÍ SPORTY

Na Zimní olympiádě dětí a mládeže, která se konala v Pardubickém kraji (olympijským centrem byla Litomyšl), nechyběli ani vybraní sportovci z Českého Těšína. Zlatou medaili ve své kategorii získal rychlobruslař David Blaha, z bronzového kovu se radovala taneční dvojice Jan Petráš s Veronikou Petrášovou. Účastníky olympiády byli rovněž hokejisté Patrik Bujak, Gabriel Szturc a Michal Ramík. Prvenství slavili sportovci Libereckého kraje, Moravskoslezský kraj obsadil pátou příčku.

FOTBAL

Fotbalisté Českého Těšína v zimní přípravě neokusili pachutí porážky – pětkrát zvítězili a dvakrát remizovali. Nejvíce branek vstřelili Vlachovič (šest) a Kiška (pět). Český Těšín – Stonava 6:0 (Hradečný 2, Kiška 2, Sostřonek, Mendrok), Český Těšín – Bystřice 4:1 (Vlachovič 3, Kiška), Český Těšín – Třinec U19 1:0 (Folwarczny), Český Těšín – Valašské Meziříčí 2:0 (Vlachovič, Mendrok), Český Těšín – Dětmorovice 0:0, Český Těšín – Albrechtice 3:3 (Kiška 2, Rac), Český Těšín – Dobruška 5:2 (Vlachovič 2, Mendrok, Hradečný, Folwarczny). (RED)

Fotbalisté Českého Těšína v přípravě ani jednou neprohráli. FOTO | ROMAN BASELIDES

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková
Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Mgr. Gabriela Hřebačková | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

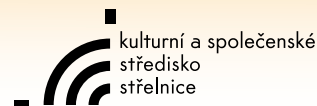
Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamační roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“

Cestopisné večery

Srdečně zveme na večery s cestovatelskými zážitky a postřehy, prezentací fotografií, radami a tipy na výlety do cizích zemí.

12.4.2018 v 18:00, sál KaSS „Střelnice“

Dominika na cestě přes Jižní Ameriku

O tom, jak nejpomaleji o samotě projet Jižní Ameriku z Kolumbie do Uruguaye, na ještě pomalejší motorce, skončit přepadená, v nemocnici, s motorkou na šroubky, uvíznout v zasněžených čtyřapůltisícových horách, nevědět, jestli je horší ujíždět v noci vzteklym psům nebo bouře na rovné solné pláni, a ve vytouženém cíli po devíti měsících zjistit, že to bylo vlastně fajn a nechce se vám končit!

10.05. * 18:00, Jazzklub na Střelnici

Všude dobře, na Vanuatu taky!

Výprava Tomáše Kubeše na nejprátelštější místo na světě.

07.06. * 18:00, Jazzklub na Střelnici

Všude dobře, v Ománu taky!

Nevšední pohled na nejhezčí zemi Zálivu fotografiemi z dronu Radima Kolíbika.

Olza music show

17. 4. 2018 * 16:00, sál KaSS „Střelnice“

Srdečně zveme všechny odvážné talenty připravené změřit pěvecké síly se zahraničními sousedy! V soutěži Češi zpívají polsky a Poláci česky. Soutěž má mezinárodní přesah. Je určen pro amatéry (sólisty i hudební skupiny) – obyvatele Polské i České republiky, kteří jsou starší 10 let.

Podmínky účasti: Každý účastník soutěže si připraví 1 skladbu, která pochází z repertoáru kteréhokoliv českého umělce / autora (v případě účastníka z Polska) nebo kteréhokoliv polského umělce / autora (v případě účastníka z Česka). Podmínkou účasti v soutěži je zaslání přihlášky a hudebního podkladu (2 soutěžní skladby) na CD nebo ve formátu mp3 do sídla jednoho z organizátorů v termínu do 13. dubna. Hudební prezentace jsou otevřené pro širokou veřejnost. Organizátoři si vyhrazují právo k určení pořadí jednotlivých vystoupení.

Mezinárodní soutěž mažoretek

05.05., KaSS „Střelnice“

09:30 slavnostní zahájení soutěže

09:45 - 10:30 soutěž skupin - kadetky, juniorky, seniorky

10:30 - 11:00 SOUTĚŽ MISS A MINI MISS MAŽORETEK

11:00 - 12:00 soutěž miniformací - kategorie kadetky sola, dua tria, miniformace

13:00 - 14:30 kategorie juniorky sola, dua, miniformace a kategorie seniorky sola, dua, miniformace

14:30 - 15:00 vyhlášení výsledků soutěže skupin, miniformací a Miss

Koncerty v Jazzklubu

23.03. * 20:00 Jiří Schelinger Revival Band Ostrava

06.04. * 20:00 Ibis

13.04. * 20:00 Těšínské hity z kazefáku

20.04. * 20:00 Ajdontker

04.05. * 20:00 Těšínské hity z kazefáku

11.05. * 20:00 Expedice Apalucha

25.05. * 20:00 Jazzové ptáčení

Těšínská tančírna

25.03. * 17:00, sál KaSS „Střelnice“

22.04. * 17:00, sál KaSS „Střelnice“

20.05. * 17:00, sál KaSS „Střelnice“

Pro milovníky tance, absolventy tanečních kurzů, manželské páry a přátelské dvojice.

Pohádková neděle

08.04. * 15:00, O křišťálovém srdci, sál KaSS „Střelnice“

Divadelní představení uvádí CziDivadlo.

13.05. * 15:00 Příběhy vodníka Česílka, sál KaSS „Střelnice“

Divadelní představení uvádí Divadlo D5.

Pěvecký sbor SLEZAN

Přijmeme do svých řad nové zpěvačky (soprán, alt) a zpěváky (tenor, bas).

Rovněž bychom rádi mezi námi přivítali klavíristku nebo klavíristu při nácviu písní na zkouškách i koncertech.

Bližší informace: Vladislav Chasák, 602 474 658 (vedoucí sboru)

Petr Jonszta, 721 259 202 (dirigent sboru)

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE ČESKÝ TĚŠÍN

HRABINSKÁ 33, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

AKCE

4. 4. 2018, MěDK Karviná
ZPĚVÁČEK VE SLEZSKU

19. 4. 2018, Těšínské divadlo
MOZAIKA - VYSTOUPENÍ ZÁJMOVÝCH ÚTVARŮ

V rámci Mozaiky proběhne informační kampaň pro mládež.

28. 4. 2018, 16.00-19.00, zahrada Frýdecká 32 (Albrechtova střední škola)
PÁLENÍ ČARODĚJNIC - AKCE PRO RODIČE S DĚTI

Pro děti a hravé rodiče či prarodiče připravujeme již tradiční akci, nebudou chybět hry a soutěže, opékání párků a upálení čarodějnice.

1. 6. 2018, 14.00-22.00, náměstí ČSA
TĚŠÍNSKÁ FOLKLORNÍ NOC - AKCE PRO VEŘEJNOST

Za poznáním lidové kultury Těšínského Slezska.

Lidové písně a tance v podání folklorních souborů a kapel regionu Těšínského Slezska, jarmark lidových řemesel a workshopy lidové tvorby s mezinárodní účastí, Slezský krmáš.

Koncert: Tomáš Kočko & ORCHESTR, BLAF gorolgrass

Doprovodné akce: divadelní představení Bajka Český Těšín a Bábkové divadlo na Rázcestí Banská Bystrica. Změna programu vyhrazena. Vstup zdarma.

Akce je pořádána v rámci projektu „Kaj indži inači – u nas po našymu. Lidová kultura Těšínského Slezska“. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika - Polsko 2014-2020.

Královský bál v režii DDM Český Těšín.

FOTO | MARTIN PODŽORNÝ

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Ostravská, Český Těšín, tel.: +420 558 746 022, www.tdivadlo.cz,
bajka@tdivadlo.cz, info@tdivadlo.cz

Česká scéna Těšínského divadla

Stalo se nepsanou tradicí, že česká scéna Těšínského divadla zařazuje do svého repertoáru díla klasiků dramatické tvorby. Tentokrát je to komedie Williama Shakespeara Večer tříkrálový. Premiéra se uskutečnila 10. března.

Další inscenací této sezony bude hudební komedie Pytláková schovanka, inspirovaná úspěšným, dnes už klasickým filmem.

Scena Lalek Bajka Teatru Cieszyńskiego

Scena Lalek Bajka poleca spektakl „O zbójniku Ondraszku”. To historia o odwadze, współczuciu, wolności i miłości. O przyjaźni, którą zniszczyła zawiść. Legenda opowiedziana z zapalem, podziwem i empatią, bajkową formą sugeruje, jakimi drogami mógł Ondraszka prowadzić jego niezwykle los. Dzieci mogą się cieszyć na pupilki zamkowe hrabiny Lizetki, diabelskie jaroski, Złotogłowca i wspólne śpiewanie.

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego

Job Interviews (Petr Zelenka)

Petr Zelenka jest jednym z najbardziej znanych współczesnych českých dramaturgů. Główna bohaterka „Job Interviews”, Nina (w tej roli Małgorzata Pikuś), zajmuje odpowiedzialne stanowisko w agencji castingowej. Zatrudnia mało znanych aktorów i aktorki, a także kilka wielkich nazwisk. Niektórych ludzi szanuje, lecz większością pogardza. Słynie z cynizmu i uroku osobistego. Wydaje się, że jej kariera rozwija się doskonale. Wkrótce jednak stacza się...

Gorzka komedia ze świetnie zarysowanymi postaciami i zabawnymi dialogami miała w lutym w Scenie Polskiej polską prapremierę.

W kwietniu Scena Polska zaprasza na premierę doskonałej komedii „Mayday” w reżyserii Karola Suszki.

Ray Cooney: Mayday

Ray Cooney (ur. 1932), brytyjski komediopisarz, określany jest jako mistrz farsy. „Mayday” jest jedną z najzabawniejszych współczesnych komedii. To historia londyńskiego taksówkarza bigamisty, który przez kilka lat z powodzeniem prowadzi dwa równoległe życia z dwiema kochającymi go żonami. Jednak wypadek na ulicy powoduje, że jego tajemnica wychodzi na jaw, co wywołuje lawinę nieprzewidzianych, zabawnych komplikacji. Bohater robi, co może, by ukryć podwójne życie przed małżonkami, mediami i policją.

Doskonały komizm sytuacji scenicznych i dowcipny, barwny język sprawiają, że „Mayday” od wielu lat rozśmiesza publiczność na całym świecie.

Premiera w Scenie Polskiej w sobotę 28 kwietnia o godz. 17.30.

Bilety można zamawiać on-line na stronie teatru www.tdivadlo.cz lub zakupić w kasie teatru (główne wejście do budynku od ul. Ostrawskiej), kasa czynna jest we wtorki i piątki od 14.00 do 17.00 oraz godzinę przed rozpoczęciem spektaklu.

Analýza možnosti obnovení tramvaje jako turistické atrakce Cieszyna a Českého Těšína

ČÍSLO PROJEKTU CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_010/0000631

Města Český Těšín a Cieszyn dokončují realizaci společného projektu „Analýza možnosti obnovení tramvaje jako turistické atrakce Cieszyna a Českého Těšína”.

Hlavním cílem projektu byla příprava mnohostranné společensko-ekonomicko-technické analýzy variant modelů obnovení tramvajového spojení na území příhraničních partnerských měst Cieszyna a Českého Těšína. Zpracovatelem analýzy je

konsorcium Kreatus sp. z o.o. a Wołański sp. z o.o. Výstupy projektu budou prezentovány na společné konferenci, která proběhne dne 19. 4. 2018 v KaSS „Strělnice” v Českém Těšíně.

Projekt je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj – Program Interreg V-A Česká republika – Polsko v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński a státního rozpočtu PR.

„AVION”

ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna „Avion” / czytelnia i kawiarnia „Avion”
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

BŘEZEN 2018

Úterý 27. 3. v 15.30

HUDEBNÍ SALON: KONCERT ŽÁKŮ A UČITELŮ

Koncert žáků a učitelů Základní umělecké školy Pavla Kalety. Pořádá škola ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín. Vstup zdarma

DUBEN 2018

Čtvrtek 5. 4. v 17 hod.

ROZSEDLINOVÉ JESKYNĚ BESKYD

Přednáška Jana Lenarta z Ostravské univerzity.

Pořádá Klub Muzea Těšínska ve spolupráci s městskou knihovnou.

Vstup zdarma

Pátek 6. 4. v 17 hod.

ZAHÁJENÍ VÝSTAVY ALEKSANDRA BURY

Tato akce je financována městem Český Těšín. Pořádá Spolek Půda ve spolupráci s městskou knihovnou.

Vstup zdarma

Pondělí 9. 4. v 17 hod.

ČTENÁŘSKÝ DISKUSNÍ KLUB – PL

Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Vstup zdarma

Úterý 10. 4. v 9 hod.

COOLTURNÍ HODINA: ČTEME NĚMECKOU LITERATURU

Určeno pro žáky středních škol. Pořádají Obchodní akademie, Goethe Institut a městská knihovna.

Vstup zdarma

Čtvrtek 12. 4. v 17 hod.

MÓDA BEZ KORZETŮ

Přednáška Ludmily Březinové, konzervátorky textilních sbírek Muzea Těšínska. Pořádá Klub Muzea Těšínska ve spolupráci s městskou knihovnou. Vstup zdarma

Pátek 20. 4. v 17 hod.

ČESKO-POLSKÝ DISKUSNÍ SALON BEZ STEREOTYPŮ – ČEŠI A POLÁCI O SOBĚ NAVZÁJEM

Hosty setkání budou Jiří Trávnický – literární teoretik, historik a kritik zabývající se moderní českou literaturou a Grzegorz Nieć – polský knihovnědec, specializuje se na problémy soudobého knižního trhu a polského časopisectví. Moderuje Eva Katrušáková. Koná se za finanční podpory Generálního konzulátu PR v Ostravě, starosty města Český Těšín a starosty města Cieszyn. Pořádají Městská knihovna Český Těšín a Zamek Cieszyn. Akce v rámci Měsíce regionální historie.

Vstup zdarma

Středa 25. 4. v 16 hod.

KONCERT ZUŠ PAVLA KALETY

Koncert Základní umělecké školy Pavla Kalety.

Vstup zdarma

Čtvrtek 26. 4. v 17 hod.

HUDEBNÍ SALON

Recitál žákyně hudební školy z Cieszyna.

Pořádá Institut populární hudby v Cieszyně ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín. Vstup zdarma

Rezervujte si, prosím, místa.

Změna programu vyhrazena.

Petr ZBORNÍK

bezpečnost práce a požární ochrana

Naše firma má výhradní zastoupení
na prodej hydrantových systémů a požárních hadic

Obory firmy:

*Bezpečnost práce

*Požární ochrana

*Revize "vyhrazených technických zařízení"

*Revize "požárně bezpečnostních zařízení"

*Prodej hasicích přístrojů, hydrantových systémů,
požárních hadic, plnění láhví CO2

*Prodej bezpečnostních tabulek

Mánesova 512/28, 73701 Český Těšín

558 736 586, 774 810 691, 777 810 822

petr.zbornik@volny.cz

http://www.zbornikpetr.cz

NEJVÝHODNĚJŠÍ CENY NA ÚZEMÍ ČESKÉHO TĚŠÍNA

VÝROBA A RENOVACE PÉŘOVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ

Novinka:

Hloubkové čištění koberců

Sběrna: Charlie rybářské centrum,
u Zámku, Jablunkovská 853,
Český Těšín, Tel.: 603 111 648

ČESKÝ TĚŠÍN

Město Český Těšín Vás srdečně zve
na

Velikonoční jarmark

středa 28. 3. 2018**náměstí ČSA Český Těšín**V rámci akce bude v době
od 10:00-16:00 hod. kulturní program:

Vystoupí: Libor Pantůček, Duo Hvězda

Budou probíhat ukázky lidových řemesel

**Tato akce je spojena
s konáním Slezského rynku.**

TĚŠÍNSKÉ AKCE 2018

15.2., 15.03., 12.04., 10.05.,
07.06., 12.07., 09.08.**SLEZSKÝ RYNEK**

| NÁMĚSTÍ ČSA

28.03.

VELIKONOČNÍ JARMARK

| NÁMĚSTÍ ČSA

22.04.

FORTUNA BĚH

| PODĚL BŘEHU ŘEKY OLZY

27.04.-03.05.

KINO NA HRANICI /**KINO NA GRANICY**

| ČESKÝ TĚŠÍN / CIESZYN

23.05.-03.06.

DIVADELNÍ FESTIVAL**BEZ HRANIC**

| ČESKÝ TĚŠÍN / CIESZYN

25.05.

ČOKOLÁDOVÁ TRETRA

| SPORTOVNÍ AREÁL FRÝDECKÁ

27.05.

DEN DĚTÍ

| NÁMĚSTÍ ČSA

01.06.

TĚŠÍNSKÁ FOLKLORNÍ NOC

| NÁMĚSTÍ ČSA

09.06.

KULTURA REGIONU

| NÁMĚSTÍ ČSA

15.-17.06.

SVÁTEK TŘÍ BRATŘÍ

| NÁMĚSTÍ ČSA

20.06.

DEN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

| NÁMĚSTÍ ČSA

05.07.

SVÁTEK CYRILA A METODĚJE

| PARK ADAMA SIKORY

09.08.

ŠLÁGROVÁNÍ

| NÁMĚSTÍ ČSA

18.08.

ROCKOVÁNÍ NAD OLZOU

| PARK ADAMA SIKORY

25.08.

STRAŠIDLA NA ZÁMKU

| PRŮVOD NA PIASTOVSKOU

VĚŽ

Změna programu vyhrazena!

Městský úřad Český Těšín | Náměstí ČSA 1/1 | 737 01 Český Těšín

Odbor školství a kultury | pracoviště Štefánikova 18/25 | tel.: +420 553 035 302e-mail: epodatelnat@tesin.cz | www.tesin.cz

ČESKÝ TĚŠÍN

ZALOŽENO 1992

fa Vladislav Liška

SLUŽBY

- OPRAVA OBUVI
- BRAŠNÁŘSTVÍ
- VŠÍVÁNÍ UZÁVĚRŮ DO BUND, RIFLÍ, SPACÁKŮ, STANŮ
- IMPREGNACE KOŽENÝCH VÝROBKŮ
- PRODEJ KOŽENÝCH OPASKŮ
- PRODEJ IMPREGNAČNÍCH PROSTŘEDKŮ: NA KŮŽI, GORE TEX, OUTDOOR ZN. COLLONIL

Štefánikova 20/21, 737 01 Český Těšín
 ☎ 604 236 973 ✉ belis2001@volny.cz

PROVOZNÍ DOBA
 Po - Čt 9⁰⁰ - 12⁰⁰, 14⁰⁰ - 16⁰⁰

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)
- Stavební dozor - ochráni Vaši investici

EMTEST spol. s r.o. 558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
 Kancelář: Dvořákova 2, 737 01 Český Těšín
 e-mail: emtest@emtest.eu
 www.emtest.eu

Rodinné mateřské centrum

U NÁS NAJDETE:

- kavárničku se spoustou dobrot
- příjemné prostředí i personál
- soukromá školička
- hlídání s chůvou po dobu Vašeho vyřizování
- zájmové kroužky
- dětské koutky dle věku (0-3, 3-6, 6+)
- příměstské tábory

Kristýnka
 Těšíme se na Vás...

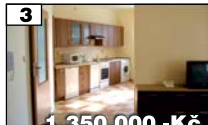
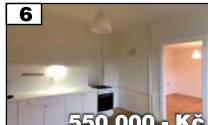
ul. Čapkova 199/9, Český Těšín (prostory bývalé lékárny)

Více na www.centrumkristynka.cz
 nebo na našem facebooku CENTRUM KRISTÝNKA

SLEZSKÁ REALITNÍ AGENTURA

Český Těšín, s.r.o.

1 436 300,- Kč Staveb. parcela 1438m² Ropice	2 6 300 000,- Kč RD Trinec-Tyra - nadstandart	3 1.350.000,- Kč Osvl. 2+kk, 71m² Český Těšín, Karvinská
4 2 570 000,- Kč RD Pod Zelenou Český Těšín	5 1 950 000,- Kč RD ČT-centrum města Český Těšín	6 550 000,- Kč Osvl. 1+1 Č. Těšín, Na Olšinách
7 690 000,- Kč Osvl. 1+1 Č. Těšín, centrum města	8 945 000,- Kč Dr. byt 3+1s balkonem Český Těšín, Frydecká	9 535 000,- Kč Osvl. Chata se zahradou 1546m² v ČT Rakovci

Vyřídíme Vám úvěr na nákup veškerých nemovitostí, družstevních bytů a rekonstrukcí

Smetanova 173/2, 737 01 Český Těšín
 tel.: 558 711 260, 777 860 853, 775 224 290
www.slezska-realitni.cz

ÚČETNÍ KANCELÁŘ NABÍZÍ

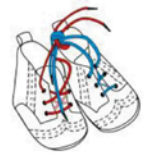
- zpracování účetnictví
- DPH a Kontrolní hlášení
- zpracování daňových přiznání
- vedení personální a mzdové agendy
- zastupování na úřadech
- zpracování údajů pro Intrastat

TŘANOVICE 1, 739 53 TŘANOVICE
 mobil: +420 603 829 734
 e - mail: e.biernotova@seznam.cz

Rodinné centrum Uzliček, z.s.

Slovenská 1, Český Těšín
 (v budově ZŠ Slovenská, pravé křídlo)

CENTRUM PRO DĚTI

Atraktivní školička - program pro děti od 2 do 4 let, program v podobě hudebního, pohybového, pohádkového, montessori dopoledne. Vycházky téměř za každého počasí.

www.mcstastnesrdce.cz mc.stastnesrdce@gmail.com
 Tel. číslo: 727 919 698

Mateřské centrum Šťastné srdce, z.s.

Slovenská 1, Český Těšín
 (v budově ZŠ Slovenská, pravé křídlo)

CENTRUM PRO DĚTI

- cvičení pro děti od 6 týdnů do 6 let
- saunování dětí od 3 měsíců do 5 let
- montessori dílnička, výtvarné tvoření
- hudební hrátky

www.mcstastnesrdce.cz mc.stastnesrdce@gmail.com
 Tel. číslo: 773 689 177

20. Przegląd Filmowy / Filmová přehlídka
KINO NA GRANICY / HRANICI
 Cieszyn / Český Těšín · 27.04–3.05.2018

Retrospektivy: Trojan / Hřebejk-Jarchovský / Zanussi / Stenka

Témata: Oslava! · Neklidné kino 1968 · Kino / Divadlo

Více než sto filmů, setkání s tvůrci, koncerty, výstavy

www.kinonagranicy.pl / www.kinonahranici.cz

 kinonagranicy kino_na_granicy

ORGANIZÁTOŘI:

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER:

ZA FINANČNÍ PODPORY:

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Ostrawie

